

Provincie Utrecht

Meerjarenprogramma landelijk gebied

Agenda Vitaal Platteland

Kaderdocument

Vastgesteld door provinciale staten op 11 december 2006

Colofon

Uitgave	provincie Utrecht
Inhoud	AVP team: I. van den Berg, R. Jonge Poerink, A. Porsius, L. Vogelesang en G. Zijm
Illustraties	J. Bellenger
Cartografie	Sector Geografische Informatievoorziening, provincie Utrecht
Drukwerk	Grafisch Centrum, provincie Utrecht
Oplage	1200

Het Kaderdocument Agenda Vitaal Platteland is door Provinciale staten vastgesteld op 11 december 2006.

U kunt extra exemplaren bestellen bij de provincie Utrecht, telefoon 030-2582228, e-mail verkoop@provincie-utrecht.nl

Deze uitgave is ook te downloaden van onze website www.provincie-utrecht.nl

1. INLEIDING	5
1.1 WAAROM EEN BELEIDSKADER AGENDA VITAAAL PLATTELAND?	5
1.2 TOTSTANDKOMING AGENDA VITAAAL PLATTELAND	5
1.3 STATUS	7
1.4 HOE VERDER	7
1.5 LEESWIJZER.....	7
2. DOEL, VISIE EN UITGANGSPUNTEN	9
2.1. DOEL AGENDA VITAAAL PLATTELAND	9
2.2 VISIE OP HET LANDELIJK GEBIED	10
2.3 UITGANGSPUNTEN.....	12
3. UITVOERINGSAMBITIES LANDELIJK GEBIED	13
3.1 TOELICHTING	13
3.2 SAMENSPEL MET AVP-GEBIEDEN	13
3.3 THEMA'S	15
3.4 AMBITIES EN UITVOERING PER AVP-GEBIED.....	23
4. UITVOERINGSSTRATEGIE: WAT KUNNEN WE DOEN?	31
4.1 INLEIDING	31
4.2 BESCHIKBARE MIDDELEN	31
4.3 PRIORITERING	34
4.4 UITWERKING PER AVP-GEBIED.....	38
4.5 VERDELING MIDDELEN.....	43
4.6 INZET MIDDELEN PROVINCIEBREED	46
4.7 PROGRAMMA BEHEER	47
5. ORGANISATIE VAN DE UITVOERING	49
5.1 TOELICHTING	49
5.2 ORGANISATIE AVP-GEBIEDEN	49
5.3 SAMENSPEL MET MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES	51
5.4 INTERNE ORGANISATIE.....	52
5.5 SUBSIDIEVERORDENING INRICHTING LANDELIJK GEBIED	53
6. FINANCIËN, MONITORING EN RAPPORTAGE	55
6.1 FINANCIËN	55
6.2 MONITORING EN RAPPORTAGE	56
AVP GEBIED EEMLAND/GELDERSE VALLEI.....	61
AVP GEBIED UTRECHTSE HEUVELRUG.....	62
AVP GEBIED KROMME RIJN.....	62
AVP GEBIED MIDDEN	63
AVP GEBIED WESTELIJK UTRECHT.....	64

Bijlagen

1. Afkortingen en definities
2. AVP-gebieden: het spel georganiseerd
3. Wijzigingen tabel 4.1 bestuursovereenkomst t.o.v. GO-AVP
4. Provinciale ambities en Bestuursovereenkomst
5. Bestuursovereenkomst per gebied
6. Uitgewerkte versie tabel 4.5
7. TOPgebieden en ILG lijst

AGENDA VITAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

1. Inleiding

1.1 Waarom een beleidskader Agenda Vitaal Platteland?

De Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG) vormt de basis voor een nieuwe sturing op de inzet van middelen in het landelijk gebied. Vanaf 2007 wordt landelijk gestart met deze nieuwe sturing die onder meer betekent dat de provincie zorgt voor een programmering voor de komende 7 jaar, waarbij beoogde ambities, prestaties en middelen van alle betrokken partijen op elkaar afgestemd worden. Om als provincie aan deze nieuwe rol inhoud te kunnen geven, hebben wij¹ het kaderdocument Agenda Vitaal Platteland 2007-2013 (AVP) opgesteld. Dit is het beleidskader van het meerjarenprogramma landelijk gebied zoals bedoeld in artikel 4 van de WILG. In het kaderdocument Agenda Vitaal Platteland wordt toegelicht welke doelen worden nagestreefd, welke middelen daarvoor ingezet kunnen worden, hoe de uitvoering gestalte kan krijgen en op welke wijze monitoring en rapportage plaats zal vinden. Dit beleidskader is nodig om duidelijkheid te scheppen voor de betrokken partijen, wat betreft de uitvoering van de projecten in het landelijk gebied.

1.2 Totstandkoming Agenda Vitaal platteland

Het kaderdocument is tot stand gekomen aan de hand van een aantal eerder verschenen documenten, de resultaten van gehouden werkconferenties en bijeenkomsten met de betrokken gebiedspartners en een eigen visie daarop.

Aan dit document zijn de volgende documenten vooraf gegaan:

- Contourennota 2004

Het Rijk, de provincies, de waterschappen en de gemeenten hebben in de Contourennota 2004 wat betreft de uitvoering van het beleid voor het landelijke gebied, een nieuwe manier van werken afgesproken. Dit is inmiddels in de Wet Inrichting Landelijk Gebied (WILG) vastgelegd, die per 1 januari 2007 in werking zal treden. Het gevolg van WILG is dat er sprake is van een nieuw financieringssysteem, een nieuwe werkwijze én een verandering in bestuurlijke verhoudingen.

Kenmerken van de nieuwe werkwijze

Rijk en provincie Utrecht maken afspraken over de prestaties, die in een periode van zeven jaar (2007 – 2013) voor een beperkt aantal doelen voor het landelijk gebied geleverd moeten worden met de bij behorende middelen. Dit leggen zij vast in een bestuursovereenkomst.

De provincie voegt daaraan ook eigen middelen toe, naast de afspraken in de bestuursovereenkomst.

De provincie voert de regie over de uitvoering en krijgt daartoe de beschikking over de afgesproken rijksmiddelen in de vorm van één budget (ontschot rijksbudget).

De provincie maakt op haar beurt meerjarige uitvoeringsafspraken met de gebieden, op basis van gebiedsprogramma's.

De gebieden staan centraal in de uitvoering.

¹ Er bestaat een taakverdeling tussen provinciale staten en gedeputeerde staten. Samen vormen ze het provinciaal bestuur, de 'wij' in dit meerjarenplan.
Provincie Utrecht

- Eerste Agenda Vitaal Platteland 2005-2006

De invoering van deze nieuwe werkwijze is een forse operatie. De werkzaamheden zijn in de provincie Utrecht in 2004 gestart met de instelling van een op uitvoering gericht organisatieonderdeel bij de dienst Ruimte en Groen (sector Landelijk Gebied proces en uitvoering, RLU). Met het Rijk is in 2005 een uitvoeringscontract 2005 – 2006 opgesteld, om ervaring op te doen. Op basis van de werkervaringen heeft de provincie Utrecht in 2005 een eerste provinciaal meerjarenprogramma 2005 – 2006 opgesteld.

- Koersdocument en Bestuursvereenkomst ILG

Een essentieel onderdeel van Agenda Vitaal Platteland is de bestuursvereenkomst Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG). Dit is een overeenkomst tussen rijk en provincie waarmee het rijk budget ontschot overdraagt aan de provincies voor investeringen in het landelijk gebied. Hierin zijn de prestaties, budgetten en verplichtingen vastgelegd. De bestuursvereenkomst ILG 2007-2013 wordt (naar verwachting) op 18 december 2006 ondertekend.

Als reactie op een eerste voorstel van het Rijk, het rijksmeerjarenprogramma landelijk gebied 2007 – 2013, hebben wij in het voorjaar van 2006 het Koersdocument opgesteld. Dit Koersdocument bevat het provinciale tegenbod. In het Koersdocument is aangegeven waar knelpunten verwacht kunnen worden gezien de provinciale ambities voor de verschillende doelen en gebieden en hoe wij tot gebiedsafspraken willen komen. Naast dat in het Koersdocument de provinciale doelen voor het landelijk gebied zijn opgenomen (zie bijlage III, Koersdocument AVP), zijn hierin ook als aanvulling de milieutekortingen in beeld gebracht. Een concept versie van het rapport milieutekortingen is aan het rijk toegezonden.

- Gebiedsonderhandelingsdocument AVP

In het najaar van 2006 is een gebiedsonderhandelingsdocument AVP (GO-AVP) opgesteld. In het GO-AVP zijn de uitvoeringsambities en uitvoeringstrategie uit het Koersdocument concreter en systematischer uitgewerkt. In de uitvoeringstrategie zijn de kaders en de richting op thema's en doelen van het provinciaal beleid aangegeven. Verder is er per AVP-gebied een gebiedsopgave op hoofdlijnen gegeven, waarover begin 2007 gebiedsafspraken worden vastgesteld. Aan de hand van dit richtinggevend deel van de AVP heeft overleg met de gebieden plaatsgevonden. Centraal daarbij stonden de volgende vragen:

- klopt het in de GO-AVP gestelde ten aanzien van de gebiedsprogramma's en het beschikbaar zijn van middelen;
- kan aan de hand van de geschetste gebiedsopgave (met in achtneming van de aanpassingen n.a.v. de resultaten van het eerste gedachtestreepje) een tegenbod worden gedaan;
- op welke wijze kan er per gebied inhoud worden gegeven aan een doelmatige organisatie voor AVP.

Verder hebben wij aan de hand van het GO-AVP besloten:

- het voor de provinciale cofinanciering benodigde budget te dekken en te storten in een bestemmingsreserve ILG.
- in het overdrachtsdocument voor de nieuwe staten vast te leggen het noodzakelijk te achten dat het huidige investeringsniveau voor het landelijk gebied tenminste wordt voortgezet gedurende deze AVP-periode (2007-2013).

Overleg

Om als provincie aan de regierol op een doelmatige wijze inhoud te kunnen geven is het uiteraard noodzakelijk om te zorgen voor een breed gedragen aanpak, zeker bij de gebiedspartners die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de gebiedsprogramma's. Daarom hebben wij op verschillende momenten en wijzen, overleg gevoerd met onze gebiedspartners (gebiedscommissies, gemeenten, waterschappen, maatschappelijke organisaties). Centraal daarbij stonden drie werkconferenties. Ook de provinciale commissie voor het landelijk gebied (PCLG) is meerdere malen om advies gevraagd.

In het najaar 2006 hebben wij ons in het bijzonder gericht op de partners die primair verantwoordelijk zijn voor de uitvoering (gebiedscommissies, gemeenten en waterschappen). Wij hebben hen gevraagd

om een eerste reactie op het GO-AVP met als belangrijkste doel te voorkomen dat een beleidskader wordt vastgesteld dat een door de gebiedspartners voorgestane doelmatige uitvoering van programma's mogelijk in de weg zou staan.

De komende maanden zetten wij dit overleg voort om te komen tot gebiedsprogramma's en gebiedsovereenkomsten. De gebiedsprogramma's vormen een belangrijk onderdeel van de AVP (naast het kaderdocument en het subsidiekader). Hierin geven de gebieden aan waar ze de komende 7 jaar aan gaan werken (doelen en prestaties) en wat dit kost. Ook wordt de cofinanciering vanuit het gebied in beeld gebracht. De gebiedsprogramma's worden door PS vastgesteld en geven nadere invulling aan de AVP.

1.3 Status

Dit Kaderdocument Agenda Vitaal Platteland 2007-2013, is op 11 december 2006 vastgesteld door provinciale staten, conform artikel 4 WILG. Het Kaderdocument geeft de kaders waarbinnen GS zorg moeten dragen voor invulling van het beleid voor het landelijk gebied. Het laat onverlet dat bij de invulling van het beleid in de vorm van concrete projecten, de strategische plannen van de provincie, zoals het Streekplan, WHP, PMP en SMPU leidend zijn. Van de AVP kan dus ook geen planologische schaduwwerking uitgaan.

De in dit kaderdocument genoemde inzet van provinciale middelen en de verdeling per thema en gebied zijn richtinggevend en zal nader worden geconcretiseerd aan de hand van de op te stellen gebiedsprogramma's. Van jaar tot jaar zal in de begroting worden vastgelegd welk budget concreet beschikbaar komt voor de AVP.

1.4 Hoe verder

Met de gebiedspartners zullen wij de komende maanden komen tot gebiedsovereenkomsten, gebiedsprogramma's en uitvoeringsprogramma's voor 2007 (met doorloop naar 2008 en later) met daarin provinciaal beleid. In hoofdstuk 5 wordt hierop verder ingegaan.

Met het nieuwe sturingsmodel voor het landelijk gebied wordt inhoud gegeven aan één van de grootste decentralisatieprocessen tot op heden. Veel zal veranderen. Hoe, is echter nog niet volledig duidelijk. Het zal voor alle partijen de komende jaren een zoektocht blijven om te komen tot een werkwijze die doelmatig is en leidt tot een optimaal uitvoeringsresultaat. Ook voor de provincie. Samen zullen wij deze zoektocht voortzetten. Dat vraagt om flexibiliteit en goede samenwerking, waarbij openheid en onderling begrip belangrijk zijn.

1.5 Leeswijzer

Wat het doel is van Agenda vitaal platteland in brede zin en welke positie dit kaderdocument daarin heeft, wordt verwoord in hoofdstuk 2. In dat hoofdstuk wordt tevens aangegeven welke visie wij hebben op de ontwikkeling van het landelijk gebied. Ook komen in hoofdstuk 2 de uitgangspunten aan de orde die wij hebben gehanteerd bij het opstellen van dit Kaderdocument.

In hoofdstuk 3 wordt toegelicht waarom en hoe wij zijn gekomen tot een indeling van de provincie in vijf AVP-gebieden, en welke doelen wij beogen per thema (natuur, landschap en cultuurhistorie, sociaal economische vitaliteit en Reconstructie). Ook wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de ambities en uitvoering en organisatie per AVP-gebied.

In hoofdstuk 4 wordt onderbouwd welke middelen beschikbaar kunnen komen om de in hoofdstuk 3 genoemde ambities te kunnen realiseren. Omdat die middelen ontoereikend zijn om alle ambities te kunnen financieren, is in paragraaf 4.3 toegelicht op welke wijze wij willen prioriteren. Deze prioritering wordt in 4.4 nader inhoud gegeven per AVP-gebied. In paragraaf 4.5 wordt vervolgens een verdeling van de middelen en de doelen per AVP-gebied verwoord.

Hoofdstuk 5 licht de organisatie die wij voorstaan toe. Daarin wordt o.m. toegelicht hoe wij de aansturing van AVP-gebieden zien. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op financiële aspecten (waaronder de spelregels voor het 'schuiven' met middelen) en op de wijze van monitoring en rapportering.

AGENDA VITAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

2. Doel, visie en uitgangspunten

2.1. Doel Agenda Vitaal Platteland

Het doel van de AVP kan als volgt worden verwoord:

Een richtinggevend en kaderstellend meerjarenprogramma te geven voor de ontwikkeling van het landelijk gebied in de provincie Utrecht voor de periode 2007 - 2013. In dit programma zijn de uitvoeringsambities vastgesteld voor een beperkt aantal thema's en zijn de daaraan gerelateerde doelen en middelen op elkaar afgestemd. De prestaties voor deze periode zijn op het niveau van thema's en doelen in een beperkt aantal gebiedsprogramma's aangegeven.

Op basis van de bestuursovereenkomst ILG en de eigen provinciale ambitie hebben wij dit meerjarenprogramma voor het landelijk gebied opgesteld, de Agenda Vitaal Platteland 2007 -2013 (AVP). De AVP is een programmeringsdocument. De AVP bestaat uit drie onderdelen: het Kaderdocument (wat nu voor ligt), de gebiedsprogramma's (die op basis van het Kaderdocument worden opgesteld en worden vastgesteld door PS) en het subsidiekader (met de voorwaarden en maatregelen waar subsidie voor kan worden verkregen – dit wordt door GS vastgesteld).

In IPO-verband is afgesproken, dat de AVP minimaal voldoet aan de volgende eisen, het zogenaamde dwingend perspectief:

A. Inhoud meerjarenprogramma

- Vaststellen van de opgave landelijk gebied voor 2007-2013;
- Vaststellen van de provinciale bijdrage 2007-2013 in de begroting;
- Overleg met gebieden (waterschappen, gemeenten en maatschappelijke organisaties) over het meerjarenprogramma en nadrukkelijk ook bij de voorbereiding van de provinciale offerte;
- De inhoud van het meerjarenprogramma is geactualiseerd op grond van de uiteindelijke onderhandelingsresultaten over de financiering.

B. Financiering meerjarenprogramma

- Er heeft overleg plaatsgevonden met gemeenten en waterschappen over de financiële bijdrage aan de uitvoering van het provinciaal meerjarenprogramma;
- De onderhandelingen met het rijk zijn intern voorbereid en uitgevoerd, de bestuursovereenkomst ILG is ondertekend;
- De provinciale begroting is zodanig ingedeeld dat er met één ontschot budget van rijk en provincie kan worden gewerkt;
- De provincies hebben een overeenkomst gesloten met het Groenfonds over het financiële beheer van het ILG-budget;
- De provincies hebben een overeenkomst gesloten met betaalorganen over de werkwijze voor financiering uit POP.

C. Uitvoering meerjarenprogramma

- ILG-subsidieregeling is vastgesteld door GS;
- Het meerjarenprogramma is zodanig aangescherpt dat het voldoet als juridische subsidiebasis;
- De provincie beschikt over een uitvoeringsorganisatie voor het meerjarenprogramma, zowel intern (management van programma) als extern (wijze van uitvoering in gebieden);
- De provincie beschikt over een subsidieloket;
- De provincie heeft als opdrachtgever een prestatieovereenkomst gesloten met de Dienst Landelijk Gebied én met Dienst Regelingen voor uitvoering van het provinciaal meerjarenprogramma;
- De provincies hebben de boekhouding en administratie van het programmamanagement zodanig ingericht dat voldaan kan worden aan de monitor-informatie en verantwoording aan de Europese commissie en aan het rijk.

Het Kaderdocument vormt een belangrijke basis voor de afspraken in IPO-verband en biedt een kader voor de wijze waarop andere onderdelen daarvan zullen worden ingevuld.

2.2 Visie op het landelijk gebied

Met Agenda Vitaal Platteland wordt uiteraard beoogd de beleidsvisies die er bestaan voor het landelijk gebied te concretiseren. De beleidskaders zijn geformuleerd op verschillende niveaus.

Provinciale visie

De provincie heeft haar visie op het landelijk gebied vastgelegd in diverse nota's en plannen. Belangrijk zijn de vier strategische beleidsplannen: het Streekplan, het provinciaal Milieubeleidsplan, het Waterhuishoudingsplan en het Strategisch Mobiliteitsplan. Verder is voor de Agenda Vitaal Platteland van belang, het in juni 2006 vastgestelde Platteland in Ontwikkeling 'Visie en activiteitenprogramma Plattelandsontwikkeling Utrecht 2006-2009. Platteland in ontwikkeling'. Rode draad voor ons beleid voor het landelijk gebied vormt de inzet op een *veelzijdig en vitaal Utrechts platteland* (zie verder: kader Platteland in ontwikkeling). Andere belangrijke plannen zijn o.m. het BNLU (beleidsplan natuur en landschap), Uit en thuis en Utrecht (recreatie en toerisme) en de Tastbare Tijd (cultuurhistorie).

De AVP voorziet in de uitvoering van de diverse thematische beleidsplannen van de provincie, voor zover ze betrekking hebben op het landelijk gebied en de thema's natuur, landschap en cultuurhistorie en sociaal economische vitaliteit. Een nadere toelichting op de hoofdthema's staat in paragraaf 3.3.

Op de kaarten 2.1 t/m 2.6 is relevant provinciaal- en rijksbeleid weergegeven. Dit beleid wordt hierna nader toegelicht.

Kader: Platteland in Ontwikkeling

De ambitie voor onze mooie provincie is om uiteindelijk een Veelzijdig en Vitaal Utrechts Platteland te realiseren. Deze ambitie is vastgelegd in het document "Platteland in Ontwikkeling, Visie en activiteitenprogramma Plattelandsontwikkeling Utrecht" van juni 2006. Door de uitvoering van doelen voor de fysieke inrichting van het landelijk gebied te programmeren in de Agenda Vitaal Platteland werken we op een efficiënte en gebiedsgerichte manier aan een "Veelzijdig en Vitaal Platteland".

De ambitie van een "Veelzijdig en Vitaal Utrechts platteland, balans tussen behoud en ontwikkeling", komt voort uit het feit dat het platteland van Utrecht bijzonder is. Utrecht ligt weliswaar in de Randstad en is een verstedelijkte provincie, maar het platteland beschikt over veel aantrekkelijk groen met waardevolle natuur.

Als kleinste provincie herbergen we vijf nationale landschappen en daarnaast de Utrechtse Heuvelrug, een provinciaal landschap. De rijke cultuurhistorie van ondermeer de waterlinies, ligt klaar om ontdekt te worden. Agrariërs onderhouden bijna zestig procent van Utrechts totale grondgebied. Bossen, natuur en recreatiegebieden vormen het attractieve decor voor een kleine 18 procent van de provincie. Ongeveer een vijfde van de Utrechtse bevolking woont op het platteland, de bijna één miljoen stedelingen van Utrecht hebben dit platteland binnen handbereik. Het veelzijdige en hoogwaardige groen op het platteland van Utrecht zorgt voor een aantrekkelijk investeringsklimaat. Het maakt Utrecht tot een provincie waar mensen graag wonen, werken en recreëren. In groter verband hangt de ontwikkeling van het platteland van Utrecht samen met de versterking van de internationale concurrentiepositie van de Randstad. Daarom willen we zorgvuldig omgaan met de schaarse open ruimte van Utrecht.

Een veelzijdig en vitaal platteland bestaat naar ons idee uit veel verschillende landschappen, aantrekkelijke natuur, voldoende en goede vrijetijdsvoorzieningen, aangename gebieden om te recreëren, bloeiende woonkernen en een gezond functionerend ecosysteem. En niet te vergeten ondernemers die geld kunnen verdienen met de productie van voedsel of nieuwe producten en diensten van het platteland.

(Uit Platteland in Ontwikkeling).

Onze visie op de drie thema's kan als volgt kort worden weergegeven.

Natuur

Natuur vormt een belangrijke basis voor een aantrekkelijk landelijk gebied. Wij kiezen in algemene zin voor natuur voor de mens, maar ook het ecologisch motief is belangrijk. Daarbij geldt dat we natuur willen, die zichzelf duurzaam in stand kan houden. Door de EHS te creëren, zorgen we voor

een levensvatbare natuur, waarbij bestaande natuur en nieuwe natuur met elkaar verbonden worden. In Utrecht hadden we in 1990 25.000 ha natuur. Het doel voor 2018 is 32.000 ha.

Verdrogingsbestrijding en het tegengaan van negatieve effecten van verzuring en vermessing is van belang voor de kwaliteit van de natuur. Om de gewenste ecologische duurzaamheid te bereiken kiezen wij voor een ruimtelijk stabiele, duurzaam te behouden ecologische hoofdstructuur (EHS). Deze willen wij in 2018 voltooid hebben. Hiervoor zijn we echter sterk afhankelijk van het beschikbaar komen van voldoende geld van met name het Rijk.

Landschap en cultuurhistorie

De provincie Utrecht wordt gekenmerkt door een grote diversiteit aan landschappen. Dit maakt de provincie aantrekkelijk. Behoud en versterking van de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten vinden wij belangrijk. Wij onderschrijven het belang van het behoud en versterken van de specifieke kenmerken van de nationale landschappen binnen onze provincie.

De provincie kent ook een grote cultuurhistorische variatie. Het behoud en het vergroten van de belevingswaarde en gebruikswaarde hiervan is van belang. Wij onderscheiden een cultuurhistorische hoofdstructuur (CHS). Deze bestaat uit samenhangende, historisch waardevolle structuren van bovenlokaal belang. Het zijn de ruimtelijk herkenbare, dan wel in de ondergrond aanwezige structuren die kenmerkend zijn voor een bepaalde periode of ontwikkeling. Zij komen in grote lijnen overeen met de door het Rijk als cultuurhistorisch waardevol aangemerkte Belvédèregebieden in de provincie. Wij willen sterk inzetten op het behoud en versterking van de binnen de CHS gelegen cultuurhistorische kenmerken en waarden, zoals beschreven in de publicatie *Tastbare Tijd*. Wij willen hieraan invulling geven door middel van enkele grote integrale gebiedsprojecten, te weten Nieuwe Hollandse Waterlinie en Grebbelinie. En door het stimuleren van gebiedsgerichte erfgoedprojecten binnen de Utrechtse Heuvelrug, in het Groene Hart en over Romeinse Limes.

Sociaal economische vitaliteit

Aan de leefbaarheid van het landelijk gebied hechten wij veel waarde. Recreatie, toerisme en duurzame landbouw kunnen hier aan bijdragen.

Spoedige realisering van recreatief groen om de stad heeft bij ons een hoge prioriteit. Daarbij streven wij naar een inrichting die leidt tot een gecombineerd aanbod van voorzieningen ten behoeve van vrijetijdsbesteding. Fietsen, wandelen en varen zijn belangrijke vormen van recreatief medegebruik. De routestructuren binnen de provincie kunnen worden verbeterd. Wij willen het plattelandstoerisme stimuleren.

Voor de recreatieve kerngebieden de Utrechtse Heuvelrug en de Vinkeveense plassen als ook de cultuurhistorische objecten zijn uit recreatief/toeristisch oogpunt belangrijk. De recreatieve kwaliteit van deze gebieden kan worden verbeterd o.m. door versterking van de samenhang met natuurlijke en landschappelijke waarden, een goede ontsluiting en zonering.

De agrarische sector staat voor een ingrijpend vernieuwingsproces. Met ons beleid willen wij dit proces ondersteunen en stimuleren. Groene en blauwe diensten bieden de agrarische sector kansen om in een aanvullend inkomen te voorzien. Wij willen dit faciliteren.

Rijksniveau

De Rijksvisie op de ontwikkeling van het landelijk gebied is onder meer weergegeven in de Nota Ruimte. Invulling op het niveau van concrete uitvoering heeft plaatsgevonden in het rijksmeerjarenprogramma landelijk gebied. Dat is voor provincie Utrecht nader ingevuld in de Bestuursovereenkomst ILG tussen het Rijk en de provincie. In tabel 4.1 in paragraaf 4.2 is weergegeven wat aan prestaties en bijbehorend budget vastligt.

EU-kaders

Vanuit de EU zijn de volgende programma's en richtlijnen met name van belang: het Plattelands Ontwikkelingsprogramma 2 (kortweg POP2), Structuurfondsen D2 (vanuit het directoraat Economie), de Kaderrichtlijn Water (kortweg KRW) en Natura 2000 (o.a. Vogel- en Habitatrichtlijn). In de AVP worden de geldstromen vanuit POP2 en D2 zoveel mogelijk meegeprogrammeerd. De KRW en Natura 2000 zijn van een andere orde. De gebieden waarop Natura 2000 van toepassing is (VHR en Natuurbeschermingswet-gebieden), krijgen bijvoorbeeld prioriteit bij de bestrijding van verdroging. In de eerste jaren van de ILG-periode worden de doelen van de KRW opgesteld. Dit wordt vertaald in

maatregelen, waarvoor dekking gezocht moet worden, zowel bij rijk, provincie, waterschappen als andere partijen. Uitvoering van deze maatregelen gaat via de AVP lopen en moet ingepast worden. Binnen de op te stellen gebiedsprogramma's moeten Natura 2000 gebieden prioriteit krijgen in de uitvoering.

2.3 Uitgangspunten

Bij het opstellen van dit Kaderdocument zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De AVP gaat over de uitvoering van beleid. Er wordt in dit stuk geen nieuw beleid gemaakt.
- Realisatie van doelen en prestaties met beschikbare middelen en binnen de afgesproken tijd is het credo. Er is ruimte voor maatwerk per gebied.
- In de AVP worden de middelen van het Rijk, EU, provincie Utrecht en derden (o.a. gemeenten, waterschappen en particulieren) voor het landelijk gebied gebundeld geprogrammeerd. Voor de inzet van gemeenten, waterschappen en andere gebiedspartners is een aanname gemaakt. Dit zal in de gebiedsovereenkomsten moeten worden geconcretiseerd.
- Programmering en uitvoering gaan integraal over een beperkt aantal hoofddoelen.
- Voor een doelmatige en onderling afgestemde uitvoering is een onderverdeling van de provincie noodzakelijk in een beperkt aantal AVP-gebieden.
- In de programmering moet financiële ruimte worden gereserveerd voor procesvoering of programmakosten en voor draagvlakontwikkeling. Bij complexe programma's en projecten moet er rekening mee worden gehouden dat deze kosten ongeveer 10 tot 15% van de hoofdsom zullen bedragen.
- Een provinciebrede thematische benadering blijft voor bepaalde doelen bestaan, omdat voor deze doelen coördinatie op provinciaal niveau noodzakelijk is. Het is zaak dat de AVP-stuurgroepen of -platforms hierbij zoveel mogelijk aansluiten.
- Naast de financiering van uitvoeringsprogramma's loopt ook de structurele financiering van Utrechtse maatschappelijke organisaties die in het landelijk gebied werkzaam zijn. Door deze organisaties bij de programma's en projecten te betrekken, worden kennis en ervaring zinvol benut.
- Het rijk stelt voor een aantal doelen te weinig geld beschikbaar voor de uiteindelijk te behalen doelen. Vooral nog lijkt het daardoor niet mogelijk de totale ambitie binnen de afgesproken termijn te halen. Dit geldt onder meer voor nieuwe natuur, recreatie om de stad, nationale landschappen en reconstructie. De provincie is niet bereid de financiële verplichtingen van het rijk op deze punten over te nemen. Waar het rijk dus niet met voldoende geld over de brug komt in deze ILG-periode, wordt de eindtermijn van de doelen naar achteren geschoven of zal er in de periode na 2013 meer gedaan moeten worden. De ambities als zodanig blijven in ieder geval onverminderd bestaan. Desgevraagd heeft het rijk ons dit ook schriftelijk bevestigd. Wij zullen bij het Rijk blijven aandringen op het alsnog beschikbaar stellen van voldoende middelen om de doelen tijdig te behalen. Verder wordt bij het opstellen van de gebiedsprogramma's gezien welke prioriteiten gesteld moeten worden binnen deze doelen. Een overweging daarbij kan zijn dat bij de midtermreview het tekort aan middelen aantoonbaar is.
- Programma Beheer wordt de komende twee jaar onveranderd overgenomen door de provincies. Gedurende deze periode zal worden bekeken welke verbeteringen vervolgens aangebracht kunnen worden.

3. Uitvoeringsambities landelijk gebied

3.1 Toelichting

In dit hoofdstuk komt allereerst het samenspel met de gebieden aan de orde (paragraaf 3.2). Op basis van welke criteria is gekozen voor vijf AVP-gebieden. Het gaat in deze paragraaf vooral om de algemene uitgangspunten en een (in de toekomst) gewenste situatie. Een nadere uitwerking van dit samenspel met de AVP-gebieden, is te lezen in hoofdstuk 5.

In paragraaf 3.3 is aandacht voor het provinciale beleid voor het landelijk gebied, dat voor een groot deel binnen de AVP-gebieden wordt uitgevoerd. In paragraaf 3.4 komen de ambities, doelen en uitvoering per AVP-gebied aan de orde.

3.2 Samenspel met AVP-gebieden

Bij het uitvoeren van de programma's en plannen voor het landelijk gebied spelen de gebiedspartners een centrale rol. Met de gebiedspartners willen wij aan de hand van gebiedsprogramma's afspraken maken over de inzet van middelen en het behalen van prestaties die moeten leiden tot het bereiken van de beoogde doelen.

Op dit moment zijn binnen de provincie meer dan twintig gebiedscommissies actief, waarbij vaak sprake is van overlap in gebieden. Om meerdere redenen willen wij de gebiedsovereenkomsten bij voorkeur aangaan met een beperkt aantal grotere samenhangende gebiedseenheden, de AVP-gebieden. Daarmee beogen we niet alleen meer doelmatigheid maar ook het creëren van meer samenhang binnen een gebied, meer flexibiliteit bij het inzetten van middelen door het kunnen verevenen op AVP-gebiedsniveau en het verkrijgen van voldoende kritische massa onder meer voor een programma-bureau op AVP-gebiedsniveau. De AVP-gebieden komen overigens niet in plaats van de bestaande gebiedscommissies. De organisatorische invulling van de AVP-gebieden zal met maatwerk vorm krijgen, rekening houdend met de verschillen tussen de AVP-gebieden. In paragraaf 5.2 en bijlage 2 wordt ingegaan op de organisatorische invulling van de AVP-gebieden. De indeling van de provincie in AVP-gebieden wordt in deze paragraaf toegelicht.

Aan de hand van de volgende criteria zijn vijf AVP-gebieden geselecteerd.

Landschappelijke samenhang. De uitvoering is gericht op de verbetering van de fysieke kwaliteit en de sociaal economische vitaliteit van het betrokken gebied. Eenheid van landschap leidt tot het formuleren van eenduidige uitvoeringsopgaven. De prioriteiten en de uitvoering liggen voor de doelen natuur, landschap en cultuurhistorie en sociaal economische vitaliteit voor bijvoorbeeld de Utrechtse Heuvelrug anders dan voor het Kromme Rijngebied. De gekozen indeling sluit aan de oostkant van de provincie aan bij de indeling van het Beheersgebiedplan Provincie Utrecht (herziening 2004) en de Natuurgebiedplannen.

Voldoende omvang voor een integrale aanpak van de gebiedsopgave. De discussie over de uitvoeringsambitie op de schaal van deze gebieden leidt er toe, dat de in deze gebieden opererende partijen (gemeenten, waterschappen, gebiedscommissies, landinrichtingscommissies, maatschappelijke partijen) tot betere samenhang en synergie komen bij de uitvoering van gebiedsactiviteiten.

Waar mogelijk aansluiten bij de bestaande indeling van de (grotere) gebiedscommissies. Bij de indeling is sterk rekening gehouden met de gebieden van voldoende omvang waarvoor al gebiedsambities zijn geformuleerd, zoals De Venen, de Landinrichting, de Nationale Landschappen (Groene Hart, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Eemland en Rivierengebied) en het Reconstructiegebied.

Waar mogelijk is de indeling in Streekplangebieden gevolgd vanwege samenhang in bestuurlijk opzicht. Deze indeling is als volgt: Stadsgewest Utrecht, Gewest Eemland, Utrecht Zuidoost en Utrecht West.

Op grond van deze criteria wordt voor het aangeven van de gebiedsopgaven in het kader van de AVP uitgegaan van de volgende vijf AVP-gebieden:

Eemland/ Gelderse Vallei.

Utrechtse Heuvelrug met het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug en het Hart van de Heuvelrug.

Kromme Rijngebied met Landinrichtingen Groenraven Oost en RAK Kromme Rijn, Langbroekerwetering en een deel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (Enveloppen Rijnauwen Vechten en Linieland).

Utrecht Midden met Landinrichtingen Groengebied Utrecht West en Noorderpark, een deel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (Enveloppen Kraag van Utrecht en Vechtstreek-Zuid) en Vianen.

Westelijk Utrecht met de Venen, Groot Mijdrecht-Noord, de Stelling van Amsterdam (deels) en Groene Driehoek (met Linschoterwaard en Hollandse IJssel).

De indeling is geen bestuurlijke indeling, er ontstaan geen nieuwe bestuurlijke eenheden. Het is een ordening die er toe bijdraagt dat de doelen en gewenste resultaten, die voor het landelijke gebied zijn gesteld, optimaal gerealiseerd kunnen worden. In de ordening is zoveel mogelijk de landschappelijke samenhang gecombineerd met bestuurlijke samenhang.

Wij zijn ons bewust dat deze indeling ook beperkingen kent. Wij hebben echter geconstateerd dat welke indeling ook wordt gekozen, altijd voor-, en nadelen ten opzichte van andere mogelijke indelingen zullen blijven bestaan. Een andere indeling kan sommige beperkingen oplossen, maar roept vervolgens weer nieuwe op. Naar ons oordeel is de nu gekozen indeling op dit moment de meest optimale indeling. Vanwege het arbitraire karakter van de indeling is deze voor ons niet onwrikbaar. Als voortschrijdend inzicht en verdere ervaring met de uitvoering daartoe aanleiding geven, kan aanpassing van de begrenzing plaatsvinden.

In paragraaf 5.2 is nader ingegaan op de organisatorische aspecten van de AVP-gebieden.

Kaart 3.1: begrenzing AVP-gebieden

3.3 Thema's

In paragraaf 2.2 is de provinciale visie op het landelijk gebied verwoord. Daar is een verdeling gemaakt naar drie hoofdthema's: natuur, landschap en cultuurhistorie en sociaal economische vitaliteit. In deze paragraaf komen de doelen per hoofdthema nader aan de orde, waarbij ook aandacht is voor reconstructie en proces- en uitvoeringskosten. Voor meer gedetailleerde informatie per beleidsthema, wordt verwezen naar de vier strategische plannen van de provincie (Milieubeleidsplan, Streekplan, Verkeer en Vervoersplan en Waterhuishoudingsplan) en de diverse meer sectorale beleidsplannen. Een opsomming van deze plannen is opgenomen in bijlage I van het Koersdocument AVP 2007-2013 (26 april 2006 goedgekeurd door PS).

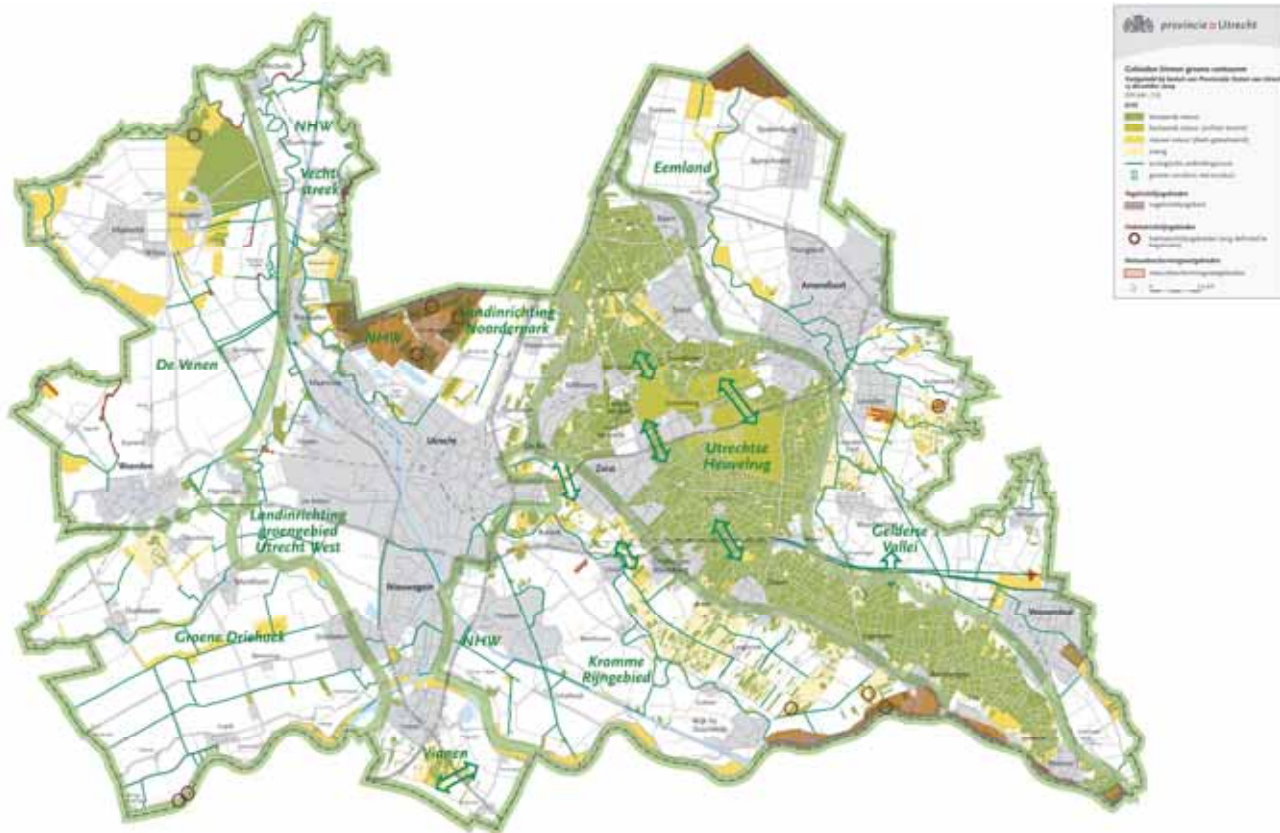
Natuur

Het hoofddoel voor tot natuur is *Behoud, herstel, ontwikkeling en duurzaam gebruik van natuur ten behoeve van biodiversiteit en de kwaliteit van de leefomgeving voor de mens.*

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Om de hoofddoelstelling te realiseren heb je de ecologische hoofdstructuur (EHS) nodig. Hiermee ontstaat een samenhangend netwerk van bestaande en nieuwe natuurgebieden. Realisatie van de EHS wordt bereikt door verwerving, inrichting en beheer van natuurgebieden. Cruciale onderdelen van dat netwerk zijn ecologische verbindingzones, robuuste verbindingzones (RVZ), faunapassages en ecoducten. Ter ondersteuning van de EHS is het natuurvriendelijk beheer van agrarische terreinen van groot belang. Dit om de algemene natuurkwaliteit te vergroten. Ter ondersteuning van (agrarisch) natuurbeheer zetten we Programma Beheer in.

In het riviereengebied vindt ook verwerving en inrichting van natuur plaats in het kader van NURG (nadere uitwerking riviereengebied). Het rijk betaalt hiervan de kosten; deze vallen buiten het ILG.

Kaart 3.2: Natuur

Nationaal park

Het rijk heeft Nationale Parken ingesteld, die grotendeels gelegen zijn binnen de EHS. Nationale Parken zijn grootschalige natuurgebieden die (inter)nationaal waardevolle en voor Nederland representatieve belangrijke ecosystemen vertegenwoordigen. In Utrecht is het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (kortweg NPUH) in 2003 door de minister van LNV ingesteld. Het NPUH richt zich op het verhogen van de natuurkwaliteit, vergroten van de mogelijkheden voor natuurgerichte recreatie, natuureducatie en landschap en cultuurhistorie.

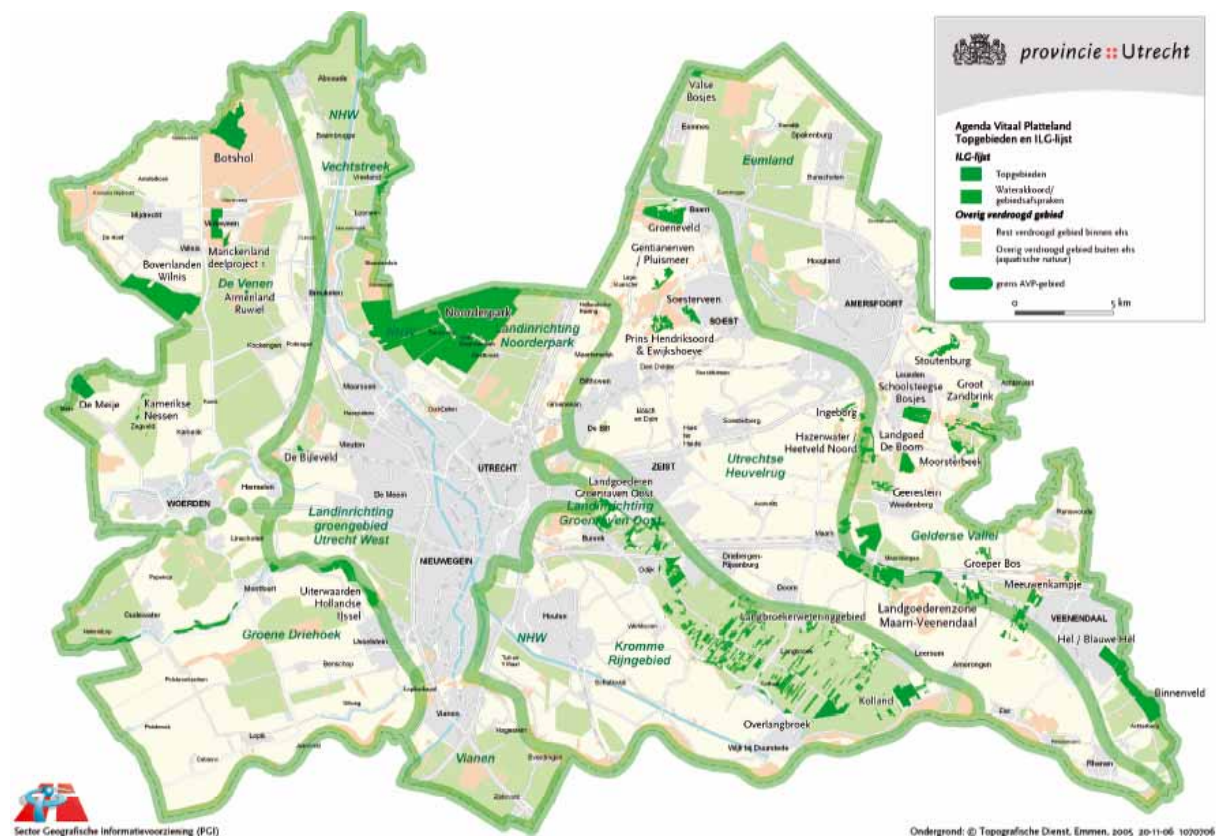
Milieu en water

De provincie Utrecht wil er voor zorgen dat in 2018 de milieukwaliteit geen belemmering vormt voor het halen van de natuurdoeltypen. Voor de Natura-2000 gebieden wordt dat al in 2015 bereikt. Dat betekent dat wij tot 2013 de verdroging aanpakken van 31 concreet benoemde natuurgebieden. De 12 belangrijkste TOP-gebieden daarvan (7 Natura-2000 gebieden en 5 Natuurbeschermingswetgebieden) worden met voorrang aangepakt op de wijze die de Taskforce Verdroging heeft geadviseerd.

Totdat de doelen in de EU-Kaderrichtlijn water zijn vastgesteld, streven we ernaar in 2010 te voldoen aan MTR (= maximaal toelaatbaar risico) voor oppervlaktewaterkwaliteit en END doelstellingen (ecologische kwaliteit). Tot slot willen we 450 km natte ecologische verbindingzones in 2018 realiseren.

Met betrekking tot de waterkwantiteit willen we dat vanaf 2015 alle watersystemen voldoen aan de landelijke normen voor wateroverlast. Alle relevante delen van de provincie beschikken in 2007 over geldige peilbesluiten. De kans op negatieve effecten door watertekorten is als gevolg van droge zomers aanvaardbaar. Het gebruik van het grondwater is gereguleerd met als doel duurzaam gebruik en beperking van de negatieve effecten. Voor 2010 willen we een provinciedekkend gewenst grond en oppervlaktewater regime (GGOR). Tot slot willen we meervoudig ruimtegebruik stimuleren.

Met betrekking tot de waterkwaliteit willen we de Kaderrichtlijn water (KRW) implementeren en de doelen halen die in 2007 worden vastgesteld. Ook willen we dat alle zwemwatergelegenheden voldoen aan de geldende normen en EU-richtlijnen.

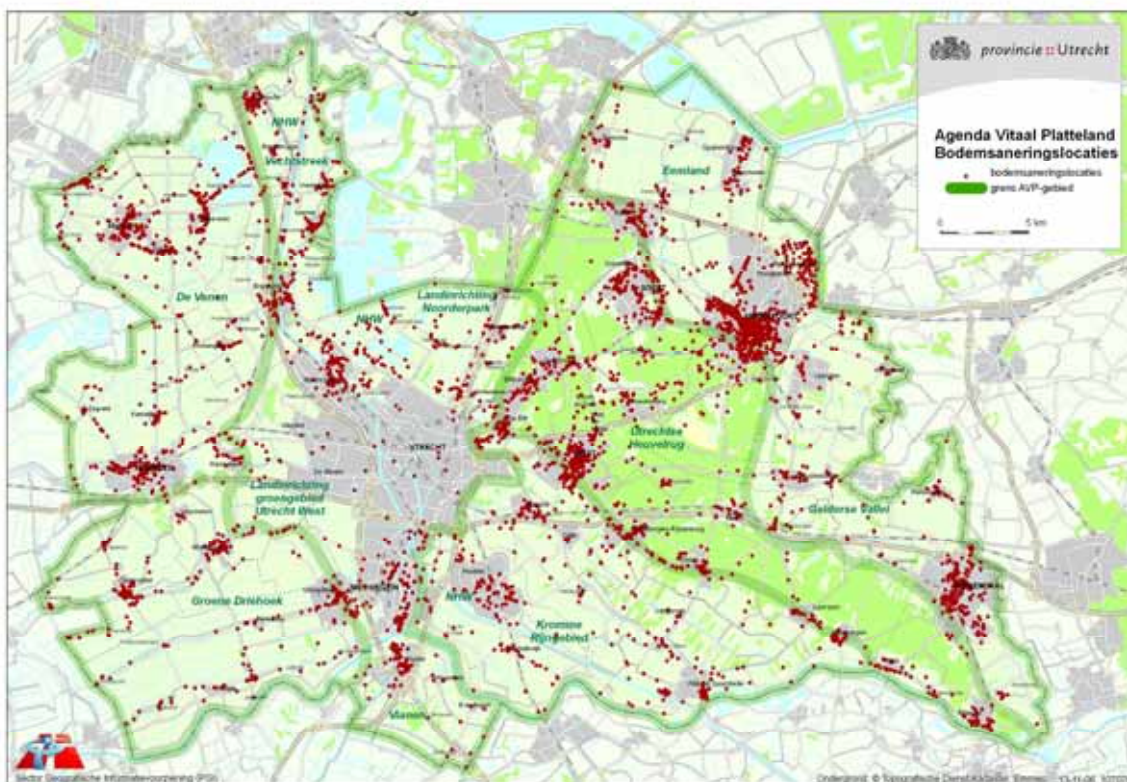

Kaart 3.3: Topgebieden en ILG lijst

Bodem

De provincie streeft met tot *duurzaam bodembeheer* naar het afstemmen van het gebruik van de bodem op de aanwezige bodemkwaliteit. Wij willen een actueel beeld van de kwaliteit van de bodem en het grondwater in 80% van het stedelijke en landelijk gebied in 2008. De kwaliteit van het op te pompen grondwater blijft gelijk t.o.v. het niveau van 2004. En de kwaliteit van de bodem is (zoveel mogelijk) in overeenstemming met de gewenste functie.

Bij *bodemsanering* is het hoofddoel om te komen tot beheersing van de verontreinigings-problematiek in het jaar 2030. We willen alle ernstig verontreinigde locaties in het landelijk gebied saneren of beheersen, waarvoor geldt dat, als het huidige gebruik wordt voortgezet, er sprake is van een onaanvaardbaar humaan, ecologisch of verspreidingsrisico. Het gaat zowel om land- als om waterbodems. Vanaf 2010 valt de rijksbijdrage voor bodemsanering onder het ILG.²

Kaart 3.4: bodemsaneringslocaties

Overig natuur

Bij *soortenbescherming* is het doel is om de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen in 2010. Met betrekking tot *natuurwetgeving* worden beheersplannen voor natuurbeschermingswetgebieden opgesteld en uitgevoerd. Voor de andere Natura 2000-gebieden worden in de toekomst ook beheersplannen opgesteld.

² Op de provinciale website (www.provincie-utrecht.nl) is meer informatie te vinden op het bodemloket over vervuilde locaties.

Prestaties Natuur 2007-2013

Thema	Onderwerp	Prestatie
EHS	Verwerving (incl. RVZ)*	1494 ha
	Ruilen**	672 ha
	Inrichting (incl. RVZ)*	1932 ha
	Particulier natuurbeheer	875 ha
	Knelpunten RVZ	1 stuk
	Ecologische verbindingzones	175 km natte evz
	Ecoducten	6 stuks
	Faunapassages	30 stuks
	Agrarisch natuurbeheer	5250 ha
	Foerageergebieden	1343 ha
Milieu en water	Verdrogingsbestrijding	2411 ha Natura 2000, 3524 ha overig EHS
	Tegengaan verzuring door stikstofdepositie	83 ha N2000, 8359 ha overig EHS
	Tegengaan vermesting oppervlaktewater buiten reconstructiegebied	843 ha N2000, 293 ha overig EHS
	Vermesting oppervlaktewater Reconstructie	501 ha N2000, 188 ha overig EHS
Bodem en water	Duurzaam bodemgebruik	3 pilots 1 bodemvisie
	Bodemsanering (vanaf 2010)	160.000 bodem prestatie eenheden (bpe)
	Waterbodemsanering (vanaf 2010)	122.000 bpe
Natuur overig	Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug	uitvoeren jaarplannen
	Soortenbescherming	uitvoeren jaarplannen
	Natuurlijk platteland NL	Ondersteuning

* de ambities voor verwerving en inrichting liggen hoger. Hier zijn echter de hectares opgenomen zoals die met het rijk zijn afgesproken.

** het gaat hier om nog niet doorgeleverde gronden.

Landschap en cultuurhistorie

De hoofddoelen voor landschap en cultuurhistorie zijn *behoud en versterking van de identiteit van verschillende landschapstypen en het vernieuwen van het landschap, met herkenning van het verleden.*

Nationale landschappen

Voor behoud en versterking van (inter)nationale waardevolle landschappen heeft het rijk een bijzondere verantwoordelijkheid. Daarom heeft zij in de Nota Ruimte 20 nationale landschappen aangewezen. In Utrecht liggen (delen van) de volgende nationale landschappen: Groene Hart, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Arkenheem-Eemland, Rivierengebied en Stelling van Amsterdam. Daarnaast heeft de provincie Utrecht in haar streekplan de Utrechtse Heuvelrug als provinciaal landschap aangewezen.

Ontwikkelen van landschappelijke kwaliteit

Doel is dat binnen het gebiedsgericht beleid de kenmerkende landschapskwaliteiten worden meegenomen en ontwikkelingen daaraan worden getoetst. De basiskaart landschap, met de onderliggende lagen (bodem, natuur en cultuurhistorische hoofdstructuur), zoals in de provinciale database *website 'Buiten in beeld'* en in de publicaties *'Tastbare tijd'*, vormt het uitgangspunt voor de kwaliteitstoets. Om dit te realiseren zet de provincie in op het opstellen van landschapskaders per gebied, die basis bieden voor Landschapsontwikkelingsplannen (LOP) en Beeldkwaliteitsplannen. Daarnaast zetten we ons in voor het versterken van grote eenheden, van samenhang en structuren door het vergroten van het onderlinge contrast. En voor duurzaam beheer van het landelijk gebied door landgebruikers en –eigenaren. Ook zullen we meer contracten over Groenblauwdiensten op het

gebied van beheer en ontwikkeling van natuur, landschap en water en de toegankelijkheid van het landelijke gebied afsluiten. De diensten worden gerealiseerd via bestaande regelingen namelijk de Regeling Kleine Landschaps Elementen en Programma Beheer en via decentrale initiatieven van alle overheden. Mogelijk lopen de diensten via Landschapsfondsen. Landschapsfondsen kunnen een interessant middel zijn om private ambities (burgers, bedrijven) voor de afname van groenblauwe diensten te realiseren en daarmee de betrokkenheid van de stad op het platteland te vergroten. Daarmee kunnen zij tevens bijdragen aan de behoefte van de stedeling voor recreatie in en om de stad. Op basis van een aantal experimenten zullen we initiatieven op dit vlak verder ontwikkelen en uitvoeren.

Kaart 3.5: Cultuurhistorische hoofdstructuur

Cultuurhistorie en aardkundige waarden

Doel is bescherming van cultuurhistorie en aardkundige waarden en versterking van de historische beleefbaarheid. De cultuurhistorische en aardkundige kwaliteiten worden tevens meegenomen in de kwaliteitstoets landschap. Ook worden ze als versterkende kwaliteiten benut binnen gebiedsprojecten. Aardkundige waardevolle gebieden worden via het instrumentarium van ruimtelijke ordening beschermd als aardkundig monument. Speerpunten binnen dit beleidsveld zijn behoud en ontwikkeling van de Romeinse Limes, Nieuwe Hollandse waterlinie, Utrechtse Heuvelrug, de Grebbelinie en mogelijk het Groene Hart. Deze speerpunten staan beschreven in de *CHS* en de *Tastbare Tijd*. Hierbij wordt gewerkt met een integrale aanpak.

Provinciale Stichting Landschapsbeheer

Het rijksbudget voor de exploitatie van de provinciale stichtingen landschapsbeheer heeft het rijk ondergebracht in het ILG.

Prestaties Landschap en cultuurhistorie 2007-2013

Thema	Prestatie
Nationale landschappen	Uitvoeren jaarplannen
Provinciale stichtingen landschapsbeheer	Ondersteuning stichting
Beheer landschap	309 ha
Kleine landschapselementen	Uitvoering regeling door LBU
Groen-blauwe diensten	1000 ha

Overig cultuurhistorie	Aandacht voor behoud en ontwikkeling van cultuurhistorie in de Grebbelinie, Nieuwe Hollandse Waterlinie, Romeinse Limes en Groene Hart. Behoud van waardevolle boerderijstroken in het Groene Hart
------------------------	---

Sociaal economische vitaliteit

Onder het hoofdthema sociaal economische vitaliteit zijn de economische functies in het landelijk gebied gebundeld, zoals landbouw, recreatie en toerisme. Hier speelt ook leefbaarheid (o.a. in kleine kernen) een grote rol. De doelen uit 'Platteland in Ontwikkeling' komen vooral hier terug.

Landbouwstructuurverbetering

Een goede landbouwstructuur en inrichting van gebieden zijn belangrijk voor de landbouw om doelmatig en duurzaam te kunnen produceren. Het gaat om de fysieke structuur: verkaveling, huiskavel, bereikbaarheid, waterhuishouding, maar ook om de ligging ten opzichte van afzetmarkten, verwerkers en anderen in de keten. Daarmee behouden we ook de landbouw als beheerder. Een belangrijk instrument hiervoor is landbouwstructuurverbetering. De doelstelling uit het rijksbod past binnen de ambities en prognoses die we als provincie zien. Het gaat hier om nieuwe doelstellingen met nieuwe verplichtingen.

Duurzame landbouw

De provincie streeft naar duurzaam gebruik en beheer van natuurlijke hulpbronnen. De provincie wil de landbouw ondersteunen bij het versneld en verdergaand halen van milieunormen. Daartoe worden onder meer pilots duurzaam ondernemen opgezet. Daarnaast wordt ingezet op versterking van de biologische landbouw.

Verbrede landbouw

De provincie streeft naar groei van verbrede landbouw en "nieuw" ondernemerschap.

Met nevenactiviteiten op een agrarisch bedrijf speelt de agrarische sector in op maatschappelijke ontwikkelingen zoals duurzame productie, meer vrije tijd en groeiende aandacht voor natuur en landschap. Daarnaast kan diversificatie voor ongeveer een kwart van de agrarische bedrijven een substantieel deel van het inkomen opleveren, naast de primaire agrarische productie. Deze bedrijven blijven daarmee behouden voor het landelijk gebied. Bij verbreding zetten we in op een professionele kwalitatieve aanpak waarin de ondernemer inspeelt op vragen uit de markt en de maatschappij. Het vraagt sterk ondernemerschap van agrariërs om verbreding goed aan te pakken. Ook zoeken we naar "nieuwe" ondernemers die een meerwaarde leveren en verantwoordelijkheid willen nemen voor de kwaliteiten van het platteland.

Ook zetten we in op streekidentiteit en cultuur. Streekidentiteit kan een belangrijke stimulerende rol spelen in de plattelandseconomie, maar ook bijdragen aan de bredere betekenis die het platteland heeft gekregen.

Leefbaarheid

Versterking en behoud van de leefbaarheid op het platteland en de kleine kernen is een belangrijk doel voor de provincie. Er wordt ingezet op projecten die de sociale cohesie zowel in het dorp als in het buitengebied vergroten.

Samenwerkingsverbanden

De provincie streeft er naar om de professionaliteit van ondernemers en hun samenwerkingsverbanden te vergroten. Speerpunten zijn ondernemerschap, vraag- en klantgerichtheid en de kwaliteit van de samenwerkingsverbanden.

Recreatie en toerisme

De provincie streeft naar een recreatief aantrekkelijke provincie met een gezond woon-, werk- en leefklimaat. We willen het tekort aan voorzieningen voor de dagrecreatie opheffen en de groene ruimte toegankelijk maken. Ook willen we ruimte bieden voor recreatief ondernemerschap.

Bij *Recreatie om de stad* (RodS) gaat het om strategisch groen en recreatieve verbindingen. Het gaat hierbij vooral om het verwerven en inrichten van gebieden en routes. Het *strategisch groen* betreft

vooral dagrecreatieve voorzieningen, waarbij we streven naar een capaciteit van minimaal 20 personen per hectare per dag. Het groen moet volledig zijn opengesteld en vrij toegankelijk zijn. Via recreatieve verbindingen, vooral wandel- en fietspaden, moet het goed bereikbaar zijn vanuit de woonomgeving. Daarnaast streven we naar het ontwikkelen en onderhouden van *landelijk aaneengesloten routenetwerken*. Het gaat daarbij om wandel-, fiets- en vaarroutes. Deze routes worden door drie landelijke routeorganisaties gerealiseerd. Daarnaast wil de provincie boerenlandroutes realiseren en knooppuntenbewegwijzering voor fietsroutes invoeren. Ook streeft de provincie naar innovatie en kwaliteitsverbetering van het toeristisch-recreatief ondernemerschap in vooral de recreatieve kerngebieden.

Tot slot wil de provincie *de toegankelijkheid ontwikkelen en versterken van natuurgebieden, nationale landschappen en recreatief (mede) gebruik van landbouwgronden*.

Kaart 3.6: Wandel-, fiets- en vaarroutes

Prestaties Sociaal economische vitaliteit 2007-2013

Thema	Onderwerp	Subonderwerp	Prestatie
Landbouw	Verbeteren ruimtelijke structuur		4710 ha Behouden % agrarische bedrijven groter dan 70 NGE
	Duurzaam ondernemen		10 pilots
	Biologische landbouw		89 bedrijven
Recreatie	Recreatie om de stad*	Verwerven	367 ha
		Ruilen**	174 ha
		Inrichten	152 ha
		Beheer	8997 ha
	Landelijke routenetwerken	Wandelen	2 knelpunten aangepakt
		Fietsen	8 knelpunten aangepakt
		Varen	100 km knelpuntvrij
		Wandelen over Boerenland	Pm
		Recreatief medegebruik	

Overig	Ondernemerschap en samenwerkingsverbanden		500-750 deelnemers
	Verbrede landbouw		32% heeft verbrede activiteit
	Leefbaarheidsprojecten		18 projecten
	Streekidentiteit en -cultuur		10 projecten

* de ambities voor verwerving en inrichting liggen hoger. Hier zijn echter de hectares opgenomen zoals die in de bestuursovereenkomst met het rijk zijn afgesproken.

** het gaat hier om nog niet doorgeleverde gronden

Reconstructie

Bij het hoofdthema Reconstructie gaat het om de extra inspanningen in de zandgebieden, met als doel dit gebied leefbaar te houden. Het gaat dan om het oosten van de provincie Utrecht, het zogenaamde reconstructiegebied. Voor dit gebied is een reconstructieplan opgesteld. Dit heeft voor het grootste deel betrekking op het AVP-gebied Gelderse Vallei/Eemland. In het AVP-gebiedsprogramma dat wordt opgesteld, worden deze extra inspanningen meegenomen. Het gaat hier om een integraal programma, waarin ook de andere doelen en prestaties worden meegenomen.

Proces- en uitvoeringsgeld

In paragraaf 2.3 is bij de uitgangspunten aangegeven dat er binnen de gebieden financiële ruimte gereserveerd moet worden voor procesvoering of programmakosten en voor draagvlakontwikkeling. Concreet gaat het dan om het volgende:

1. *Draagvlakontwikkeling voor uitvoering*: dit zijn kosten voor communicatie, voorlichting, educatie, participatie en draagvlakkosten in het algemeen. Hierbij gaat het onder meer om het ontwikkelen en uitgeven van informatiemateriaal, het organiseren van informatiebijeenkomsten en het organiseren van educatieve activiteiten.
2. *Programmakosten*: de werkzaamheden die een programmabureau moet verrichten om een programma aan te sturen.
3. Inzet om een projectvoorstel van idee tot uitvoerbaar en financierbaar project te krijgen (*projectgebonden voorbereidingskosten*).

Per AVP-gebied dient hiervoor 10 tot 15% van het budget gereserveerd te worden in het gebiedsprogramma.

3.4 Ambities en uitvoering per AVP-gebied

Gelderse Vallei – Eemland

Ambities

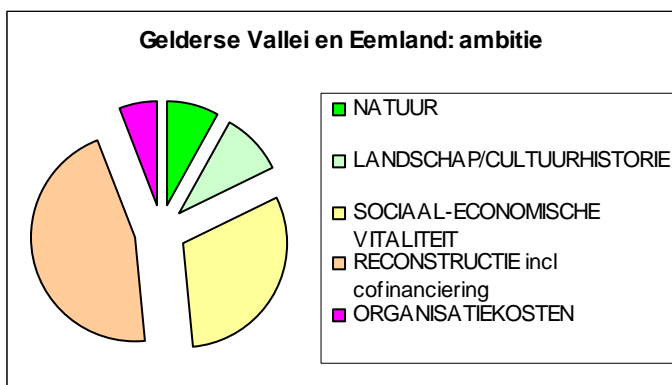
In dit AVP-gebied zijn verschillende deelgebieden te onderscheiden: Eemland, Amersfoort en Gelderse Vallei. Dwars door deze deelgebieden loopt de Grebbelinie.

Het centrale open gebied van Eemland, samen met het gebied Arkemheen in Gelderland, is aangewezen als Nationaal Landschap. De ambitie is hieraan zodanig invulling te geven dat er voldoende basis is voor het in stand houden en versterken van de kernkwaliteiten van het Nationale Landschap. Voor het behoud van de landschappelijke kwaliteiten is behoud van de agrarische structuur onontbeerlijk.

In het gebied rond Amersfoort is de herstructurering en de aanleg van ‘groene’ recreatief toegankelijke gebieden van groot belang. Deze groene gebieden zijn ook van belang vanuit natuur, landschap en waterberging.

Het landschap van de Gelderse Vallei is kleinschalig met afwisseling van natuur, landbouw, landgoederen, houtwallen en stelsels van beken. Het is een dynamisch gebied waar de functies natuur, wonen,

werken en recreëren nu niet altijd goed samengaan. Dit geldt in het bijzonder voor de intensieve veehouderij in relatie tot natuur. In het gebied is als onderdeel van de EHS de aanleg van de Robuuste Verbindingszone Veluwe-Heuvelrug voorzien. Om de problemen in dit gebied op een samenhangende manier aan te pakken is het Reconstructieplan GelderseVallei/ Utrecht Oost opgesteld. Het Reconstructieplan heeft niet alleen betrekking op de Gelderse Vallei, maar ook op Eemland en de gehele Utrechtse Heuvelrug.

Uitvoering en organisatie

Het **reconstructieplan** is in januari 2005 door PS van Utrecht en Gelderland vastgesteld en de uitvoering is voorzien voor de periode 2004-2015. De uitvoering is goed op gang gekomen: de planning voor 2005-2006 is nagenoeg volledig uitgevoerd.

Draagvlak voor de uitvoering van het Reconstructieplan is gebaseerd op de integrale aanpak van de problemen in het gebied.

Doelen:

1. Komen tot een duurzame en concurrerende landbouw. Dit betreft o.m. het ontwikkelen van het in het Reconstructieplan aangewezen landbouwontwikkelingsgebied voor de intensieve veehouderij (LOG), structuurverbetering van de grondgebonden landbouw en verbreding van de landbouw;
2. Realisatie van de EHS, incl. Robuuste Verbindingszone Veluwe-Heuvelrug;
3. Versterking van landschap en cultuurhistorie;
4. Vergroten van de recreatieve toegankelijkheid van het landelijk gebied;
5. Maatregelen op het gebied van water, bodem en lucht. Dit betreft o.m. de realisatie van waterbergingsgebieden en het terugdringen van de verzuring, vermisting en verdroging;
6. Maatregelen op het gebied van economie, werkgelegenheid en leefbaarheid.

Voor het **Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland** is een visie en een gebiedsprogramma 2007-2013 opgesteld. De verwachting is dat de planvorming eind 2006 met de ondertekening van een intentieverklaring door betrokken partijen kan worden afgerond. Het gebiedsprogramma kan tevens worden gezien als een nadere uitwerking van het Reconstructieplan voor het gebied Arkemheen-Eemland. De aanwijzing als Nationaal landschap heeft echter wel tot gevolg dat op verschillende thema's een hogere ambitie wordt nagestreefd dan in het Reconstructieplan benoemd is. Deze extra ambitie heeft betrekking op het behouden en versterken van de kernkwaliteiten van het Nationaal landschap en het bewust maken en laten beleven van deze kernkwaliteiten.

In 2004 heeft **Amersfoort** de Beleidsvisie **Groen Blauwe Structuur (GBS)** en bijbehorend Uitvoeringsprogramma vastgesteld. In het Streekplan is deze ambitie in grote lijnen overgenomen. Amersfoort heeft de afgelopen jaren de nadere planuitwerking en/of de uitvoering van de meeste projecten opgepakt. Voornemen is onder meer in en rond Amersfoort ca. 400 ha extra stedelijk uitlooptgebied te realiseren en vele kilometers recreatieve routestructuren.

De **Grebbeinlinie** vormt één van de vijf strategische gebiedsgerichte uitvoeringsprojecten van het Meerjarenactieprogramma (MAP) Streekplan. Voor de Grebbeinlinie is door de provincie samen met betrokkenen uit het gebied het afgelopen jaar de gebiedsvisie 'Grebbeinlinie boven water' en het daarbij behorende uitvoeringsprogramma opgesteld. De uitvoering is voorzien in de periode 2005-2015. Hoofddlijn van de gebiedsvisie is: de Grebbeinlinie ontwikkelen tot een stevige basis voor ontwikkeling in de Gelderse Vallei. Het gaat hier om een integraal plan. Niet alleen wordt beoogd de cultuurhistorische waarden en herkenbaarheid te versterken en te vergroten, maar ook de recreatieve en toeristische belevingsmogelijkheden en de ecologische en landschappelijke waarden.

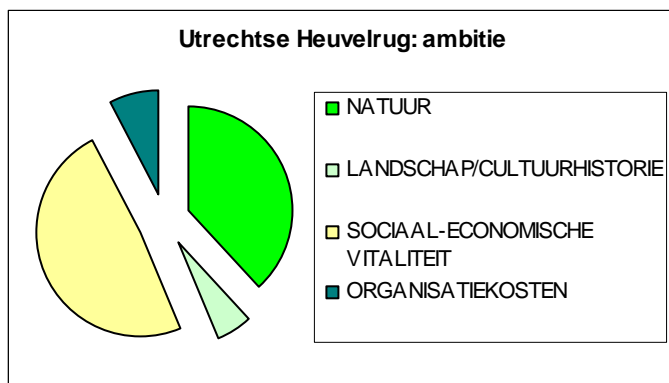
Utrechtse Heuvelrug

Ambities

Het landschap van de Heuvelrug wordt vooral gekenmerkt door gesloten opgaande bossen die recreatief veel worden gebruikt. Circa 50% van de gronden is eigendom van natuurbeherende organisatie en Domeinen/Defensie, 25% is particulier landgoed en de resterende 25% is eigendom van gemeenten en kleine particuliere eigenaren.

Hoewel het versterken van de Heuvelrug als één gebied al jaren veel steun krijgt, is dit nog maar in beperkte mate opgepakt. Momenteel zijn er twee samenwerkingsverbanden: het Overlegorgaan Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (NPUH) ten zuiden van de A12 (ca 6.000 ha) en het Bestuurlijk Platform Hart van de Heuvelrug (ca 12.000 ha). Het voornemen bestaat het NPUH in noordelijke richting uit te breiden tot de A28. Verder wordt beoogd om een gebiedsgericht project op te starten voor de noordelijke Heuvelrug. Beide voornemens kunnen een flinke impuls geven aan de ambitie (zoals verwoord in het Streekplan) van de Utrechtse Heuvelrug een provinciaal Landschap te maken. De uitdaging is om de komende jaren meer samenhang aan te brengen, om daadwerkelijk te komen tot

één aanpak voor heel de Heuvelrug. Daarbij is de relatie met het Noord-Hollandse deel van de Heuvelrug van groot belang.

Uitvoering en organisatie

In 2003 is het **Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug** (kortweg NPUH) ingesteld door de minister van LNV. Het door de minister goedgekeurde Beheers- en inrichtingsplan (BIP) is opgesteld door betrokken partijen.

Doelen waar het NPUH zich op richt zijn:

- verhogen van de natuurkwaliteit;
- vergroten van de mogelijkheden voor natuurgerichte recreatie;
- natuureducatie;
- landschap en cultuurhistorie.

Hart van de Heuvelrug is als gebiedsgericht project ontstaan vanuit de gedachte dat de eenheid van de Heuvelrug als groen gebied hier dreigde te verdwijnen door versnippering. Diverse overheden, grondeigenaren en zorginstellingen hebben een visie voor het gebied ontwikkeld. Centraal daarin staat dat door een saldobenadering een drietal groene corridors worden gerealiseerd. Om de kosten voor de groene herinrichting van het gebied te kunnen financieren, wordt in het gebied tegelijkertijd ook een aantal 'rode' projecten met woningen en bedrijven gerealiseerd. De uitvoering vindt plaats in clusters, twee clusters zijn inmiddels geconcretiseerd en worden uitgevoerd. Binnen het project Hart van de Heuvelrug is slechts beperkt aandacht voor andere AVP thema's dan natuur.

Heel de Heuvelrug

In het streekplan is de gehele Heuvelrug aangewezen als provinciaal landschap. De ambities die daaruit voortvloeien worden maar gedeeltelijk opgenomen in NPUH en Hart van de Heuvelrug. De noodzakelijke aanvullende investeringen zullen vooral betrekking hebben op de thema's natuur, recreatie en landschap en cultuurhistorie. Een uitvoeringsorganisatie voor deze ambities ontbreekt vooralsnog.

Kromme Rijn

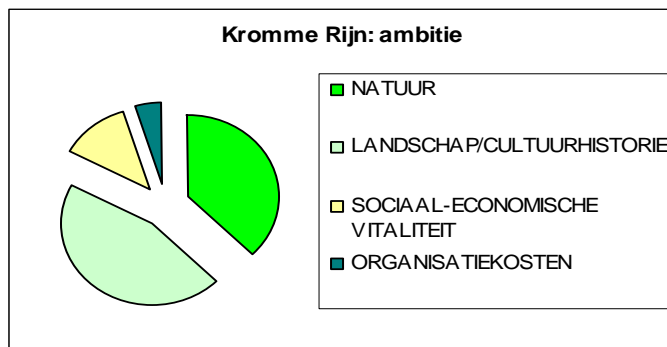
Ambities

Het AVP-gebied Kromme Rijngebied beslaat het landelijk gebied van de gemeenten Houten, Bunnik, Wijk bij Duurstede, de zuidkant van de gemeente Utrechtse Heuvelrug en delen van de gemeenten Nieuwegein, De Bilt en Zeist. Hier liggen de enveloppen Linieland en Rhijnauwen-Vechten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de landinrichtingsprojecten Groenraven Oost en RAK Kromme Rijn evenals het gebiedsgericht project Langbroekerwetering. Ook is het een Leadergebied. Verder is het gebied onderdeel van het Nationaal Landschap

Rivierengebied, waarvan de begrenzing (provinciegrens overschrijdend) eind 2006, begin 2007 helder zal zijn. Het gebied kenmerkt zich door een hoger gedeelte waar de landgoederen zijn gevestigd en een lager gedeelte richting rivier met voornamelijk agrarische bedrijven. Het gebied is relatief onontgonnen voor recreanten.

Vanwege de ligging van dit gebied onder de rook van het stadsgewest Utrecht kan het een belangrijke rol vervullen als recreatief uitloopgebied. Dit kan door het verder versterken van de kwaliteiten van het gebied en het realiseren van voldoende economische activiteit. Deze ambities spitsen zich toe op het ontwikkelen van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, het versterken van de recreatie, natuur en landbouw (en in samenhang daarmee de waterhuishouding) binnen de gebieden Groenraven-oost en Langbroekerwetering, het versterken van vooral de landbouwstructuur in het RAK-gebied en behoud en versterking van de kernkwaliteiten van het nationaal landschap. Leidend voor deze ambities zijn:

1. Verbetering van de belevingsmogelijkheden in het Nationaal Landschap;
2. Behoud en versterking van de landschappelijke (kern)kwaliteiten.
3. Behoud en beleefbaar maken van de cultuurhistorie (o.a. Limes en Lustwarande).

Uitvoering en organisatie

Momenteel wordt onder verantwoordelijkheid van de stuurgroep Kromme Rijn gewerkt aan een integrale visie op het vitaal platteland. Daarbij wordt onder meer samenvoeging van de vele bestaande

visies voor het gebied nagestreefd. Deze visie zal naar verwachting eind 2006, begin 2007 gereed zijn. Aan de hand daarvan kan voorjaar 2007 een gebiedsprogramma worden opgesteld.

Op dit moment zijn er diverse projecten in uitvoering in het gebied. Met de partijen in het gebied wordt hard gewerkt aan een integrale gebiedsaanpak die vooral bottom-up is ingestoken. De afstemming en samenwerking tussen partijen en projecten wordt steeds duidelijker en zal begin 2007 tot een voorstel voor een gebiedsorganisatie leiden.

Groenraven Oost is een klassiek landinrichtingsproject, dat in principe in 2010 wordt afgerond. In Groenraven Oost vindt realisatie van een deel van de opgave van Recreatie om de Stad Utrecht plaats.

RAK Kromme Rijn, een ander landinrichtingsproject verkeert in de laatste fase van uitvoering: 2007 zal het laatste jaar zijn.

De twee enveloppen van de **Nieuwe Hollandse Waterlinie** kennen een integrale insteek en richten hun ambities niet alleen op de cultuurhistorie maar ook op landschap, natuur en recreatie. Met Nationaal Landschapsgeld worden momenteel enkele projecten gefinancierd die zijn opgenomen als Quick Wins 2006, een deel van die Quick Wins is reeds uitgevoerd. Het meerjarenprogramma voor de enveloppe **Rhijnauwen** is al vastgesteld en dat van **Linieland** zal eind dit jaar vastgesteld worden.

Langbroekerwetering is een gebiedsgericht project, waarvoor in 1996 het Plan van Aanpak is vastgesteld. De uitvoering onder verantwoordelijkheid van de gebiedscommissie is begonnen in 2001. Op dit moment wordt onderzocht hoe het uitvoeringsorgaan kan aansluiten bij de gebiedscommissie Kromme Rijn.

In het Kromme Rijngebied loopt ook een **LEADER+-project**, waar vanuit de Plaatselijke Groep van onderop diverse gebiedsprojecten gericht op leefbaarheid en sociaal-economische vitaliteit zijn uitgevoerd. Beoogd wordt dit de komende Leaderperiode voort te zetten.

Utrecht Midden

Ambities

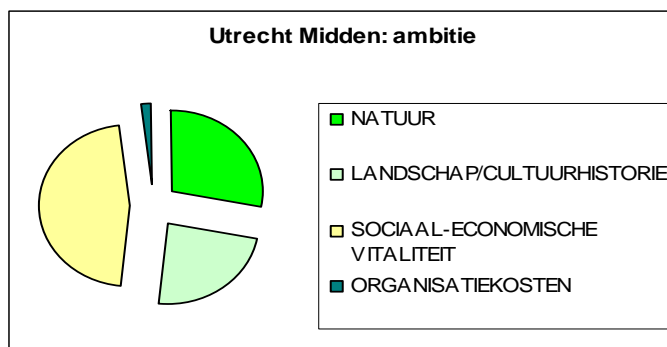
Een groot deel van het gebied Utrecht Midden behoort tot het Nationaal Landschap Groene Hart. Het gebied rond Utrecht vervult een belangrijke groene functie temidden van het stedelijk netwerk van Utrecht en de omliggende steden en dorpen. Het gebied staat echter onder grote ruimtelijke druk. De belangrijkste ambitie voor dit gebied is het aantrekkelijker en toegankelijker te maken voor de recreërende stedeling. Een kwalitatief hoogwaardig recreatief uitloopgebied met voldoende vitaliteit biedt tevens een duurzame weerstand tegen ongewenste sluipende

verstedelijking. Er ligt hier dan ook een belangrijke opgave voor Recreatie om de Stad. De opgave voor Recreatie om de Stad (RodS) is vastgelegd in het gebiedsperspectief Groot Groengebied-Utrecht (1996, gebaseerd op SGR) en het gebiedsperspectief recreatief groen stadsgewest Utrecht (2002, gebaseerd op VINAC). Deze gebiedsperspectieven zijn vastgesteld door PS en goedgekeurd door het rijk, waarbij toezeggingen voor rijksbijdrage zijn gedaan. De afspraken zijn nog eens bevestigd in het Provincie Utrecht

convenant Woningbouwafspraken Regio Utrecht 2005-2010, vastgesteld door rijk, provincie, gemeente Utrecht en BRU. Het gaat in totaal om 1175 ha vlakgroen met bijbehorende recreatieve verbindingen en 100 ha EHS. Deze totale opgave wordt via de landinrichtingen Groenraven-oost, Noorderpark en Utrecht-west gerealiseerd.

In dit gebied is ook een deel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie gelegen (enveloppen Kraag van Utrecht en Vechtstreek-Zuid). Voor de ontwikkeling van de Kraag van Utrecht zijn de volgende ambities geformuleerd: behoud, veiligstellen en herstel van aanwezige waarden, het vergroten van de beleefbaarheid, het vergroten van de toegankelijkheid en het vergroten van de maatschappelijke betekenis van het liniegebied. Deze ambities sluiten goed aan om een bijdrage leveren aan de gewenste kwaliteitsimpuls.

Door dit gebied stroomt de Lek. In het kader van Ruimte voor de Rivier bestaan ambities voor waterberging in combinatie met verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. De programmering en financiering hiervan maken echter geen onderdeel uit van de AVP.

Uitvoering en organisatie

In het **Noorderpark** is de herinrichting sinds 1995 in uitvoering en voor een groot deel gerealiseerd. De opgave voor verwerving en inrichting EHS valt buiten de landinrichting. De restantopgave Recreatie om de Stad betreft de aanleg van een aantal recreatiepaden en de uitvoering van het recreatiegebied Ruigenhoek.

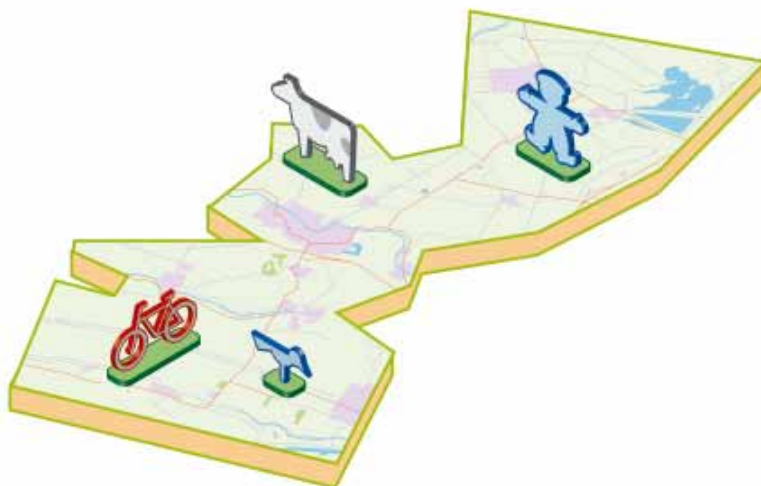
In landinrichtingsproject **Utrecht West** is inmiddels op basis van het Raamplan Utrecht West voor het deelgebied Haarzuilens een landinrichtingsplan voorbereid en in 2006 door GS vastgesteld. De uitvoering kan na vaststelling van de module dit jaar starten. Voor de rest van het groengebied zal het Raamplan verder worden uitgewerkt en uitgevoerd. Het gaat dan in totaal nog om een restanttaakstelling van ruim 600 ha vlakgroen met bijbehorende recreatieve verbindingen (RodS) en 100 ha EHS. De uitvoering zou volgens de afspraken met het rijk in 2013 afgerond moeten zijn. Maar op basis van het rijksbod ILG (152 ha inrichting RodS en 367 ha grondverwerving RodS) en het uitgangspunt van de provincie om geen verplichtingen van het rijk over te nemen, zal de uitvoering tot na 2013 doorlopen. Tenzij het Rijk alsnog tijdig met voldoende middelen komt om de eerdere afspraken na te komen.

Voor de NHW-enveloppen **Kraag van Utrecht en Vechtstreek-Zuid** is een gebiedsvisie opgesteld en een projectenagenda. Daarin staan voor het landelijk gebied de landschappelijke kwaliteit in samenhang met de linie-elementen voorop. De verbinding tussen de enveloppengebieden en het stedelijk gebied wordt bevorderd door het bieden van uitlooptmogelijkheden (zogenaamde linie-ommetjes). Daarnaast wordt de NHW ingezet als voornaam onderdeel van duurzaam waterbeheer rondom Utrecht.

Naar aanleiding van het Restauratieplan voor de Vecht hebben Gedeputeerde Staten in december 2005 besloten een integrale visie voor de Vechtstreek op te stellen. Deze beslissing is ondersteund door een motie die in mei 2006 door Provinciale Staten is vastgesteld. De **gebiedsvisie Vechtstreek** zal een overkoepelend kader bieden voor lopende projecten binnen het gebied (zoals de enveloppe Vechtstreek-Zuid van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, kandidaat-icoonproject Groene Hart, ontwikkeling van de Natte As, De Groene Uitweg en andere projecten). In de integrale Visie voor de Vechtstreek zullen thema's als ecologische en recreatieve structuren, economische activiteit, bouwen en cultuurhistorie samenkomen.

De organisatie voor Nationaal landschap het Groene Hart is hierna beschreven onder Westelijk Utrecht.

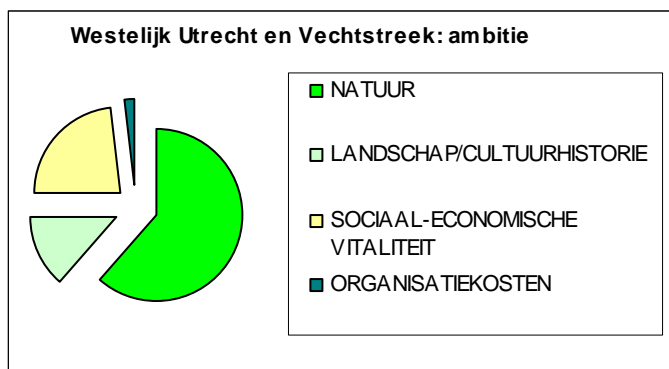
Westelijk Utrecht

Ambities

Het gehele westelijke deel van Utrecht behoort tot het Nationaal Landschap Groene Hart en kent twee deelgebieden: ten eerste de Venen, met daarbinnen Groot Mijdrecht Noord, het Venster Bodegraven-Woerden evenals een deel van de Stelling van Amsterdam, en ten tweede de Groene Driehoek met daarbinnen de Linschoterwaard en de Hollandse IJssel.

Het gebied bestaat uit een afwisseling van veenweidegebieden, droogmakerijen, laagveenmoerassen en plassen en belangrijke structuurbepalende wateren als de Lek en de Hollandse IJssel. Water is een essentiële factor voor duurzaam voortbestaan van het veenweidegebied. De melkveehouderij is hier de belangrijkste grondgebruiker. Het gebied is landschappelijk en cultuurhistorisch waardevol, onder andere door oude ontginningspatronen en lintbebouwingen. Er liggen belangrijke opgaven voor een duurzaam watersysteem ('functie volgt peil' met maatwerk) en nieuwe natuur zoals de robuuste ecologische verbinding Natte As. Het Groene Hart is van grote betekenis voor recreatie vanuit de grote steden.

Uitvoering en organisatie

Het **Groene Hart** is een rijksprogramma in het kader van de Nota Ruimte. De regie ligt bij de provincies; Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht, die samenwerken in de Stuurgroep Groene Hart. Met het rijk is een bestuurlijke inspanningsverplichting aangegaan om gezamenlijk, ook met andere partners € 1 miljard aan het Groene Hart te besteden. Voor de provincie Utrecht betreft deze inspanningsverplichting de orde van grootte van 80 mln € ILG-gelden en 40 mln.€ provinciale middelen. Provinciale staten hebben in januari 2006 het Ontwikkelingsprogramma Groene Hart vastgesteld. Het totale pakket aan visie, ambitie en uitvoering is opgenomen in het Ontwerp-Uitvoeringsprogramma Groene Hart, dat eind 2006 door Provinciale Staten van de drie provincies wordt vastgesteld. Het gaat hierbij om ontwikkelingsperspectieven op de lange termijn, de investeringsstrategie en de uitvoering van vooral 10 iconen die het boegbeeld voor het Groene Hart vormen. Iconen zijn voor Utrecht: De Venen, Groot Mijdrecht-Noord, de Natte As, het Venster Bodegraven-Woerden, recreatieve routenetwerken en merk&marketing. Het Uitvoeringsprogramma biedt een extra impuls voor de uitvoering van gebiedsprojecten, in het bijzonder de iconen.

Voor **De Venen** is in 1998 een Convenant over het Plan van Aanpak gesloten door de betrokken overheden en maatschappelijke organisaties. De centrale doelstelling van het Plan van Aanpak is: het tot stand brengen van een samenhangend gebied voor natuur en recreatie, waarbij in de blijvende landbouwgebieden wordt gestreefd naar handhaving en verdere versterking van een duurzame landbouw, en het bereiken van een water- en milieukwaliteit behorend bij de aanwezige of te realiseren functies. De uitvoering loopt vanaf 1998. In 2004 is geconstateerd dat de uitvoering versterking en aanvulling met nieuwe opgaven behoeft. Met het oog daarop zal eind 2006 de Herijking van het Plan van Aanpak De Venen worden vastgesteld. Realisering van de Natte As, optimalisatie van het waterbeheer ('functie volgt peil' met maatwerk toepassen), versterking van de recreatiemogelijkheden en structuurversterking van de landbouw zijn de hoofdthema's. De uitvoering begint inmiddels op stoom te komen.

Parallel aan het Plan de Venen vindt voor **Groot Mijdrecht Noord** de verkenning naar de toekomst van deze polder plaats. Dit naar aanleiding van geconstateerde waterproblemen. Het blijkt mogelijk water- en natuur opgaven te combineren. Er zijn vijf strategieën uitgewerkt (Plan de Venen, Technieken, Meegroeien, Ophogen en Plas) die worden vergeleken met de situatie dat niet ingegrepen wordt (Niets Doen). Voorzien wordt dat begin 2007 een voorkeursstrategie wordt gekozen. Dat leidt mogelijk nog in de AVP-periode tot nieuwe investeringen. Voorlopig is tussen 2007 en 2013 een investeringsbehoefte van 100 miljoen euro geraamd en na 2013 een investeringsbehoefte van 200 miljoen euro. Voor de bedragen is uitgegaan van de gemiddelde investeringsbehoefte van de vijf bovengenoemde strategieën.

Aan de noordzijde van De Venen ligt een deel van het **nationaal landschap de Stelling van Amsterdam**, waarvoor de provincie Noord-Holland trekker is.

Voor de **Groene Driehoek** hebben de gemeenten Montfoort, Oudewater en Lopik in samenspraak met het Hoogheemraadschap en maatschappelijke organisaties het **Landschapsontwikkelingsplan (LOP)** en bijbehorende **Uitvoeringsprogramma Groene Driehoek** voor de komende 10 jaar vastgesteld (2005) en het **Marketingplan Lopikerwaard 2006-2010**. De provincie is ambtelijk betrokken geweest bij het LOP. Het LOP geeft een integrale visie op het gebied en bevat projecten gericht op recreatie, landschap/ cultuurhistorie, natuur, water, en landbouw. Op basis hiervan is, geïnitieerd vanuit de gemeenten, een gebiedscommissie i.o. gevormd. Deze bereidt het gebiedsprogramma Groene Driehoek 2007-2013 voor.

In de Groene Driehoek loopt het gebiedsgerichte project **Linschoterwaard**, waarvoor in 2005 het Startdocument is vastgesteld en een Intentieverklaring voor de periode 2005-2010 is ondertekend door de provincie Utrecht en betrokken overheden en organisaties. Dit is een MAP-streekplanproject voor de provincie. Hierin zitten projecten gericht op recreatie, landschap, cultuurhistorie, natuur, water, landbouw, recreatie en sociaal economische vitaliteit. De uitvoering van projecten is inmiddels gestart. Daarnaast is het **Integraal Ontwikkelingsperspectief Hollandse IJssel** en bijbehorende gebiedsovereenkomst 2005-2020, in 2005 vastgesteld door de provincie Utrecht en andere betrokken overheden.

Hierin zitten projecten gericht op recreatie, landschap/cultuurhistorie, natuur en water. De uitvoering van projecten kan starten en is deels ook al gestart.

Het LOP Groene Driehoek, het Marketingplan Lopikerwaard, het project Linschoterwaard en het Integraal Ontwikkelingsperspectief Hollandse IJssel zijn op elkaar afgestemd en kunnen geïntegreerd tot uitvoering worden gebracht.

De klassieke landinrichtingen **Lopikerwaard** en **Bodegraven** zijn in de afrondende fase.

Een belangrijk deel van De Venen en de gehele Groene Driehoek betreft het **LEADER+-project Weidse Veenweiden**, waar vanuit de Plaatselijke Groep van onderop diverse gebiedsprojecten gericht op leefbaarheid en sociaal-economische vitaliteit zijn uitgevoerd. Beoogd wordt dit de komende Leaderperiode voort te zetten.

4. Uitvoeringsstrategie: wat kunnen we doen?

4.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk is aangegeven welke ambities er voor de provincie bestaan. In dit hoofdstuk zal worden aangegeven welke ambities voor realisatie in aanmerking komen gedurende de AVP-periode 2007-2013. Daartoe worden de ambities afgezet tegen de naar verwachting beschikbare middelen en worden criteria voor prioritering geformuleerd. Deze worden vervolgens vertaald naar de gebieden. Dit leidt tot een indicatie van de verdeling van deze middelen per AVP-gebied.

4.2 Beschikbare middelen

In deze paragraaf wordt in beeld gebracht welk bedrag naar verwachting beschikbaar zal zijn voor investeringen in het landelijk gebied gedurende de AVP-periode 2007-2013. De relevante bronnen voor het beschikbaar stellen van middelen zijn Rijk, EU, provincie, en gemeenten, waterschappen, maatschappelijke organisaties en particulieren.

Rijksmiddelen

De bijdrage van het Rijk is vastgelegd in de Bestuursovereenkomst ILG die op 18 december 2006 zal worden ondertekend. Daarin is een Rijksbijdrage vastgelegd van ca. €252 mln. (inclusief bijdrage aan programmabeheer). Hieraan zijn concrete prestaties gekoppeld. Tabel 4.1 biedt daarvan het overzicht. Daarin zijn tevens de in de Bestuursovereenkomst vastgelegde verplichte provinciale bijdragen opgenomen. Voor een vergelijking met de gepresenteerde cijfers in het GO-AVP, zie bijlage 3.

AGENDA VITAAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

bedragen in miljoen euro				BESTUURSOVEREENKOMST			
P R E S T A T I E S			prestatie	TOTAAL	rijksbijdrage	verplichte prov bijdr	inspannings verplichting bijdr derden
			in periode 2007-2013				
			eenheid				
NATUUR							
natuur							
ehs							
	verwerven	ha	1494	59,78	50,43	9,35	
	inrichten	ha	1932	19,57	19,57		
	ruilen	ha	672	nvt			
	particulier beheer	ha					
	beheer in nieuwe en bestaande ehs (incl lopende verplicht)			60,37	60,37		
	SN in nieuwe en gereal	ha	9977				
	SNf	ha	2181				
	SAN	ha	4451				
	robuuste verbindingzone (ha bij ehs opgeteld)	ha					
	knelpunten opheffen		1	4,5	4,5		
	Nationaal Park (ZIE PROCESKOSTEN!)			1,88	1,88		
	soortenbescherming	%		0,69	0,69		
natuur/ milieukwaliteit							
	nieuw verdroging *2)	ha	VHR 2.347	7,46	3,73	1,86	1,86
	verdrogingsbestrijding (voorlopig)	ha	overig ehs: 2.794	15,7	7,85	7,85	
	brongerichte maatregelen tegen vermessing	ha	VHR:843 overig ehs: 293	6,42	3,21	2,45	0,76
water							
	sanering waterbodems	BPE		2,44	2,44		
bodem							
	pilots gebruik bodeminformatie	pilots	3	0,9	0,45	0,45	
	provinciale bodemvisie	visie	1				
	meerjarenprogramma bodemsanering	program	1				
	bodemsanering (2010-2013)	BPE	160.000	3,2	3,2		
LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE							
landschap en cultuurhistorie							
	nationaal landschap	uitv progr	4	14,8	7,4	7,4	
	mate van uitvoering plan	%					
	Prov. Stichting Landschapsbeheer			1,92	1,92		
	beheer landschap incl lopende verplichtingen	ha	309	zie beheer natuur			
SEV							
landbouw							
	verbeterde ruimtelijke structuur	ha	4710	5,82	1,31	1,31	3,2
	duurzaam ondernemen	pilots	10	1,66	0,83	0,83	
sociaal economische vitalisering							
recreatie							
	recreatie om de stad						
	verwerven	ha	367	26,7	26,7		
	inrichten	ha	152	6,6	3,3	3,3	
	ruilen	ha	174				
	landelijke routenetwerken *3)						
	wandelen	knelpunte	2	0,24	0,12	0,12	
	fietsen	knelpunte	8	0,74	0,37	0,37	
	varen	km	100	16,5	1,65		14,85
	wandelen over boerenland	km	pm	pm			
	beheer recreatie incl lopende verplichtingen	ha	8997	zie beheer natuur			
RECONSTRUCTIE							
*7)	totaal (prov + rijks bijdragen) (excl verdrogingsbestrijding)				(17,74)	(11,66)	(14,69)
	flankerend beleid 3,58 rijksbijdrage				(3,58)	(2,78)	(5,81)
	aantal bedrijfsverpl	stuks	2	3,25	1,35	0,55	1,35
	RWZI	stuks	1	8,92	2,23	2,23	4,46
	duurzaam waterbeheer 4,62 rijksbijdrage				(4,62)	(4,81)	(4,81)
	aantal natte natuurparel	ha	3178	8,62	4,31	2,155	2,155
	gerealiseerd beek- en kreekher	km	1	0,62	0,31	0,155	0,155
	gereal. Verbeteringen water- er	stuks	20	5		2,5	2,5
	duurzame landbouw 7,64 rijksbijdrage			11,98	7,64	2,17	2,17
	verbeterde ruimtelijke structuur	ha	4200				
	geoperationaliseerde lbontwik	stuks	1				
	bedrijven met diversificatie naa	stuks	90				
	bedrijven met duurzame produ	stuks	30				
	overige rijksdoelen 1,90 rijksbijdrage				(1,9)	(1,9)	(1,9)
	recreatief routenetw fiets	km		5,1	1,7	1,7	1,7
	recreatief routenetw wande	km		0,6	0,2	0,2	0,2
PROCESKOSTEN							
TOTAAL				301,98	219,66	46,95	35,36
zonder programmabeheer				241,61	159,29		
zonder correctiecijfers ehs							
uitfinanciering lopende verplichtingen:				31,86	31,86		
TOTAAL				333,84	251,52	46,95	35,36
zonder programmabeheer:				273,47	191,15		

tabel 4.1: Bestuursvereenkomst.

- *) provinciale cofinanciering voor verdrogingsbestrijding en milieukwaliteit: 50% provincie en 50% uit gebied / waterschap,
- *) bij landelijke routenetwerken gaat het om een inspanningsverplichting, dus niet om een prestatieovereenkomst met het rijk.
- *) van de 3,2 mln. cofinanciering van derden zijn 2,62 van EU

Europese middelen

Met ingang van 2007 zijn de Europese middelen voor het landelijk gebied ondergebracht in POP2. Dit programma kent vier zogenoemde assen (doelen), waarin een aantal maatregelen worden uitgevoerd (subdoelen/fiches):

As 1: Vergroting concurrentievermogen van de landbouw

As 2: Verbetering van milieu, natuur en landschap

As 3: Diversificatie, recreatie, dorpsvernieuwing en leefbaarheid

As 4: Leader

Vanuit as 1 komt voor Utrecht €2,6 mln. beschikbaar voor landbouwstructuurverbetering. Vanuit as 2 vindt cofinanciering plaats voor Programma Beheer. Voor as 3 is voor Utrecht in totaal €12 mln. beschikbaar en voor Leader €4 mln. Om deze middelen daadwerkelijk beschikbaar te krijgen zal uiteraard aan de door de EU gestelde voorwaarden moeten worden voldaan. Dit betekent onder meer dat de middelen alleen ingezet kunnen worden voor de doelstellingen zoals verwoord in de assen en de criteria van de fiches op maatregelniveau. Tevens moet sprake zijn van een cofinanciering van ten minste 50% vanuit de overheid. Uitvoering vindt plaats onder de provinciale ILG verordening waarvoor een aanvullend toetsingskader voor POP2 wordt opgesteld.

Provinciale middelen

Ten aanzien van de provinciale middelen moet een onderscheid worden gemaakt tussen daadwerkelijk gereserveerde middelen en middelen waarover wij de intentie hebben uitgesproken ze beschikbaar te willen stellen voor de AVP.

In de begrotingen voor 2007-2013 is reeds een bedrag voor het landelijk gebied opgenomen van ca 18,7 mln. Daarnaast hebben wij via expliciete besluiten een bedrag vanuit de reserve Dekking Provinciaal Structuurfonds beschikbaar gesteld van €26,1 mln. Daarmee is een provinciale bijdrage gereserveerd van €44,8 mln. Dit is primair bedoeld voor de verplichte provinciale cofinanciering van de Bestuursvereenkomst ILG. Daarnaast zijn er in de ambities van de gebieden (voor 2007-2013) onderdelen opgenomen die een andere financiering hebben, dan gekoppeld aan de bestuursvereenkomst of uit het structuurfonds (bijv. uit SMPU, MAP Streekplan, Agenda 2010). Dit betreft een bedrag van €21 mln., waarmee de provinciale bijdrage op totaal €65,8 mln. komt.

Verder zullen wij, gezien onze ambities, in het Overdrachtsdocument voor de nieuwe staten (maart 2007) de noodzaak aangeven om daarnaast te voorzien in €150 mln. voor de AVP 2007-2013. Dit betreft een intentie van de huidige staten. Daadwerkelijke honorering daarvan is aan de volgende staten. Concrete beschikbaarstelling zal beoordeeld worden in de diverse begrotingen de komende jaren. Ook bij het vaststellen van de Gebiedsprogramma's kunnen hierover meer concrete afspraken worden gemaakt. In het onderstaande overzicht is er van uitgegaan dat ook deze €150 ml. beschikbaar zal komen.

Cofinanciering gebieden

Uiteraard is het voor veel projecten gewenst dat niet alleen financiering plaatsvindt vanuit Rijk, EU en provincie, maar ook vanuit de gebieden zelf. De ervaring leert dat een dergelijke cofinanciering gemiddeld 20-30% van de kosten omvat. Er is echter wel een flinke marge. Voor sommige projecten is niet of nauwelijks cofinanciering mogelijk, voor andere blijkt een percentage van 50 geen probleem. Feit is wel dat het moeilijk is om op voorhand hiervoor concrete middelen op te nemen. De cofinanciering kan meestal pas gerealiseerd worden aan de hand van concrete projecten. Het overgrote deel van de cofinanciering vanuit de gebieden is afkomstig van de gemeenten en de waterschappen. In het onderstaande overzicht is uitgegaan van een te realiseren gemiddelde cofinanciering van ca. 25%.

Totaal beschikbare middelen 2007-2013

Het voorgaande levert het volgende totaal beeld aan beschikbare middelen, onder voorbehoud van de voornoemde beperkingen.

Vastgelegd in BO	Intentie	Anders vastgelegd	Totaal
Rijksmiddelen 191			191
EU Subsidies		19	19
Provinciale Middelen 47	150		197
Cofinanciering van derden (25-30%)	35 en 137		172
Overige Middelen		21	21
Totaal beschikbare middelen 238			600

Tabel 4.2: Totaal beschikbare middelen in mln €, exclusief rijksbijdrage van 60,37 mln € voor programmabeheer.

1. In de bestuursovereenkomst is een inspanningsverplichting afspraak gemaakt over bijdragen van derden voor 35 mln.€ Het totaal bedrag van de bestuursovereenkomst dat verder in dit document wordt genoemd is daarom 137+35=172 mln.€ Deze 35 mln bijdrage van derden zijn echter geen direct beschikbare middelen en zijn daarom in de kolom 'intentie' opgenomen.
2. In PS is 21 mln € vanuit de structuurfonds voor Nieuw Hollandse Waterlinie, niet goedgekeurd. Hierdoor is de 66mln € genoemd in de PS versie gewijzigd.
3. Na de PS vergadering is de Bestuursovereenkomst tussen rijk en provincie getekend. Hierdoor zijn de cijfers voor rijksbijdrage, provinciale middelen licht gewijzigd.

4.3 Prioritering

De som van de ambities afgezet tegen de beschikbare middelen brengt helder in beeld dat de middelen ontoereikend zijn om alle ambities gedurende de AVP-periode te kunnen realiseren.

	Ambitie
Eemland / Gelders Vallei	320,27
Utrechtse heuvelrug	65,72
Kromme Rijn gebied	162,84
Utrecht Midden Vechtstreek	116,18
Westelijk Utrecht De Venen	166,38 147,11
Groene Driehoek	19,27
Overig provincie breed	
Overig uitl. Financiering	31,86
TOTAAL	863,25

Dit is op zich niet afwijkend of verontrustend. Het is een normaal gegeven voor het landelijk gebied dat de som van de ambities groter is dan die van de beschikbare middelen. Er is ook niets op tegen om plannen 'op de plank' te hebben liggen. In de praktijk blijkt ook dat veel plannen, zelfs als voldoende middelen beschikbaar zijn, later tot uitvoering komen dan beoogd door tal van exogene factoren. Vaak biedt dit weer financiële ruimte voor andere plannen. Dit is overigens niet altijd een gewenste situatie. Juist een AVP kan bijdragen aan een betere meerjarenprogrammering van de plannen.

Het feit dat de som van de ambities groter is dan die van de beschikbare middelen betekent wel dat een prioritering moet plaatsvinden. In principe kan op verschillende manieren invulling worden gegeven aan prioritering:

1. op basis van beleids- en andere criteria bewust verdelen over gebieden en/of programma's;
2. pondsgewijs verdelen over gebieden of thema's;
3. (twee)jaarlijkse tenderregeling tussen gebieden of programma's die uitgaat van concurrentie op kwaliteit.

Wij kiezen voor een verdeling die het meest bijdraagt aan het kunnen realiseren van breedgedragen integrale beleidsdoelen die ook daadwerkelijk tot uitvoerbare projecten leiden gedurende deze AVP-periode. Dit sluit aan bij de onder 1 genoemde wijze van prioritering. Tevens kiezen wij voor het bieden van langjarige zekerheid over welke programma's gerealiseerd kunnen worden.

Bewust verdelen op basis van ondermeer beleidscriteria vraagt een systematische aanpak. Gemotiveerd moet worden waarom het ene programma meer budgetruimte krijgt dan het andere. Er moeten keuzes worden gemaakt: keuzes over de deelgebieden, over de beleidsthema's en keuzes in de tijd. WILG dwingt de provincie tot meerjarige programmering, tot bewuster vooruit kijken: wat willen we in ieder geval bereiken, waarom en hoe gaan we dat doen. De door ons gehanteerde systematiek bestaat uit twee stappen en toetsing aan de hand van diverse criteria.

Criteria

In de prioritering van programma's en projecten is gebruik gemaakt van normatieve, procesmatige en inhoudelijke criteria. Per thema gaat het om de volgende criteria.

Thema	Criterium
Normatief	Noodzaak vanuit wetgeving
	Afspraak met het Rijk en /of andere overheden
	Afspraak/Besluit van PS
	Afspraak/Besluit van GS
	Spreiding over de provincie
Procesmatig	Draagvlak, samenwerking
	Partnership
Inhoudelijk	Concreetheid, uitvoerbaarheid
	Doelmatigheid, kosteneffectiviteit
	Integraliteit, meervoudigheid
	Aansprekendheid, identiteit, zichtbaarheid, beleefbaarheid

Tabel 4.4 Criteria voor prioritering

Normatieve criteria

Wat moet, moet. Maar niet alles wat moet weegt even zwaar. Voorop staan wettelijke verplichtingen en verplichtingen op basis van concrete afspraken die wij met het Rijk en met andere overheden hebben gemaakt. Daarna komen de provinciale plannen en de besluiten van PS respectievelijk GS met betrekking tot gebiedsplannen e.d. Deze onderverdeling is opgenomen in **stap 1**.

Een normatief criterium van andere orde is het uitgangspunt dat er geen witte vlekken op de kaart zijn. Wij willen in alle vijf AVP-gebieden uitvoeringsgericht aan de slag. Op basis van de procesmatige en inhoudelijke criteria kan de mate van inzet wel sterk verschillen. En ook de inhoudelijke focus (Natuur, Landschap en cultuurhistorie, Sociaal economische vitaliteit) zal per gebied verschillen.

Procesmatige criteria

Van belang bij de prioritering is de mate waarin een programma/project ook echt in de betreffende regio wordt gedragen en of er samenwerking kan worden georganiseerd om de uitvoering daadwerkelijk op gang te krijgen. De eigen inzet van de streek is dus van belang. Programma's en projecten waar via cofinanciering vanuit het gebied daadwerkelijk partnership ontstaat, hebben daarbij de voorkeur. Partnership is niet alleen een kwestie van geld. Ook de inzet van beschikbare beleidsinstrumenten speelt hierbij een rol.

Inhoudelijke criteria

Concreetheid en uitvoerbaarheid spreken voor zich; voor 2013 zal een forse stap in de uitvoering gezet moeten zijn. Voor doelmatigheid en kosteneffectiviteit geldt hetzelfde. Het zijn alle elementen van haalbaarheid.

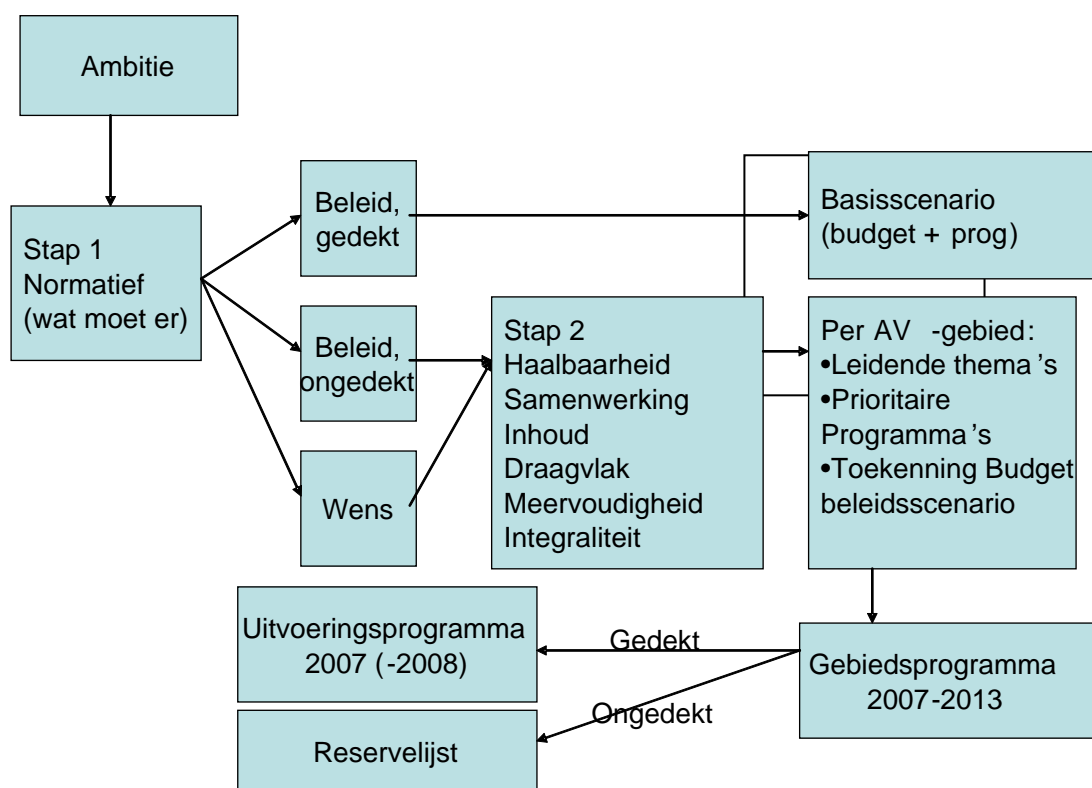
Integraliteit, meervoudigheid en aansprekendheid (identiteit, zichtbaarheid, beleefbaarheid) hebben meer te maken met de inhoudelijke kwaliteit van het programma of project. Projecten die uitgaan van een integrale en meervoudige probleemanalyse en die oplossingen bij meerdere thema's kunnen

bieden, hebben de voorkeur boven projecten die vooral op één thema zijn gericht. Dat geldt ook voor projecten die de identiteit of beleefbaarheid van een gebied helpen versterken of anderszins een aansprekend accent aan een gebied kunnen toevoegen.

Toepassing van deze criteria in **stap 2** leidt tot provinciale prioriteiten (financieel en beleidsmatig) per AVP-gebied.

Samengevat: prioritering vindt plaats in twee stappen. De eerste stap is gebaseerd op de normatieve criteria, de tweede op procesmatige en inhoudelijke criteria.

In schema:

Stap 1 Beleidskader en verplichtingen

De vrijheid om keuzes te maken wordt beperkt door bestaande verplichtingen. Er zijn wettelijke taken en programma's en wij hebben al veel programma's en projecten in langjarige afspraken met het Rijk vastgesteld.

Beleids valt onder te verdelen in drie categorieën:

- 1 Vaststaand beleid, budget toegekend (Beleids = geld)
- 2 Vaststaand beleid, budget nog niet (geheel) toegekend (Beleids > geld)
- 3 Gewenst beleid of "claims" (vanuit sectoren en/of deelgebied), nog geen budget (Geen vaststaand beleid, geen geld)

Vaststaand beleid kan verschillende achtergronden hebben. Een afspraak met het Rijk, een vastgelegde intentie met aan aantal gemeenten, e.d. Om zicht te krijgen of te geven op deze achtergronden is het relevante beleid per AVP-gebied in het volgende schema gezet:

Status	Dekking	Ja	Deels	Nee
Wettelijk kader				
Rijksbeleid			Project 2	
PS-besluit				
GS-besluit			Project 1	

Tabel 4.3 Basismodel positionering programma's

Prioritering op basis van de status van de afspraken loopt in het schema van boven naar beneden en van links naar rechts. Dus een programma linksboven heeft de hoogste prioriteit, een programma rechtsonder de laagste.

Stap 1 leidt tot een overzicht van investeringen die binnen de periode 2007-2013 in ieder geval moeten worden gedaan om aan bestaande verplichtingen te voldoen.

Daarnaast geeft deze stap inzicht in de omvang en inhoud van het wel afgesproken, maar nog niet financieel geregeld beleid en van de daarnaast bestaande wensen en ambities vanuit gebieden of vanuit beleidssectoren.

De bedragen voor de provincie als geheel zijn uitgesplitst over de drie of vier thema's (Natuur, Landbouw en cultuurhistorie, Sociaal economische vitaliteit en indien relevant Reconstructie) en over de vijf AVP-gebieden. Thema's en gebieden zijn benoemd en toegelicht in hoofdstuk 3.

Stap 2: aanzet tot gebiedsprogramma's

Als tweede stap is op basis van de procesmatige en inhoudelijke criteria een aanzet gegeven voor de gebiedsprogramma's die in de komende maanden door en met de vijf AVP-gebieden moeten worden opgesteld. Een deel van de gebiedsprogramma's is vastgelegd op basis van bestaande afspraken. Een ander deel kan door de gebieden nader worden ingevuld, op basis van de prioriteiten zoals wij die hier aangeven. Ten aanzien hiervan hebben, zoals hiervoor gemeld:

- Programma's en projecten waar via cofinanciering vanuit het gebied daadwerkelijk partnership ontstaat de voorkeur;
- Projecten die uitgaan van een integrale en meervoudige probleemanalyse en oplossingen op meerdere thema's kunnen bieden de voorkeur boven projecten die vooral op één thema zijn gericht.

Per gebiedsdeel is geanalyseerd op welke van de thema's (Natuur, Landschap en cultuurhistorie, Sociaal economische vitaliteit) de provinciale inzet zich vooral zou moeten richten. Dit heeft per gebied geleid tot een voorstel voor een leidend thema en een secundair thema.

Dit betekent niet dat alle projecten in een AVP-gebied binnen deze thema's moeten vallen, maar wel dat in de programmering van de AVP-gebieden deze thema's een centrale plaats zullen moeten krijgen.

Haalbaarheid 2007-2013

De ambities vanuit het beleid en vanuit de regio's houden niet op na de planperiode van dit AVP. Veel beleid is uitgezet voor langere periodes, 2018, 2020 of nog later. Ook programma's zoals de EHS en de Nieuwe Hollandse waterlinie reiken verder in de tijd. In de AVP is een inperking gemaakt tot die ambities die in principe (bij voldoende budget) in de planperiode tot 2013 haalbaar en uitvoerbaar zijn. Daarbij is het uitgangspunt dat projecten in de categorie 'vastgesteld beleid + budget' per definitie haalbaar zijn. Dat is immers vastgesteld bij het toekennen van de middelen. Voor de prioritering

binnen de categorie ‘vastgesteld beleid, geen budget’ is de haalbaarheid binnen de planperiode 2007-2013 een belangrijk criterium.

Samenwerking op gebiedsniveau

De gebieden krijgen een centrale rol bij het uitvoeren van de AVP. Om zorg te dragen voor een integrale en samenhangende aanpak zijn wij voorstander van een meer gebiedsgerichte aanpak. In de provincie zijn al diverse voorbeelden waar een dergelijke gebiedsgerichte integrale aanpak goed functioneert. Initiatieven hiertoe ondersteunen en stimuleren wij. In drie gebieden, te weten het Kromme Rijngebied, de Vechtstreek en de Groene Diehoek (Lopik, Oudewater en Montfoort) wordt door diverse samenwerkende gebiedspartijen inhoud gegeven aan een integrale gebiedsgerichte aanpak. Wij beschouwen deze initiatieven als een belangrijke basis voor het kunnen realiseren van de AVP. Daarom geven wij enige financiële ruimte aan het uitvoeren van de programma’s die hier worden voorbereid. Dit uiteraard wel onder voorwaarden dat die programma’s zullen overeenstemmen met het provinciale beleid.

4.4 Uitwerking per AVP-gebied

In deze paragraaf wordt per AVP-gebied aangegeven bij welke programma’s en thema’s naar ons oordeel de prioriteit moet worden gelegd, bij het opstellen door de gebieden van de Gebiedsprogramma’s. Dit aan de hand van een indeling van de programma’s op de in de vorige paragraaf toegelichte wijze en aan de hand van een prioritering van de thema’s. Deze uitwerking vormt een belangrijke basis voor een indicatieve toedeling van de middelen (paragraaf 4.6)

Eemland/Gelderse Vallei

Positionering van de programma’s

Dekking	Ja	Deels	Nee
Status			
Wettelijke basis	Reconstructie		
Rijksbeleid		N.L. Arnhem/Eemland	
PS	Schammer		Grebbelinie GBS Amersfoort
GS			

Inhoudelijke prioriteiten

Leidend thema: Reconstructie

Deze prioritering is gebaseerd op de wettelijke status van het Reconstructieplan en de in dit kader gemaakte afspraken met het Rijk en de andere betrokken overheden. Het beschikbare budget inclusief de afgesproken cofinanciering is onvoldoende om alle ambities te kunnen realiseren. Aan de regio wordt gevraagd om met voorstellen te komen voor een nadere prioritering binnen dit programma.

Secundair thema: Landschap en cultuurhistorie

Deze prioritering is gebaseerd op zowel de status Nationaal Landschap voor Arnhem-Eemland als op de ambitie om de Grebbelinie tot een herkenbaar structurerend element in de regio te ontwikkelen. Hiermee wordt naast de landschappelijk cultuurhistorische waarde ook de recreatieve waarde van het gebied ontwikkeld, met inachtneming van de ecologische kansen. Het programma Grebbelinie heeft een meervoudige doelstelling en biedt goede kansen om in samenwerking met gebiedspartners een forse slag in de uitvoering te maken.

Voor de overige thema's gelden de volgende aandachtspunten:

Natuur

De belangrijkste natuurdoelen voor het gebied zijn opgenomen in het Reconstructieplan en daarmee element van het leidend thema. De robuuste verbindingzone Veluwe-Heuvelrug zal voornamelijk vorm worden gegeven door overeenkomsten met landgoedeigenaren en agrariërs. Grootschalige aankoop van gronden voor dit doel is niet voorzien.

Sociaal economische vitaliteit

Een belangrijk accent voor het gebied ligt in de ontwikkeling van een Groen-Blauwe structuur rond Amersfoort. Wij hebben door het opnemen van het Plan Schammer in Agenda 2010 daaraan al een belangrijke impuls gegeven. Wij zijn bereid tot medefinanciering van verdere ontwikkelingen in de Groen-Blauwe structuur vanuit AVP. De mate waarin is mede afhankelijk van financiering vanuit de regio en Amersfoort zelf.

Utrechtse Heuvelrug

Positionering van de programma's

Dekking	Ja	Deels	Nee
Status			
Wettelijke basis			
Rijksbeleid		Nationaal Park	
PS		Hart van de Heuvelrug	Overige Heuvelrug + Prov. L.Sch.
GS			

Inhoudelijke prioriteiten

Leidend thema: natuur

Vrijwel de hele Utrechtse Heuvelrug heeft in de Nota Ruimte en het Streekplan de status Ecologische hoofdstructuur. De ontwikkelingsmogelijkheden dienen te zijn gericht op, dan wel passen binnen de doelstellingen en het beleid voor de EHS. Natuur als leidend thema sluit hier bij aan. Voor versterking van de natuur is primair van belang dat de barrières van infrastructuur en bebouwing worden opgeheven of gemitigeerd, zowel binnen als buiten het Nationaal Park. Uitbreiding van het Nationaal Park is een belangrijke ambitie. Op meer lokaal niveau gaat het om transformaties van natuurdoeltypen, ondermeer van bos naar heide en het herstel van het grondwaterpeil. In het op te stellen plan voor het Provinciaal Landschap moeten voor deze elementen kansen en prioriteiten worden aangegeven.

Secundair: sociaal economische vitaliteit: recreatie

Ook recreatie is een belangrijk thema voor de Utrechtse Heuvelrug. Het gebied is een belangrijk recreatiegebied voor inwoners uit de stadsregio's Utrecht en Amersfoort en ook voor grotere delen van de Randstad. Het provinciale toeristische beleid is gericht op versterking van de kwaliteit van de voorzieningen voor dag- en verblijfrecreatie. Recreatie is echter niet het leidende thema in dit gebied omdat in grote delen van de Heuvelrug de nadruk ligt bij op natuur. (streekplan aanduiding Landelijk gebied 4).

Vanwege de infrastructurele barrières in en langs het gebied is de bereikbaarheid en toegankelijkheid een probleem. Binnen deze prioriteit zijn maatregelen voorzien om toegankelijkheid en routestructuren te verbeteren, uiteraard binnen de randvoorwaarden die vanuit de ecologische waarden van het gebied zijn gesteld. Door het verbeteren van de toegankelijkheid ontstaan kansen voor marktpartijen om inkomsten vanuit recreatie binnen het gebied te vergroten. Daar staat tegenover dat een grotere bijdrage van deze partijen aan beheer en ontwikkeling van landschaps- en natuurwaarden in het gebied kan worden verlangd. Het gebied wordt gevraagd deze kansen in het gebiedsprogramma verder uit te werken.

Voor de overige thema's gelden de volgende aandachtspunten:

Landschap en cultuurhistorie

De ambitie is het versterken van de samenhang op de Heuvelrug om integraal en gebiedsgericht te kunnen werken aan behoud, herstel en versterking van de waarden van het gebied als één Heuvelrug. De noemer waaronder dit plaatsvindt, is de ontwikkeling van het Provinciaal Landschap Utrechtse Heuvelrug. De ontwikkeling van het plan voor dit Provinciaal Landschap valt samen met de ontwikkeling van het gebiedsprogramma in het kader van AVP.

Vanuit cultuurhistorie ligt het accent op herstel van landgoederen en archeologie.

Sociaal economische vitaliteit: overige subthema's

Voor de overige onderwerpen binnen het thema sociaal economische vitaliteit zijn geen prioriteiten gesteld.

Kromme Rijngebied

Positionering van de programma's

Dekking	Ja	Deels	Nee
Status			
Wettelijke basis			
Rijksbeleid	LI Groenraven-Oost	NL Rivierengebied	NHW-enveloppes RAK Kromme Rijn
PS		Langbroekerwetering	
GS			

Inhoudelijke prioriteiten

Leidend thema: landschap en cultuurhistorie

Deze prioritering is gebaseerd op de positie van de Nieuwe Hollandse waterlinie-gebiedsenveloppen (Rijnauwen-Vechten en Linieland) en het Nationaal Landschap Rivierengebied binnen dit AVP-gebied. In het gebiedsprogramma Kromme Rijn dat op dit moment wordt voorbereid door het gebied, moeten de relaties en de afstemming tussen de Nationale Landschappen helder worden. Van daaruit kan tot een nadere prioritering van de beschikbare middelen over projecten worden gekomen. In dit gebied is de Romeinse Limes een belangrijk cultuurhistorisch thema.

Secundair thema: sociaal economische vitaliteit

De landbouw en de fruitteelt zijn belangrijke dragers van de ruimtelijke kwaliteit in het gebied. Er zijn goede kansen voor de verdere ontwikkeling van directe relaties tussen producenten in het gebied en de economie (restaurants, winkels, consumenten) van stad en regio Utrecht (Tuin van Utrecht). Deze kansen moeten binnen dit thema specifiek worden benoemd en uitgewerkt. Het Leader+-project biedt hiervoor goede mogelijkheden.

De uitwerking van de visie op basis van het leidend thema, in combinatie met de nog te realiseren maatregelen van het landinrichtingsprojecten Groenraven-oost en RAK Kromme Rijn leiden tot een aanzienlijke versterking van de recreatieve kracht van het gebied.

Voor de overige thema's gelden de volgende aandachtspunten.

Natuur:

Binnen de enveloppes van de Nieuwe Hollandse waterlinie zijn ambities en projecten voor natuur opgenomen. Belangrijke aandachtspunten in dit gebied zijn de verdrogingsbestrijding en het versterken van de kwaliteit van de Kromme Rijn als centrale verbindingzone door het gebied.

Utrecht- midden

Positionering van de programma's

Dekking	Ja	Deels	Nee
Status			
Wettelijke basis			
Rijksbeleid	LI Noorderpark		NHW-enveloppes LI Utrecht-west
PS			Vechtstreek
GS			

Inhoudelijke prioriteiten

Leidend thema: sociaal economische vitaliteit (recreatie)

Deze prioritering is gebaseerd op de afspraken die met het Rijk zijn gemaakt over het realiseren van de recreatieve groengebieden en recreatieve verbindingen (Recreatie om de stad; RodS) in Utrecht-west en Noorderpark. Realisering binnen de gestelde termijnen staat onder druk door het lage rijksbod. Naast voldoende budget zijn vooral planologische duidelijkheid en de bereidheid om de beschikbare instrumenten uit het RO- en grondbeleid in te zetten essentieel om de doelen te realiseren. Over de regionale cofinanciering van RodS zijn afspraken gemaakt in de Stuurgroep Groen.

Samen met de Nieuwe Hollandse waterlinie en landinrichtingsprojecten in het AVP-gebied Kromme Rijn waarborgen de projecten in Utrecht-midden het realiseren van een groene ring rondom de stad. Deze groene ring is belangrijk voor de recreatie rond de stad, maar ook om vanuit de stad het landschap te kunnen blijven ervaren. Aan de gebiedspartners wordt gevraagd in te gaan op de mogelijkheden die zij zien om deze ring mede te realiseren.

Secundair thema: landschap en cultuurhistorie

Deze prioritering is gebaseerd op het belang van de Nieuwe Hollandse waterlinie-enveloppe Kraag van Utrecht voor de onder het leidend thema aangegeven landschappelijke ring rond de stad en voor de enveloppe Vechtstreek-Zuid.

Voor de overige thema's gelden de volgende aandachtspunten.

Natuur

De prioriteiten voor natuur in dit gebied liggen vooral in de ontwikkeling van het rivierengebied bij Vianen (Ruimte voor de rivier), en in natuur (ondermeer aanpak verdroging in Noorderpark) als mededragers van de hiervoor aangegeven recreatieve groengebieden.

Sociaal economische vitaliteit: overige subthema's

Aan de overige onderwerpen binnen het thema Sociaal economische vitaliteit geven wij hier geen prioriteit.

Westelijk Utrecht

Positionering van de programma's

Dekking	Ja	Deels	nee
Status			
Wettelijke basis			
Rijksbeleid		Groene Hart	
PS		De Venen Linschoterwaard	
GS			Groene Driehoek

Inhoudelijke prioriteiten

Leidend thema: sociaal economische vitaliteit

Deze prioritering is gebaseerd op het Nationaal Landschap Groene Hart en de afspraken met gebiedspartners en het Rijk over het plan De Venen. De ontwikkelingen in het gebied Westelijk Utrecht zijn vooral geïnitieerd door de veenweideproblematiek. In het gebied de Venen is grondverwerving vanuit het thema natuur (EHS, Natte As, bodemdaling) essentieel in combinatie met het zoeken naar kansen om de landbouw als drager van de structuur van het landschap te behouden. De financiële basis wordt geleverd door het Rijk. De provincie ziet zich meer dan het Rijk geconfronteerd met de sociaal-economische gevolgen van de aanpak van de veenweideproblematiek. In de Groene Driehoek ligt het accent op sociaal economische vitaliteit in samenhang met landschap. Op basis daarvan is de sociaal economische vitaliteit geprioriteerd als leidend thema voor het hele gebied. Het gaat daarbij om het versterken en ontwikkelen van economische dragers voor het behoud van leefbaarheid en werkgelegenheid en de bijzondere kwaliteit van landschap en cultuurhistorie. De versterking van de recreatieve mogelijkheden en netwerken hoort daar onlosmakelijk bij. Leader+ biedt goede mogelijkheden om bij te dragen aan dit thema.

Secundair thema: Natuur

Het westelijk deel van de provincie heeft potenties voor belangrijke en voor Nederland unieke natuurwaarden. Dit geldt met name voor De Venen. De inzet is gericht op de realisatie van de EHS en de Natte As voor het nationaal landschap Groene Hart.

Voor de overige thema's gelden de volgende aandachtspunten.

Landschap en cultuurhistorie

De ontwikkeling van de sociaal economische vitaliteit en natuur zijn beiden gericht op het behoud en de ontwikkeling van de bijzondere kwaliteit van landschap en cultuurhistorie van het Nationaal Landschap Groene Hart. Hier ligt een grote ambitie om ontwikkelingsgericht landschap en cultuurhistorie te versterken en daarmee het karakteristieke open landschap te behouden. Onder meer met kleinschalige landschapselementen. In het gebied van de Groene Driehoek (inclusief Linschoterwaard en Hollandse IJssel) ligt een zwaar accent op dit thema. Cultuurhistorie komt specifiek tot uiting in de Stelling van Amsterdam en de cope-ontginningen met boerderijlinten.

Het accent van de investeringen zal gezien de problematiek en de afspraken in het Plan de Venen vooral in het deelgebied De Venen moeten liggen. Het Uitvoeringsprogramma Groene Hart biedt een extra impuls voor de uitvoering van de Venen, Groot Mijdrecht Noord, de Natte as en het venster Bodegraven-Woerden als iconen van het Groene Hart.

4.5 Verdeling middelen

In de vorige paragrafen zijn wij ingegaan op de criteria die wij hanteren bij het prioriteren van de middelen en de thema's per gebied. Aan de hand hiervan hebben wij de voor deze AVP-periode geraamde middelen onderverdeeld per AVP-gebied. Het betreft een verdeling die dient als indicatie voor de op te stellen Gebiedsprogramma's. Aan de hand van de vastgestelde Gebiedsprogramma's zullen wij de verdeling definitief maken.

Verder zullen wij bij het Rijk aandringen op het beschikbaar stellen van meer middelen, in het bijzonder voor Recreatie om de Stad en voor de Nationale Landschappen (waaronder de Nieuwe Hollandse waterlinie). Ook zullen wij de komende jaren bezien of er ruimte is om meer provinciale middelen beschikbaar te stellen. De voortgang van de programma's en de mate van cofinanciering zullen mede leidend zijn voor onze inzet daarbij.

Naast de per gebied genoemde doelen gelden gebiedsoverschrijdend ook de volgende doelen:

- de in de Bestuursovereenkomst ILG met het Rijk vastgelegde prestaties moeten worden gerealiseerd (zie bijlage 5 tabel Bestuursovereenkomst per gebied);
- het provinciale beleid voor doelen waarbij een gebiedsgerichte verdeling niet doelmatig is (zie ook paragraaf 4.6).

	Ambitie	Dekking vanuit Bestuurs Overeenkomst en Structuurfonds	overige dekking	Subtotaal PB	cofinanciering gebied	TOTAAL
Eemland / Gelders Vallei	320	63	4	50	44	160,81
Utrechtse heuvelrug	66	4	9	10	8	31,35
Kromme Rijn gebied	163	16	0	29	15	59,36
Utrecht Midden	116	60	1	16	26	102,53
Westelijk Utrecht	166	63	8	33	34	137,87
Overig provincie breed (incl progr.beheer) en nog toe te delen naar gebieden		53		12	10	74,50
Overig uitl. Financiering	32	32	0			31,86
Correctie vanwege cijfers natuur		-16				-15,68
EU subsidies, nog toe te delen		19				19
TOTAAL	863	293,57	21	150	137	601,60

tabel 4.5: Verdeling middelen over de gebieden. Exclusief rijksbijdrage van 60,37 mln € voor programmabeheer.

Tabel 4.5 Verdeling middelen over gebieden

In de Bestuursovereenkomst ILG zijn ook afspraken gemaakt over inspanning voor regionale cofinanciering. Deze bedragen zijn opgenomen in de kolom dekking vanuit de Bestuursovereenkomst.

*) het gaat om reeds verplichte middelen voor in ambitie opgenomen onderdelen. Financiering o.a. via SMPU, Stimuleringsfonds, MAP Streekplan, Agenda 2010.

**) bedrag is exclusief Groot Mijdrecht Noord, waarvoor nadere afspraken volgen en voorlopig wordt uitgegaan van €100 mln.

***) zie bijlage 4, ambitie zonder RodS en verwerven en inrichten EHS

****) Correctie vanwege verworven gronden voor de EHS die nog niet zijn toegewezen aan de gebieden.

Hierdoor is de ambitie voor de EHS per gebied te hoog.

Een meer uitgewerkte versie van deze tabel is opgenomen in bijlage 6.

Ter toelichting op de bovenstaande verdeling merken wij in algemene zin het volgende op.

In 4.2 hebben wij aangegeven dat de programma's die zijn gebaseerd op een wettelijk kader, de hoogste prioriteit hebben, gevolgd door de programma's op basis van rijksbeleid. Daarvan is naar ons oordeel sprake bij de volgende programma's:

- Reconstructie/Gelderse Vallei;
- Nationale Landschappen Groene Hart, Nieuwe Hollandse waterlinie, Arkemheen-Eemland, Rivierengebied en Stelling van Amsterdam;
- Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug;
- Landinrichtingen inclusief Recreatie om de Stad.

Een tweede ordening heeft plaatsgevonden op de in paragraaf 4.2 aangegeven inhoudelijke criteria. Gebiedsprojecten met een meervoudige doelstelling en met een organisatie in partnership gaan vòòr meer sectorale projecten. En programma's die expliciet mede zijn gericht op de gewenste samenwerking op AVP-(deel)gebiedsniveau hebben een hogere prioriteit.

Verder is van belang dat een deel van het in bovenstaande tabel genoemde budget expliciet is gelabeld aan programma's of doelen. Dat deel is dus niet vrij inzetbaar.

Aanvullend hierop merken wij het volgende op per AVP-gebied.

Eemland-Gelderse Vallei

Het Reconstructieplan heeft een hoge prioriteit. Verder heeft het programma voor de Grebbelinie een hoge provinciale prioriteit. De Grebbelinie is een programma waarin de gewenste meervoudige doelstelling (landschap en cultuurhistorie, natuur, recreatie, sociaal economische vitaliteit) bij uitstek aan de orde is. Het project kan daarbij profiteren van de kennis en belangstelling die in het kader van het project Nieuwe Hollandse waterlinie over en voor verdedigingslinies is ontstaan en groeit.

Doelen 2007-2013

- uitvoeren evenredig deel Reconstructieplan;
- inhoud geven aan Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland
- versterken van landbouw als drager landschap;
- realiseren evenredig deel Uitvoeringsprogramma Groen blauwe structuur;
- uitvoeren evenredig deel Uitvoeringsprogramma Grebbelinie boven water.

Utrechtse Heuvelrug

Het Nationaal Park is een prioritair programma. Het programma Hart van de Heuvelrug, waarin 17 partijen participeren, waaronder 5 departementen, heeft ook een hoge prioriteit. Dit programma gaat echter uit van een financiële verevening binnen het programma zelf.

Doelen 2007-2013

- één samenwerkingsverband voor de hele Utrechtse Heuvelrug;
- uitbreiden Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug tot de A28;
- realiseren Beheers- en inrichtingsplan voor het Nationaal Park;
- opstellen integraal gebiedsplan voor het noordelijk deel van de Utrechtse Heuvelrug.

Kromme Rijngebied

Wij gaan uit van afronding van de beide landinrichtingen. Het programma voor de Nieuwe Hollandse waterlinie heeft hier de hoogste prioriteit. Wij gaan uit van het kunnen realiseren van een minimumprogramma. Dat is onder meer nodig om de linie op de Werelderfgoedlijst geplaatst te kunnen krijgen. Verder vinden wij het realiseren van een minimumprogramma van belang omdat dit niet alleen is gericht op cultuurhistorie, maar een integrale aanpak betreft. Ook natuur, recreatie en landschap hebben baat bij de ontwikkeling van de Nieuwe Hollandse waterlinie. De ontwikkeling van de Nieuwe Hollandse waterlinie leidt tot een duurzaam groen lint met onder meer recreatieve waarde. Zeker in en nabij het stadsgewest Utrecht vinden wij een dergelijke ontwikkeling zeer gewenst. Met het uitvoeren van het minimumprogramma is een bedrag gemoeid van ca €65 mln. Wij gaan er vanuit dat wij daarvan €38 mln. financieren, waarvan €22 mln kan worden ingezet binnen het gebied Kromme Rijn (enveloppen Linieland en Rhijnauwen-Vechten). Wij zullen, waar mogelijk samen met de andere Nieuwe Hollandse waterlinie-provincies, bij het Rijk aandringen op een substantiële financiële bijdrage voor dit nationale programma. Ook zullen wij de mogelijkheid van andere financieringsbronnen onderzoeken. Verder zullen wij de mogelijkheid van aanvullende financiering van de Nieuwe Hollandse waterlinie in 2007 betrekken bij een integrale afweging van de besteding van gelden uit het provinciaal Structuurfonds. De bevindingen met mogelijke financiering van het rijk en eventuele andere bronnen zullen wij meewegen in die besluitvorming.

In het gebied is een samenwerking op gang gekomen tussen overheden, belangenorganisaties en bewoners om het Kromme Rijngebied te behouden en te versterken. Deze partijen werken aan een visie voor een vitaal platteland en een invulling van Nationaal Landschap Rivierengebied. Naar verwachting zal deze visie binnenkort gereed zijn en tot uitvoering komen. Deze integrale aanpak vormt een belangrijke basis voor de aanpak die wij voor AVP-gebieden voorstaan. Voor de uitvoering van dat programma hebben wij daarom ook middelen opgenomen.

Verder zijn wij uitgegaan van de inzet van €2 mln. EU-middelen in Leader+-verband. Bij het opstellen van het Gebiedsprogramma moet rekening worden gehouden met het feit dat deze middelen alleen beschikbaar kunnen komen als wordt voorzien in een gelijke overheidscofinanciering.

Doelen 2007-2013

- afronden landinrichting Groenraven-oost;
- afronden RAK Kromme Rijn;
- uitvoeren minimumprogramma Nieuwe Hollandse Waterlinie enveloppen Linieland en Rhijnauwen-Fort Vechten;
- inhoud geven aan Nationaal Landschap Rivierenland
- voortzetting Leader+-programma.

Utrecht-midden

De landinrichting Noorderpark kan worden afgerond. Tevens leggen wij veel prioriteit bij het realiseren van een minimumprogramma voor de twee Nieuwe Hollandse waterlinie-enveloppen (Kraag van Utrecht en Vechtstreek-Zuid). Voor de onderbouwing daarvan verwijzen wij naar het hiervoor gestelde bij het Kromme Rijngebied. Vooralsnog stelt het Rijk in de Bestuursovereenkomst ILG onvoldoende middelen beschikbaar om de inzet voor Recreatie om de Stad te kunnen realiseren. Onze financiële inzet hier is afgestemd op die van het Rijk.

Een deel van dit AVP-gebied maakt deel uit van het Groene Hart. Hiervoor verwijzen wij naar het hierna gestelde onder Westelijk Utrecht.

In de Vechtstreek is een samenwerking op gang gekomen tussen overheden, belangenorganisaties en bewoners. Deze partijen werken aan een visie voor dit gebiedsdeel. Naar verwachting zal deze binnenkort gereed zijn en tot uitvoering komen. Deze aanpak vormt een belangrijke basis voor de

aanpak die wij voor AVP-gebieden voorstaan. Voor de uitvoering van dat programma hebben wij daarom middelen opgenomen.

Doelen 2007-2013

- realiseren van de opgave recreatie om de stad;
- afronden herinrichting Noorderpark;
- uitvoeren minimumprogramma Nieuwe Hollandse waterlinie enveloppen Kraag van Utrecht en Vechtstreek-Zuid;
- integraal gebiedsplan Vechtstreek.

Westelijk Utrecht

Het Groene Hart en het Plan de Venen zijn prioritaire programma's. De investeringen die in het verleden zijn gedaan, in inhoud, proces en organisatie van De Venen moeten een vervolg krijgen. De benoeming van het plan tot icoon-project in het Uitvoeringsprogramma Groene Hart vraagt een blijvende provinciale inzet. Onderdeel van De Venen vormt tevens Groot Mijdrecht Noord, de besluitvorming over de voorkeursstrategie voor dit project kan gevolgen hebben voor prestatieafspraken en afspraken over beschikbare middelen, ook in de periode 2007 – 2013.

Voor het Groene Hart zijn vanuit de drie betrokken provincies bestuurlijk inspanningsverplichtingen met het Rijk afgesproken voor € 1 miljard, waarvan € 200 mln. ILG en € 100 mln. provinciale middelen. Het minimumprogramma voor Utrecht betekent een inspanningsverplichting in de orde van grootte van €80 mln. ILG en €40 mln. uit provinciale middelen. Voor het Groene Hart/Plan de Venen is mogelijk financiering vanuit de €35 mln. versnelling veenweiden en de FES Nota Ruimte vanuit het Rijk aan de orde. Het totale Groene Hart (AVP-gebieden Westelijk Utrecht en Utrecht Midden) omvat in de indicatieve toedeling €150 mln. (excl. Nieuw Hollandse Waterlinie). Daarmee is voorzien in het minimumprogramma voor het Groene Hart.

In het gebied Groene Driehoek loopt het MAP-Streekplanproject Linschoterwaard en het project Hollandse IJssel. Bovendien is, geïnitieerd vanuit de gemeenten Lopik, Montfoort en Oudewater een samenwerking op gang gekomen tussen overheden en maatschappelijke organisaties in de vorm van een gebiedscommissie i.o. Deze partijen hebben een integrale visie en een uitvoeringsprogramma voor dit gebied opgesteld. Naar verwachting kunnen deze projecten en programma's geïntegreerd worden tot 1 integraal gebiedsprogramma. Deze aanpak vormt een belangrijke basis voor de aanpak die wij voor AVP-gebieden voorstaan. Voor de uitvoering van dat programma hebben wij daarom ook middelen gereserveerd.

Verder zijn wij uitgegaan van de inzet van € 2 mln. EU-middelen in Leader+-verband. Bij het opstellen van het Gebiedsprogramma moet rekening worden gehouden met het feit dat deze middelen alleen beschikbaar kunnen komen als wordt voorzien in een gelijke overheidscofinanciering.

Doelen 2007-2013

- realiseren Uitvoeringsprogramma Groene Hart;
- realiseren Herijking Plan de Venen;
- waar mogelijk start uitvoering Groot Mijdrecht Noord
- ontwikkelen en realiseren integraal gebiedsprogramma Groene Driehoek
- voortzetting Leader+-programma;

4.6 Inzet middelen provinciebreed

Onze intentie is, om aansluitend bij de nieuwe sturingsfilosofie voor het landelijk gebied de middelen zoveel mogelijk te laten inzetten via de AVP-gebieden. Alleen als een gebiedsgewijze toedeling niet doelmatig is kan er aanleiding zijn voor een provinciebrede inzet van de middelen. Op dit moment geldt dit naar ons oordeel onder meer voor bodemsanering en waterbodems, voor subsidies aan provinciaal opererende organisaties, voor een deel van het recreatiebudget (o.m. landelijk routenetwerk) en een deel van het budget voor Platteland in ontwikkeling.

Ook voor doelen die gekenmerkt worden door grote fluctuaties in budget die niet te programmeren is, is een strikt gebiedsgerichte toedeling niet doelmatig. Een voorbeeld hiervan is grondverwerving. Hier stellen wij voor per gebied wel te programmeren in de Gebiedsprogramma's maar het toedelen van middelen ook provinciaal te sturen en niet strikt te koppelen aan Uitvoeringsprogramma's.

Wij zullen van tijd tot tijd beoordelen of de toedeling op gebiedsniveau dan wel provinciebreed aan passing behoeft.

4.7 Programma Beheer

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit draagt bevoegdheden en taken op het gebied van inrichting en beheer van het Landelijk gebied over aan de provincie. Deze overdracht heeft ook betrekking op het verstrekken van subsidies ten behoeve van verwerving, inrichting, ontwikkeling en beheer van natuurterreinen, bossen en landschapselementen. De Subsidieverordening (agrarisch) natuurbeheer provincie Utrecht is ingesteld om deze subsidies te kunnen verlenen. De subsidieverordeningen natuurbeheer en agrarisch natuurbeheer zijn de belangrijkste uitvoeringsinstrumenten van het zogenaamde Programma Beheer. De gezamenlijke provincies dragen per 1 januari 2007 verantwoordelijkheid voor de uitvoering en ontwikkeling van het Programma Beheer.

Tot nu toe zijn provincies vooral **kaderstellend** bezig geweest met (agrarisch) natuurbeheer. Met planologische maatregelen worden gebieden aangewezen waar natuurwaarden moeten worden veiliggesteld en ontwikkeld. In natuurgebiedplannen worden maatregelen verbijzonderd. Het ministerie van LNV baseerde subsidiemaatregelen voor het ondersteunen van het beheer op die begrenzingsen. Door overkomst van het programma Beheer naar de provincies komen kaderstelling en inzetten van subsidiemaatregelen nu in één provinciale hand. Het ILG biedt daarbij tevens het instrumentarium voor aankoop en ondersteunende inrichting.

Het programma Beheer is de verzameling van een groot aantal verschillende subsidiemaatregelen gericht op het stimuleren en ondersteunen van (agrarisch) natuurbeheer. In het programma heeft dat het karakter van verschillende duidelijk beschreven beheerspakketten, waarvoor subsidie wordt verleend. De beheerspakketten worden periodiek opengesteld. (Agrarische) natuurbeheerders vragen bij de openstelling subsidie aan voor het uitvoeren van de maatregelen die in de pakketten zijn vermeld.

De laatste jaren zijn onderdelen van het Programma Beheer die zijn gericht op agrarisch natuurbeheer in aantal en omvang sterk toegenomen. Het programma is tot nu toe grotendeels generiek van karakter: beheerspakketten worden in het gehele land op dezelfde wijze ingezet. In natuurgebiedplannen kunnen provincies overigens nu al aangeven welke pakketten waar mogen worden ingezet.

Door zijn ontstaansgeschiedenis is het Programma Beheer tamelijk technisch van karakter en weinig transparant. Al lang leeft bij het ministerie van LNV, de tweede Kamer, grote terreinbeheerders en de provincies de wens om te komen tot een verandering van het programma. Daarbij wordt gedacht aan vermindering van administratieve lasten door het aanbrengen van vereenvoudigingen en aan het versterken van de effectiviteit van de beheerspakketten. Door opname in het ILG komt daar nu tevens bij het versterken van de samenhang met andere maatregelen die effectief beheer ondersteunen, zoals planologische regimes, samenhang met aankoop, inrichting, waterbeheer en het inzetten van groene en blauwe diensten. In ILG-kader kan ook de gebiedsgerichte insteek worden versterkt.

In overleg tussen de provincies en LNV is besloten om het Programma Beheer niet al bij overgang naar het ILG te veranderen. Besloten is om eerst het huidige programma in het ILG te incorporeren om daar te werken aan verandering. De provincies gezamenlijk zullen de verantwoordelijkheid nemen om samen met LNV en terreinbeheerders de verandering vorm te geven. In 2007 en 2008 wordt aan de verandering gewerkt. Tot 2009 blijft het programma ongewijzigd. De Dienst Regelingen zal zijn uitvoeringsactiviteiten –maar nu voor de provincies- continueren. Door twee jaar voor de verandering uit te trekken kan gebruik worden gemaakt van de uitkomsten van evaluaties naar o.m. de ecologische effectiviteit van beheersmaatregelen en kan een betere integratie in de kaders en werkwijzen van het ILG worden bereikt.

Om de overgang goed vorm te geven hanteren de provincies een regeling die door een ILG-projectgroep, waarin alle provincies waren vertegenwoordigd, is opgesteld. Deze modelverordening voor SAN en SN komt in belangrijke mate overeen met de bestaande rijksregelingen. Daarmee is continuïteit in het beheersregime verzekerd en kan ook worden teruggevallen op toetscriteria die in eerdere toelichtingen zijn geëxpliciteerd.

Op een belangrijk punt is er een verschil. De opname in het ILG impliceert dat provincies een (inspannings)verplichting met betrekking tot te realiseren doelen met het rijk aangaan in samenhang met de middelen die door het rijk voor 7 jaar beschikbaar worden gesteld. Ter beheersing is het belangrijk om in de provinciale verordening een subsidieplafond aan te geven . zo'n plafond is dan ook opgenomen.

De provincies beheersen daarmee met verschillende instrumenten het uitgavenniveau: van de gebiedsaanwijzingen, via het al dan niet openstellen van pakketten en via het subsidieplafond. Er zal de komende jaren ervaring moeten worden opgedaan met het samenspel tussen die instrumenten.

Met de minister is overigens afgesproken om na 2008, als alle te verwezenlijken veranderingen zichtbaar zijn te spreken over mogelijke en gewenste veranderingen in de afspraken over doelen en middelen. De in twee jaar opgedane ervaringen worden daarvoor benut

5. Organisatie van de uitvoering

5.1 Toelichting

Het realiseren van de Agenda Vitaal Platteland heeft betrekking op een veelheid van projecten, waarbij ook een groot aantal partijen is betrokken. Een goede organisatie van de AVP is daarom cruciaal. Daarbij gaat het om zowel een goede organisatie van de AVP-gebieden, als binnen de provincie. In dit hoofdstuk wordt toegelicht op welke wijze de organisatie vorm dient te krijgen.

5.2 Organisatie AVP-gebieden

Aansturing en mandaat

Succesvolle uitvoering van de AVP wordt mede bepaald door de kwaliteit van de afspraken tussen de provincie en de gebiedspartners. Hoe beter de partijen bij het zaken doen elkaar verstaan, hoe succesvoller de samenwerking is. Daarvoor zijn goede afspraken nodig over te bereiken doelen en prestaties, het uitvoeringsprogramma, budget en de wijze van samenwerken.

In paragraaf 3.2 hebben wij aangegeven dat wij streven naar 5 AVP-gebieden. Wij vinden dit vooral gewenst om een doelmatige en samenhangende, integrale uitvoering van de AVP te kunnen garanderen. Met elk AVP-gebied willen wij gebiedsafspraken maken aan de hand van door de gebieden op te stellen gebiedsprogramma's. Deze keuze voor AVP-gebieden betekent overigens niet dat goed functionerende gebiedscommissies worden opgeheven. Ze zullen goed in de nieuwe situatie worden ingepast en hun huidige uitvoerende rol blijven vervullen. De keuze betekent evenmin dat wij als provincie geen initiërende of uitvoerende rol zouden kunnen vervullen ten aanzien van projecten. Verder blijft een opdrachtgever verantwoordelijk voor de regie op de projecten. Zo zullen wij de regie houden over de ingestelde stuurgroepen voor de projecten Nieuwe Hollandse waterlinie en Grebbe-linie en de inzet van de middelen daarvoor. De uitvoering is aan de partij die daartoe het best in staat is. Een en ander gebeurt uiteraard in nauwe samenspraak met het AVP-platform.

De vormgeving van de aansturing op AVP-gebiedsniveau is een kwestie van maatwerk. De keuze kan van gebied tot gebied verschillend zijn. Wij gaan met de gebieden overleggen welke werkwijze op dit moment het meest doelmatig is. Wel stellen wij als randvoorwaarde dat wordt gekozen voor een werkwijze die voldoende garanties biedt voor een doelmatige aanpak die leidt tot een afgestemde en bij voorkeur samenhangende programmering voor het hele AVP-gebied. In bijlage 2 wordt daarvoor aan de hand van de huidige situatie een voorzet voor gedaan. In de bijlage wordt ook in algemene zin ingegaan op succesfactoren voor de samenwerking. Een sterk organiserend vermogen vanuit het AVP-gebied is een belangrijke succesfactor.

Onze voorkeursvariant gaat uit naar een aansturing van de uitvoering via een klein platform per AVP-gebied. Het platform is samengesteld uit een beperkt aantal bestuurlijke deelnemers die de beslissers en betalers in het gebied vertegenwoordigen. Het platform zorgt voor het opstellen van het gebiedsprogramma en de uitvoeringsprogramma's. Samen met de provincie neemt dit platform de bestuurlijke verantwoordelijkheid op zich om met het beschikbare budget de afgesproken resultaten te realiseren. Het platform wordt het primaire aanspreekpunt voor de provincie. Wij kunnen het platform aanspreken op het nakomen van afspraken binnen het AVP-gebied. Om deze rol te kunnen vervullen zullen wij het platform meerjarige zekerheid geven over de inzet van budgetten op het niveau van het gebied. Hierdoor wordt maximaal ingezet op samenhang, synergie en samenwerking in het gebied.

Als minimumvariant geldt naar ons oordeel een lichte aansturing van de uitvoering op AVP-gebiedsniveau. De in het AVP-platform vertegenwoordigde deelnemers vanuit gebiedscommissies en de beslissers en betalers, nemen dan de coördinerende en afstemmende rol binnen het AVP-gebied op zich.

Het mandaat dat de leden, die in het platform zitten, nodig hebben namens de gebiedscommissie of – partner die ze vertegenwoordigen, moet tenminste toereikend zijn om afspraken te maken op AVP-gebiedsniveau. Hierover moet duidelijkheid bestaan om een platform doelmatig te laten functioneren. De omvang van het mandaat is uiteraard mede afhankelijk van de rol van het platform. Om de uitvoering goed te kunnen realiseren is –zeker voor een platform met veel bevoegdheden (zoals bij de hiervoor beschreven voorkeursvariant) een rechtspersoon aan te bevelen.

Op verschillende plaatsen is in de Provincie Utrecht de afgelopen periode al ervaring opgedaan met een dergelijke opzet. Bijvoorbeeld:

De Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei (SVGv). De SVGv is in het reconstructiegebied in deze zin een stuurgroep met rechtspersoonlijkheid (stichting). Er is een commissie met vertegenwoordigers uit het gebied en uit maatschappelijke organisaties en een uitvoerend apparaat (programmabureau SVGv). De stichting heeft de opdracht het reconstructieplan uit te voeren.

De Venen. Het DB De Venen fungeert als stuurgroep voor de uitvoering (Stichting Ontwikkeling de Venen). In het DB zitten twee wethouders namens de gemeenten, twee bestuurders namens de waterschappen en twee gedeputeerden namens de drie provincies. Er is een AB De Venen met vertegenwoordigers uit het gebied, uit overheden en uit maatschappelijke organisaties. Het AB adviseert het DB. Ook de Venen heeft een uitvoeringsapparaat, het Programmeerteam de Venen. De stichting heeft als opdracht het Plan de Venen uit te voeren.

De Nieuwe Hollandse Waterlinie. De Enveloppencommissies voor de vier Utrechtse enveloppen (Vechtstreek Zuid, Kraag van Utrecht, Rijnauwen-Vechten en Linieland) ontlenen hun mandaat aan de Enveloppeovereenkomsten (gebiedsovereenkomsten) die in maart van dit jaar zijn ondertekend. In het bestuur van de enveloppen zitten provincie, gemeenten en Staatsbosbeheer, en Natuurmonumenten als eigenaren. Er is een overkoepelende organisatie, de Liniecommissie, die bestuurlijk voor de hele Nieuwe Hollandse waterlinie verantwoordelijk is. Ook hier is een uitvoeringsapparaat opgericht.

De keuze voor de vormgeving van de aansturing op AVP-gebiedsniveau is uiteraard geen onwrikbaar gegeven. Gekozen kan worden voor een groei-model met bijvoorbeeld een platform met ruim mandaat als einddoel. Mocht een gekozen vorm niet functioneren, kan uiteraard alsnog voor een invulling worden gekozen die wel werkt. Kortom, het doel is van belang en niet de vorm.

Wij zullen per AVP-gebied met de gebiedspartners (de beslissers en betalers van de uitvoering) en de bestaande gebiedscommissies afspreken, hoe de aansturing van de uitvoering per AVP-gebied er uit gaat zien. Vervolgens kan worden gekomen tot Gebiedsprogramma's. Wij streven er naar dat uiterlijk medio 2007 elk AVP-gebied beschikt over een AVP-platform, in welke vorm dan ook, en over een visie hoe te komen tot een eindvorm voor de aansturing van de programmering en uitvoering.

Samenvattend:

- Om de programmering efficiënt te laten verlopen en de samenhang te bevorderen is de provincie verdeeld in vijf AVP-gebieden;
- per AVP-gebied streven wij naar één platform;
- hoe het platform wordt vormgegeven, welk mandaat het heeft etc. kan van AVP-gebied tot gebied verschillend zijn (maatwerk);
- als een AVP-platform voldoende mandaat heeft, sluiten we daarmee overeenkomsten; bij gebrek aan mandaat voor het AVP-brede gebied, doen we dit met de gebiedscommissies;
- het AVP-platform laat het voortbestaan van goed functionerende gebiedscommissies onverlet.

Verantwoordelijkheid AVP-gebieden

Samen met de gebiedspartners willen wij de opgaven per AVP-gebieden uitwerken en vastleggen in een AVP-gebiedsprogramma voor de periode 2007 - 2013 en jaarlijks in een uitvoeringsprogramma. Ons streven is er op gericht de gebiedsprogramma's en de uitvoeringsprogramma's 2007 uiterlijk voorjaar 2007 gereed te hebben voor vaststelling. Voorkomen moet worden dat de uitvoering in 2007 hierdoor wordt vertraagd.

Een gebiedsprogramma omvat de concreet te realiseren doelen en prestaties in de periode 2007 – 2013 en de daarvoor beschikbare middelen. De middelen zijn beschikbaar in de vorm van financiële ruimte die over de planperiode wordt gereserveerd. Een minimum- en een maximumvariant zijn daarbij een optie. Een gebiedsprogramma moet in ieder geval in overeenstemming zijn met het provinciale beleid, voldoende recht doen aan de provinciale doelen en aansluiten bij de prioritering van thema's, programma's en doelen zoals verwoord in dit AVP.

Als input voor het opstellen van de gebiedsprogramma's zullen wij per AVP-(deel)gebied een gebiedsdossier opstellen. Daarin wordt onder meer een overzicht opgenomen van vastgesteld provinciaal beleid waarvoor ook in samenwerking met gebiedspartners afspraken zijn gemaakt over uitvoering, eventueel gelabeld geld en de doorvertaling van de prestatieafspraken vanuit de Bestuurs-overeenkomst op gebiedsniveau.

Met een door ons vastgesteld gebiedsprogramma heeft het platform (of een gebiedscommissie) trekkingsrechten op de afgesproken middelen. De concrete toedeling vindt pas plaats bij het vaststellen van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma. Het platform is verantwoordelijk voor de vertaling van het gebiedsprogramma in een jaarlijks uitvoeringsprogramma met projecten, met een meerjarige doorkijk voor langlopende projecten. De provincie honoreert uitvoeringsgerede projectaanvragen, voor zover die passen binnen de kaders van het vastgestelde uitvoeringsprogramma. Het platform (of een gebiedscommissie) is verantwoordelijk voor het verwerven, beoordelen en begeleiden van uitvoeringsgerede projectaanvragen.

Verder zijn de AVP-platforms verantwoordelijk voor een periodieke rapportage over de voortgang van het Uitvoeringsprogramma in enig jaar, zowel voor wat betreft de inzet van de middelen als voor de daarmee behaalde doelen en prestaties. Duidelijk zal zijn dat in AVP-gebieden waar het platform niet over voldoende mandaat beschikt de genoemde taken bij de afzonderlijke gebiedscommissies berusten.

Wij zullen met het AVP-platform een gebiedsovereenkomst afsluiten. Dit is nodig om heldere afspraken te kunnen maken over te leveren prestaties. In de overeenkomsten wordt vastgelegd hoe de provincie en de gebiedspartijen zich in de uitvoering van het gebiedsprogramma tot elkaar wensen te verhouden. De overeenkomst heeft het karakter van een bestuursovereenkomst.

Ondersteuning AVP-gebieden

Binnen de provincie is er voor elk AVP-gebied een gebiedsmanager. Deze vormt de intermediair tussen AVP-gebied en provincie. Hij ondersteunt het AVP-platform in een rol als adviseur.

Verder beogen wij om per AVP-gebied een programmabureau op te richten. Dit is een kleine eenheid die zorgt voor de programmering, de uitvoeringsvoeringsprogramma's, het stimuleren van projecten die bijdragen aan de doelen, verwerven van middelen voor cofinanciering en rapportage. Maar ook educatie en communicatie naar het gebied over doelen en resultaten. Leidende motieven voor de programmabureaus zullen zijn uitvoerbaarheid en draagvlak. De trekker van het programmabureau fungeert als secretaris voor het AVP-gebied.

5.3 Samenspel met maatschappelijke organisaties

Draagvlak en participatie in de gebieden is onmisbaar voor de uitvoering van programma's en projecten. Tegen deze achtergrond vervullen de gebiedscommissies in de door ons voorgestane aanpak een belangrijke rol. De gebiedscommissies kenmerken zich door een brede samenstelling, waarbij een deel van de leden afkomstig is uit het gebied zelf. Hierdoor beschikken de gebiedscommissies veelal over voldoende inzicht in de mate waarin draagvlak bestaat voor projecten.

Maatschappelijke organisaties vervullen ook een belangrijke rol als het gaat om visie en om inzicht in draagvlak. Ze zijn nu vaak al vertegenwoordigd in gebiedscommissies. Via die gremia kunnen zij hun standpunten kenbaar maken, en ook hun achterban interesseren om te participeren in projecten die publiek-private samenwerking vereisen. Wij vinden het gewenst dat maatschappelijke organisaties een volwaardige rol en positie hebben in gebiedscommissies. In die situaties waarin een vertegenwoordiging in een gebiedscommissie ontbreekt, is het mogelijk dat de betreffende maatschappelijke

organisatie zijn standpunt over programma's en projecten kenbaar maakt via de provinciale gebiedsmanager.

Het kan nodig zijn om aanvullende voorwaarden te scheppen om de maatschappelijke organisaties structureel- en ook onderling vergelijkbaar als partners in de AVP-programma's te laten functioneren. Niet alle voor de AVP relevante maatschappelijke organisaties hebben tot op heden vergelijkbare uitgangsposities, als het gaat om het verkrijgen van financiële bijdragen voor hun organisatie en activiteiten of de mate waarin projecten beschikbaar zijn.

De voor het landelijk gebied meest relevante maatschappelijke organisaties zijn vertegenwoordigd in de Provinciale Commissie voor het Landelijk gebied (PCLG). Gebiedsprogramma's en jaarlijkse uitvoeringsprogramma's zullen ter advisering worden voorgelegd aan de PCLG. Dat advies zal worden betrokken bij de provinciale besluitvorming. Ook op deze wijze kan het samenspel met de maatschappelijke organisatie vorm krijgen.

Via de hier geschetste trajecten is de betrokkenheid van de maatschappelijke organisaties voldoende gewaarborgd.

5.4 Interne organisatie

De AVP vergt ook een daarop afgestemde interne organisatie. In deze paragraaf worden enige daarvoor relevante aspecten toegelicht.

Rolverdeling PS-GS

Uitgangspunt voor de rolverdeling is uiteraard dat PS de kaders stellen en controleren en GS zorgt voor de uitvoering. Tegen deze achtergrond geldt de volgende taakverdeling, waar het gaat om door de provincie vaststellen van AVP-producten:

Product	Doel	Kader/uitvoering	Wie stelt vast
Kaderdocument AVP	Beleidskaders vastleggen voor AVP	kader	PS
Subsidieverordening	Formele regeling subsidies	Kader (juridisch)	PS
Toetsingscriteria verordening	Toetsingscriteria voor subsidieregeling (zoals begunstigden, plafonds, doelen, verantwoording etc)	Uitvoering	GS (info PS)
Provinciaal Uitvoeringsprogramma 2007	Wat wordt in 2007 uitgevoerd	uitvoering	GS (info PS)
Gebiedsprogramma's	Programma voor gehele periode van een gebied	Kader	PS
Gebiedsovereenkomsten	Afspraken met gebied	Uitvoering	GS (info PS)
Uitvoeringsprogramma 2007 per gebied	Wat gaat gebied in 2007 uitvoeren	Uitvoering	GS (info PS)
Overeenkomsten Groenfonds/Dienst Regelingen/Dienst Landelijk Gebied	Afspraken met GF/DR /DLG over uitvoer werkzaamheden	Uitvoering	GS
Verordeningen Programma Beheer	Formele regeling voor PB-subsidies	Kader (juridisch)	PS

Om de controlerende taak te kunnen vervullen moet PS voldoende worden geïnformeerd. Daarom is in het schema aangegeven welke producten GS vòòr vaststelling ter informatie zullen aanbieden aan PS (commissie REG). Hierdoor wordt PS in de gelegenheid gesteld, zo gewenst, met GS te overleggen.

Wezenlijk afwijken van dit Kaderdocument mogen GS alleen na instemming door PS. Als wezenlijke afwijking worden in ieder geval beschouwd het afwijken van de voor de gebieden of voor de provincie beschreven doelen en prioritaire thema's en afwijkingen van de verdeling van de middelen over de AVP-gebieden met meer dan 10% van de in de gebiedsprogramma's vast te leggen bedragen.

GS zullen de statencommissie ten minste twee keer per jaar informeren over de voortgang, onder meer voorafgaand aan de Voorjaarsnota. Daarbij dient in ieder geval te worden toegelicht welke middelen per gebied zijn ingezet, welke prestaties en provinciale beleidsdoelen zijn behaald en welk deel van de in de bestuurovereenkomst ILG overeengekomen prestaties is gerealiseerd. Stagnatie in het halen van prestaties die kan leiden tot financiële consequenties voor de provincie dienen GS direct aan PS te melden. Dit geldt ook indien de cofinanciering door derden van de Bestuursovereenkomst wezenlijk achterblijft bij de daarvoor gestelde bedragen.

Begroting

De voor het landelijk gebied in te zetten middelen zijn nu verdeeld over meerdere begrotingsprogramma's. Vanaf 2007 zal de begroting zodanig worden ingericht dat alle voor de AVP relevante budgetten worden ondergebracht in één programma. Daarmee wordt de voor de noodzakelijke monitoring en doelmatige rapportage vereiste transparantie bereikt. Tevens wordt voorkomen dat de door Bestuursovereenkomst ILG bereikte ontschotting in onze eigen begroting weer teniet wordt gedaan.

De aanpassing van de begroting betekent ook dat coördinatie van de uitvoering bij één portefeuillehouder zal berusten en op één punt in de organisatie gelegd kan worden. De beslissingsbevoegdheid voor de aanwending van deze budgetten blijft verlopen via programma(bestedings)voorstellen. De rol vanuit de AVP blijft beperkt tot de coördinatie over de programmering en aansturing van en rapportage over de uitvoering.

Een voordeel van het programmameren over meerdere jaren is dat de flexibiliteit wordt vergroot. Voorkomen moet worden dat die flexibiliteit vervolgens teniet wordt gedaan door te werken met strikte jaarschijven. Door te werken met een fonds kan worden voorkomen dat het beschikbaar stellen van middelen afhankelijk is van jaarschijven.

Subsidieloket

Uit een oogpunt van klantvriendelijkheid is het noodzakelijk dat er één loket is voor alle subsidies voor het landelijk gebied. Hierover beschikken wij reeds. De AVP-subsidieverlening zal vanuit dit loket worden georganiseerd.

Ambtelijke organisatie

Voor een doelmatige begeleiding van de AVP is van belang dat de hiervoor relevante taken (programmering, monitoring, rapportage) in één eenheid worden ondergebracht. De huidige organisatie voorziet hierin reeds door de sector Landelijk gebied proces en uitvoering (RLU). Het is gewenst dat deze aanpak na het nu lopende reorganisatieproces (OiO) wordt voortgezet.

De provincie heeft gebiedsmanagers aangesteld als intermediair tussen de AVP-gebieden en de provincie.

5.5 Subsidieverordening inrichting landelijk gebied

De provincies hebben gezamenlijk een model kaderregeling opgesteld. Aan de hand hiervan kunnen provincies subsidie verstrekken aan andere overheden, maatschappelijke organisaties en particulieren. Provinciale Staten van Utrecht stellen deze Subsidieverordening inrichting landelijk gebied in december 2006 vast, tegelijk met dit Kaderdocument AVP.

In de kaderregeling worden met name procedures geregeld. De inhoudelijke toetsing van de subsidieaanvragen vindt plaats aan de hand van dit Kaderdocument Agenda Vitaal Platteland (beleidstoets) en het Subsidiekader AVP (in december in GS).

Het Kaderdocument AVP is het meerjarenprogramma zoals bedoeld in artikel 1, onder b en artikel 2, eerste lid, van de subsidieverordening inrichting landelijk gebied.

Het subsidiekader AVP bevat nadere regels voor subsidieverlening die Gedeputeerde Staten op grond van artikel 2, vierde lid van de Subsidieverordening inrichting landelijk gebied kunnen vaststellen. Deze regels bevatten de details van de subsidieverlening, zoals de afwegingscriteria, precieze doelgroepen van subsidie, uitsluitingscriteria, subsidiepercentages, etc. Subsidieplafonds worden jaarlijks door GS vastgesteld.

AGENDA VITAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

6. Financiën, monitoring en rapportage

6.1 Financiën

Rijksmiddelen

De middelen die kunnen worden ingezet voor de AVP zijn afkomstig van vier geldstromen:

- inkomsten vanuit het Rijk (het ILG-budget zoals beschikbaar gesteld door het Rijk);
- eigen provinciale middelen;
- Europese middelen;
- cofinanciering door publieke partners zoals gemeenten en waterschappen en private partijen zoals marktpartijen en stichtingen.

Rijk en provincies hebben in IPO-verband afgesproken dat de rijksbijdrage ILG op de provinciale begroting wordt opgenomen (Contourennota ILG, 2004). Dit is ook noodzakelijk uit oogpunt van begrotingsrechtmatigheid. De provincie wordt financieel verantwoordelijk voor het besteden van de rijksmiddelen (het ontschotte ILG-budget). Daartoe gaat het Rijk, middels een beschikking, een harde financiële verplichting aan met de provincie voor de zevenjarige convenantperiode (2007-2013). Het ILG-budget wordt per kwartaal als voorschot door het Rijk gestort op een provinciale rekening-courant bij het Groenfonds (formeel Stichting Het Nationaal Groenfonds). Op de balans van de provinciale begroting wordt dan de zogenaamde positie van het Groenfonds opgewaardeerd met als tegenboeking 'ontvangen voorschot ILG'. Het ILG-budget wordt daarmee opgenomen op de provinciale begroting, waardoor de verantwoordelijkheid en het economische risico van het provinciaal bestuur zichtbaar worden. Wij kunnen deze in het Groenfonds gestorte rijksbijdrage ILG besteden aan de afgesproken doelen. Onder voorwaarde dat de overeengekomen prestaties worden gerealiseerd, kan er ook worden geschoven met middelen tussen doelen. Ook kunnen wij schuiven in de tijd en tussen gebieden. Ten aanzien van de rol van het Groenfonds geldt dat deze zich beperkt tot de technische bewaarrol van het ILG-budget (als bankier). De juridische beschikkingsbevoegdheid ligt bij de provincies. Die beslissen over de aanwending van de middelen en geven daartoe beschikkingen af. Verder geldt dat de budgetten onderdeel uitmaken van het Geïntegreerd Middelen Beheer (GMB) van het ministerie van Financiën. Uitgangspunt van het GMB is dat de publieke gelden pas de schatkist verlaten wanneer ze ook daadwerkelijk nodig zijn voor de uitvoering. De (rente)opbrengsten die met het GMB worden behaald, komen beschikbaar voor de financiering van ILG-doelen.

Wij zullen ieder kwartaal bij het Groenfonds de gemaakte kosten voor het ILG declareren. Om helder zicht te hebben op de provinciale inkomsten die onder het ILG vallen, hebben wij een nieuwe bestemmingsreserve ILG in het leven geroepen. Daarin wordt de provinciale voeding van het ILG ondergebracht. Een reserve maakt het schuiven van middelen tussen de jaren mogelijk. Dit is belangrijk omdat de ILG middelen niet altijd synchroon met de begrotingsjaren worden ingezet.

Andere vormen van financiering

Naast de hiervoor genoemde vier geldstromen is het ook mogelijk om doelen te stimuleren door opbrengsten in te zetten vanuit gebiedsontwikkeling. Voorbeelden hiervan zijn rood voor groen, PPS-constructies en ontwikkelingsrechten. In het Streekplan wordt ons beleid daarvoor verwoord. Een grootschalige toepassing van gebiedsgericht beleid waarbij budgettaire neutraliteit wordt nagestreefd is het programma Hart van de Heuvelrug. Dat programma resulteert in een forse kwaliteitsimpuls voor het landelijk gebied, waarbij de financiering afkomstig is van rode projecten binnen het programma. Zeker nu de ambities wezenlijk hoger zijn dan hetgeen gerealiseerd kan worden met de beschikbare middelen, is de inzet van dergelijke instrumenten een optie die serieus moet worden overwogen.

Een andere mogelijkheid om vanuit diverse budgetten, waaronder private, middelen beschikbaar te krijgen voor kwaliteitsverbetering van het landelijk gebied is het instellen van Landschapsfondsen. Dergelijke fondsen kunnen tevens bijdragen aan een grotere betrokkenheid van bewoners op hun leef-omgeving. De fondsen kunnen worden gevoed door bijdragen van burgers, bedrijven en organisaties (bijvoorbeeld vanuit een aan het landelijk gebied grenzende woonwijk, waarvoor het gebied van

belang is als recreatief uitloopgebied). Overheden kunnen ook bijdragen, bijvoorbeeld naar rato van de inbreng van private partijen. Wij starten een pilot voor een Landschapsfonds in Eemland.

Uitbetaling

De provincie kan uitbetalen in de vorm van subsidieverlening of door uitbetaling in het kader van een opdracht.

De provincie levert financiële bijdragen aan derden (bijv. gemeenten, waterschappen, recreatieschappen en maatschappelijke organisaties) voor het realiseren van projecten die bijdragen aan de AVP-doelen. Deze uitgaven kunnen de vorm hebben van subsidies in activiteiten (bijv. voor inrichting van een gebied) en investeringen (bijv. de aankoop van gronden voor de natuur of recreatie). Voor sommige doelen kunnen ook particulieren in aanmerking komen voor subsidie. De juridische basis voor de subsidieverlening vormt de AVP-subsidieverordening. Hiervoor stellen GS zodanige toetsingscriteria vast dat de inzet van deze middelen expliciet bijdraagt aan de doelen zoals geformuleerd in dit Kaderdocument en de diverse provinciale strategische beleidsdocumenten zoals het Streekplan.

Flexibiliteit middelen inzet

In hoofdstuk 4 is een indicatie gegeven van de verdeling van de naar verwachting beschikbare middelen per AVP-gebied. In de gebiedsovereenkomsten worden hierover nadere afspraken gemaakt. Het betreft hierbij trekkingsrechten. Dit betekent dat de betreffende bedragen in principe toekomen aan het AVP-gebied. Pas op basis van subsidieaanvragen vindt toekenning van middelen plaats. Wij verplichten ons een subsidie toe te kennen voor zover de betreffende projecten passen binnen het uitvoeringsprogramma (en uiteraard de subsidieverordening). Mocht onverhoopt de realisering van projecten niet (tijdig) lukken, dan kan zowel binnen als tussen de AVP-gebieden worden geschoven. Hiermee voorkomen we dat projecten die uitvoeringsgereed zijn, niet tot realisering komen terwijl gelijktijdig elders sprake is van onderuitputting. Bij dit 'schuiven' van middelen hanteren wij de volgende spelregels. In alle situaties geldt als strikte voorwaarde dat schuiven met middelen alleen is toegestaan indien er voldoende garanties blijven bestaan dat de overeengekomen prestaties gerealiseerd worden.

- in eerste instantie kan worden geschoven binnen een AVP-gebied naar projecten die het zelfde doel dienen;
- vervolgens kan worden geschoven binnen een AVP-gebied naar projecten die een ander doel dienen;
- de volgende stap is schuiven tussen AVP-gebieden naar projecten met het oorspronkelijke doel;
- ten slotte kan worden geschoven naar andere AVP-gebieden ten behoeve van projecten met een ander doel.

Een ander aspect van het flexibel kunnen inzetten van middelen heeft betrekking op de provinciale begroting. Door te werken met een fonds kan worden voorkomen dat het beschikbaar stellen van middelen afhankelijk is van jaarschijven.

In bijzondere situaties kan een afwijking van deze spelregels gerechtvaardigd zijn. Als voorbeeld noemen wij het schuiven van middelen die afkomstig zijn uit het in de Bestuursovereenkomst opgenomen budget Nationale Landschappen en toebedeeld zijn aan de Nieuwe Hollandse Waterlinie of Groene Hart. Deze nationale landschappen zijn namelijk gelegen binnen twee AVP-gebieden. Daar ligt het in de rede om eerst te schuiven binnen het nationaal landschap en daarmee mogelijk tussen twee AVP-gebieden. In degelijke gevallen zullen maatwerkoplossingen worden gezocht.

6.2 Monitoring en rapportage

Onder meer omdat de AVP betrekking heeft op een programmering van 7 jaar, er een fors bedrag mee is gemoeid en er met het Rijk concrete prestatieafspraken zijn overeengekomen is het van belang dat er een goede monitoring plaatsvindt. Zowel van de ingezette en nog beschikbare middelen als van de gerealiseerde en nog te behalen doelen. Om hieraan invulling te kunnen geven is het programma PRISMA door ons ontwikkeld. Dit biedt de mogelijkheid om periodiek een overzicht te geven van de stand van zaken zowel qua financiën als qua doelen en prestaties. Daarmee beschikken wij over een noodzakelijk instrument om risico's te beheersen en verantwoording te kunnen afleggen.

Op basis van de WILG moeten GS jaarlijks aan de minister van LNV verslag doen van de voortgang van de uitvoering en de bestedingen van het investeringsbudget. Er is bovendien een eenmalige midterm review voorzien (2010). Deze tussentijdse beoordeling van de voortgang van de afspraken in de bestuursovereenkomst kan aanleiding geven tot wijziging van de inhoud van de overeenkomst. Aan het eind van de investeringsperiode wordt aan het Rijk verantwoording afgelegd over de nakoming van de overeenkomst. Het Rijk gebruikt de provinciale informatie over geleverde prestaties en daaraan besteedde budgetten voor de verantwoording aan de Tweede Kamer en bij de ontwikkeling van rijksbeleid. Door de landelijke werkgroep PEIL (prestatie en effecten in het investeringsbudget landelijk gebied) is bedacht hoe inhoudelijk vorm moet worden gegeven aan de voortgangsrapportage, midterm review en de eindverantwoording.

De provincie is verantwoordelijk voor het aanleveren van de eigen voortgangsrapportage, midterm review en eindrapportage over ILG. Alle provincies verschaffen de gegevens op gelijke wijze en op basis van gelijke definities. Hiervoor is een protocol opgesteld waarin is vastgelegd, welke informatie in welke rapportage op welke wijze (formats) wordt opgeleverd. De afspraken worden binnen de bestaande planning en control cyclus verwerkt, zodat voor de jaarlijkse rapportage over ILG kan worden volstaan met de provinciale jaarrekening. Er hoeft geen afzonderlijke rapportage opgesteld te worden (single audit).

Met de AVP-gebieden worden afspraken gemaakt over voortgangsrapportages die ons inzicht verschaffen in de voortgang en de uitvoering van het gebiedsprogramma en uitvoeringsprogramma en de realisatie van de doelstellingen in het gebied. Een voortgangsrapportage per trimester geeft de voortgang van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma weer. Verantwoording over het uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks achteraf afgelegd. Dit vormt tevens een jaarlijkse voortgangsrapportage over de uitvoering van het gebiedsprogramma.

AGENDA VITAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

Bijlage 1 Lijst met afkortingen en definities (uit advies Berenschot en Van Doorne, zie bijlage 5, GO-AVP)

Afkortingen

AVP	Agenda Vitaal Platteland
GO-AVP	Gebiedsonderhandelingsdocument Agenda Vitaal Platteland
WILG	Wet Inrichting Landelijk Gebied
PS	Provinciale Staten
GS	Gedeputeerde Staten
rMJP	Rijksmeerjarenprogramma
ILG	Investeringsbudget Landelijk Gebied (bestuursovereenkomst)
IPO	Inter Provinciaal Overleg
POP	Plattelands Ontwikkelingsprogramma
DLG	Dienst Landelijk Gebied
EHS	Ecologische Hoofdstructuur
RODS	Recreatie Om De Stad
EVZ	Ecologische Verbindingszones
RVZ	Robuuste Verbindingszones
KRWW	Kaderrichtlijn Water
VHR	Vogel- en Habitatrichtlijn
LOG	Landbouwontwikkelingsgebied voor de intense veehouderij
GBS	Groen Blauwe Structuur
MAP	Meerjarenactieprogramma
NPUH	Overlegorgaan Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug
BIP	Beheers- en inrichtingsplan
NHW	Nieuwe Hollandse Waterlinie
SGR	Structuurschema Groene Ruimte
LEADER+	Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale. Aparte doelstelling (As 4) binnen het POP. Methode voor gebiedsgericht plattelandsontwikkeling gericht op innovatie op basis van publiek-private samenwerking, bottom-up ontwikkeling van projecten en een integrale aanpak.

Definities uit samenvatting advies Berenschot en Van Doorne, zie bijlage 5, GO-AVP

Samengevat bevat de overeenkomst de volgende ingrediënten:

2.1 GEBIEDSPLAN

Het gebiedsplan is een strategisch plan waarin de doelstellingen voor de langere termijn (ongeveer 7-20 jaar) zijn beschreven met veelal een begroting op hoofdlijnen.

Doelstellingen worden “smart”, in termen van prestaties voor de uitvoeringsperiode geformuleerd.

De Provincie en de gebiedscoalitie stellen gezamenlijk de doelstellingen en ambities vast omtrent de inrichting van een gebied op middenlange termijn (de periode 2007-2013) in een gebiedsprogramma.

2.2 GEBIEDSPROGRAMMA 2007-2013

Het AVP-Utrecht en het gebiedsplan vormen de basis voor het gebiedsprogramma.

Het gebiedsprogramma omvat de concreet te realiseren doelen in de periode 2007-2013 en de daarvoor beschikbare middelen.

De vastlegging van de middelen biedt de gebiedscoalitie trekkingsrechten op middelen.

De gebiedscoalitie is verantwoordelijk voor de vertaling van het gebiedsprogramma in een (jaarlijks) uitvoeringsprogramma met projecten (met een meerjarige doorkijk).

2.3 UITVOERINGSPROGRAMMA MET PROJECTEN

De basis voor het uitvoeringsprogramma is het gebiedsprogramma 2007- 2013.

In het uitvoeringsprogramma zijn opgenomen de concreet uit te voeren projecten in het eerste jaar en een doorkijk voor de uit te voeren projecten in de daarop volgende jaren.

De Provincie honoreert uitvoeringsgerede projectaanvragen, voor zover die passen binnen de kaders van het vastgestelde uitvoeringsprogramma.

De Gebiedscoalitie is verantwoordelijk voor het verwerven, beoordelen en begeleiden van uitvoeringsgerede projectaanvragen.

2.4 SPELREGELS EN ROLVERDELING TUSSEN PARTIJEN

De verschillende betrokken partijen in een gebied vormen een gebiedscoalitie (bij voorkeur) in de vorm van een rechtspersoon, die dient als contractpartner en aanspreekpunt van de provincie.

De gebiedscoalitie stelt een uitvoeringsprogramma met projecten op. Het gebiedsprogramma vormt hiervoor de basis.

De gebiedscoalitie is verantwoordelijk voor de uitvoering van het gebiedsprogramma en het uitvoeringsprogramma en voor het genereren van uitvoeringsgerede projectaanvragen. Het gebied wordt hierin ondersteund door een Programmabureau.

Op basis van het uitvoeringsprogramma met projecten vindt een concrete toedeling van de middelen plaats voor het betreffende jaar. Hier gaat het om trekkingsrechten.

Pas op basis van concrete subsidieaanvragen vindt de toekenning van middelen plaats. De Provincie verplicht zich, voor zover projecten passen binnen het uitvoeringsprogramma, een subsidie toe te kennen.

Partijen stellen een Stuurgroep (samengesteld uit GS-lid en Vz gebiedscoalitie) en een Managementgroep (samengesteld uit provinciale programmamanager en directeur programmabureau) in. Deze Stuurgroep is het dagelijks aanspreekpunt voor de managementgroep en directeur programmabureau.

De gebiedscoalitie zal via voortgangsrapportages de Provincie inzicht verschaffen in de voortgang en de uitvoering van het gebiedsprogramma en uitvoeringsprogramma en de realisatie van de doelstellingen in het gebied.

Een voortgangsrapportage per trimester geeft de voortgang van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma met projecten weer.

Verantwoording over het uitvoeringsprogramma met projecten wordt jaarlijks achteraf afgelegd. Dit vormt tevens een jaarlijkse voortgangsrapportage over de uitvoering van het gebiedsprogramma.

Waar gewenst faciliteert de Provincie de bovenvermelde activiteiten. De Gebiedscoalitie is verantwoordelijk voor het verwerven van cofinanciering.

Bijlage 2 AVP-gebieden: het spel georganiseerd

I. Succesfactoren

In een aantal gesprekken met programma- en gebiedsmanagers van de provincie is geïnventariseerd hoe de situatie op dit ogenblik is, en met name hoe vanuit de gebieden het bereiken van het hiervoor beschreven streefbeeld wordt gezien. Zoals bekend levert dat een zeer divers beeld op, variërend van 'bijna klaar' tot 'waar begin je aan'.

Waar het nu om gaat is richting te geven in de route naar dat streefbeeld. Om het denken daarover en het maken van keuzes daarbij te ondersteunen is in het volgende een aantal principes genoteerd die als kader gebruikt zijn bij het advies over de acties per AVP gebied. Deze principes zijn te beschouwen als succesfactoren voor een geslaagde samenwerking tussen provincie en gebieden. Ze komen voort uit de ervaringen met gebiedsontwikkeling binnen de provincie Utrecht en daarbuiten.

Succesvolle samenwerking wordt ondermeer bepaald door:

- wederzijds vertrouwen en wederkerigheid tussen de contractpartners.
- wat partijen bindt en verbindt bepaalt de belangstelling om samen te werken en daarmee de gebiedsomvang: geen binding, geen belang, geen afspraken.
- regie door de provincie is succesvol als het begrepen en aanvaard wordt: investeer in de onderlinge verhoudingen.
- regel alleen dat wat nodig is: gebiedsontwikkeling = omgaan met onzekerheden.
- benut en beloon en stuur/begeleid de initiatieven voor oprichting van gebiedscommissies. Ga samen dat proces in op weg naar het streefbeeld.
- bepaal met het gebied de haalbare termijnen voor afspraken over gebiedsovereenkomst en gebiedsprogramma voor de eerstkomende periode.
- gebieden in oprichting moeten zich kunnen manifesteren, daarvoor is werkbudget nodig uit het AVP + cofinanciering uit het gebied.
- gebruik zoveel mogelijk bestaande, herkenbare structuren en bouw die uit.
- de (gebieds)overeenkomsten met Landinrichtingscommissies en enveloppecommissies (NHW) blijven intact en vormen de bouwstenen voor het integrale gebiedsprogramma.
- Samenstelling van het AVP platform is maatwerk: provincie en gebied bepalen samen hoe dat vormgegeven wordt.
- eerst de gebiedszaken bestuurlijk regelen, daarna komt een programmabureau in het AVP gebied aan bod.

II. Koersbepaling

Per AVP gebied is de huidige situatie kort weergegeven, gevolgd door een voorstel voor de in te zetten koers en acties voor de bestuurlijke en programmaorganisatie.

AVP gebied Eemland/Gelderse Vallei

In dit AVP gebied is opgenomen het Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland, de Groen Blauwe structuur Amersfoort, Grebbelinie en Gelderse Vallei.

Voor de gebiedsontwikkeling in de Gelderse Vallei(reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht oost) bestaat de bestuurlijke en programmaorganisatie in de vorm van de Stichting Vernieuwing Gelderse Vallei(SVGV) en het gelijknamige programmabureau. De provincie doet met dit gebied zaken op basis van bestaande afspraken. Structuur en werkwijze vormen de referentie voor het streefbeeld in andere AVP gebieden.

De verschillende gebiedspartijen hebben aangegeven in een 'losse bestuurlijke structuur' te willen aanhaken bij de organisatiestructuur van de Gelderse Vallei. De programmatische ondersteuning kan worden geleverd door het programmabureau. Op dit ogenblik is voor de Grebbelinie de programmatische ondersteuning georganiseerd in het provinciehuis. Opname van het Grebbelinie programma in het gebiedsprogramma van het AVP gebied is eenvoudig. Het Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland kan 'opgaan' in de SVGV.

Voor de Groen Blauwe structuur Amersfoort wil de provincie rechtstreeks afspraken maken met Amersfoort.

Koers

De bestuurlijke en programmatische infrastructuur in het gebied wordt gebruikt om de verschillende programma's op te nemen in een gebiedsdekkend programma. Dit proces zal naar verwachting vlot kunnen verlopen. Dit AVP gebied zal –met uitzondering van Amersfoort- voor de verschillende thema's een-op-een zaken kunnen doen met de provincie.

Hier bestaat het AVP platform uit de bestaande Stuurgroep in dit gebied.

AVP gebied Utrechtse Heuvelrug

Hierbinnen is te onderscheiden het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, het gebiedsproject Hart van de Heuvelrug en het voornemen tot oprichting van het provinciaal landschap Heel de Heuvelrug. Voor de eerste twee zijn verschillende bestuurlijke gremia actief, hebben een verschillende begrenzing, zijn niet gebiedsdekkend en niet integraal. Het doelbereik overlapt wel. Voor de uitvoering van het programma voor Hart van de Heuvelrug is een programmateam actief. Het Nationaal Landschap kent beperkte ondersteuning.

De kansen om tot te komen tot een gebiedsdekkende commissie met dito programma zijn ruimschoots aanwezig.

Verskillende ontwikkelingen en wensen manifesteren zich nu:

- verkenning inzake een integrale gebiedsaanpak voor de Heuvelrug noord (door programmateam Hart van de Heuvelrug)
- mogelijkheden verkennen om begrenzing van het Nationaal Landschap in noordelijke richting uit te breiden naar de A28.
- Aanwijzing van Utrechtse Heuvelrug als provinciaal landschap (uitwerkingsplan van het streekplan)
- Oprichting programmabureau in het gebied
- Gebiedsaansturing vanuit AVP

Koers

Provincie doet nu AVP-zaken met de huidige bestuurlijke gremia. De basis voor een verdere afstemming/integratie van programma's kan gelegd worden door de hiervoor genoemde verkenningen te integreren tot een opdracht. Deze overall verkenning kan als proces met het gebied gestart worden. Zo komen de bestuurlijke wensen, inhoudelijke problematiek, consequenties voor een uitvoeringsorganisatie aan bod. In hoeverre bestuurders een overkoepelende organisatie wensen is een resultante van dit proces en bepaalt ook de wijze waarop een AVP platform geëffectueerd wordt.

AVP gebied Kromme Rijn

De opbouw van het AVP gebied Kromme Rijn is geschakeerd: programma's die (af)lopen, net gestart zijn dan wel in oprichting. Vanuit het gebied is veel energie om tot samenwerking te komen. Op dit ogenblik is te onderscheiden:

Landinrichting Groenraven oost

Bestuurlijk via landinrichtingscommissie, ondersteund door DLG. Afronding uitvoeringsprogramma in 2009.

RAK Kromme Rijn

Afronding in 2007.

Langbroekerwetering

Gebiedsproject afgerond in 2007. Breed samengestelde gebiedscommissie.

Leader +

Programma 2001-2006 is nog in uitvoering. Programma 2007-2013 is in voorbereiding. Stuurgroep Focus is als bestuurlijke voorloper vanuit Leader, 3 gemeenten en de provincie opgestart.

NHW: projectenveloppen Rijnauwen/Vechten en Linieland

Enveloppecommissies ingesteld, gebiedsprogramma's klaar.

Nationaal Landschap Rivierengebied

In oprichting.

Stuurgroep Kromme Rijn

Bestuurlijke voorloper van de gebiedscommissie voor dit AVP gebied.

Koers

Het gebied is 'op weg' naar het streefbeeld met een gebiedscommissie en -programma. Dit ontwikkelingsproces kan in het gebied en in de provinciale organisatie steviger/duidelijker georganiseerd worden. In het vele goede werk dat al verricht is en wordt kan meer structuur worden gebracht. Daarmee neemt de herkenbaarheid voor de deelnemers toe.

Het gebied moet de tijd krijgen om –tegen de achtergrond van het streefbeeld- het proces te doorlopen en bestuurlijk en programmatisch in elkaar te schuiven. De energie vanuit het gebied (o.a. vanuit Leader) moet benut en gericht worden. Dit kost tijd.

De provincie doet nu in het kader van AVP zaken met de bestaande gebiedscommissies, te weten de landinrichtingscommissie en enveloppecommissies en Langbroekerwetering en de stuurgroep Kromme Rijn.

Werkbudget en programmageld voor enkele 'quick wins' is beschikbaar zodat deze nieuwe gebiedscommissie zich kan manifesteren.

De mogelijkheden voor programmaorganisatie wordt nu in opdracht van de Stuurgroep Kromme Rijn onderzocht. Nadat de integrale gebiedscommissie is opgericht, wordt gewerkt aan een programmabureau in het gebied.

Het AVP platform voor de Kromme Rijn zal gaan bestaan uit de voorzitter van de gebiedscommissie en gedeputeerde.

AVP gebied Midden

Dit gebied is samengesteld uit een bonte verzameling van gebiedscommissies en programma's.

Vechtstreek

In dit gebied wordt de werkgroep Vechtplatform gewerkt aan een integrale gebiedsvisie en programma. Op dit ogenblik is hiervoor geen gebiedscommissie ingesteld. Voor uitvoering van de doelstellingen van het Nationaal Landschap de Nieuwe Hollandse Waterlinie(NHW) is in dit gebied de enveloppecommissie Vechtstreek zuid opgericht. Deze commissie heeft een gebiedsovereenkomst gesloten met de provincie Utrecht. Het uitvoeringsprogramma is klaar.

Landinrichting Noorderpark

Bestuurlijk georganiseerd via landinrichtingscommissie, ondersteund door DLG. Financiering en programmering zijn vastgelegd. De landinrichting zal in 2012 afgerond zijn.

Landinrichting Utrecht west

Betreft in hoofdzaak uitvoering van het programma Recreatie om de Stad (RodS). Dit programma loopt door tot in de volgende ILG periode. RodS projecten ten noorden en oosten van de stad Utrecht zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma van resp. Landinrichting Noorderpark en Groenraven oost.

Bestuurlijk via landinrichtingscommissie, ondersteuning door DLG. Het uitvoeringsprogramma is op hoofdlijnen klaar. Een deel is daarvan gefinancierd.

Voor coördinatie en afstemming van deze projecten is door BRU, stad Utrecht en provincie de Stuurgroep Groen ingesteld.

NHW enveloppe Kraag van Utrecht

Enveloppecommissie is ingesteld, gebiedsprogramma is (nagenoeg) vastgesteld. Deze enveloppe kent stedelijk en landelijk deel. Dat laatste valt grotendeels samen met Landinrichting Noorderpark.

Vianen

Dit deelgebied is onderdeel van het landinrichtingsproject Vijfheerenlanden.

Koers

In dit AVP gebied lopen binnen vastgestelde kaders twee landinrichtingsprojecten, zijn twee programma's gestart (NHW) en is een integraal gebiedsprogramma in ontwikkeling (Vechtstreek). In het kader van AVP doet de provincie zaken met de landinrichtingscommissies op basis van de bestaande afspraken. Hetzelfde geldt voor de projectenveloppen Vechtstreek zuid en Kraag van Utrecht. Bestuurlijk blijven deze gremia overeind.

Dit gegeven maakt het lastig de provinciale AVP doelen in te bedden in de lopende programma's. Hiervoor zou een overkoepeling van deze gremia met een gebiedscommissie en –programma denkbaar zijn, maar dat is op dit ogenblik contraproductief. Wel blijft een bestuurlijke afstemming tussen de verschillende gebiedscommissies van belang. Hiervoor wordt een AVP platform ingesteld *naast* de huidige gebiedscommissies, bestaande uit de voorzitters en gedeputeerde. Zij zorgen voor afstemming en coördinatie binnen dit AVP gebied. De programmatische coördinatie tussen deze gebieden berust bij de programmamanager Midden.

Tussen het uitvoeringsprogramma van het landelijk deel van de Kraag van Utrecht en landinrichting Noorderpark wordt zoveel mogelijk synergie betracht.

Het gebiedsontwikkelingsproces in de Vechtstreek is op dit ogenblik gaande en kent zijn eigen dynamiek. De projectenveloppe Vechtstreek zuid zal op termijn deel uit maken van het gebiedsprogramma van de Vechtstreek. De termijn waarop dit bereikt wordt is nog onzeker.

De input en invloed van het uitvoeringsprogramma Groene Hart wordt verduidelijkt.

AVP gebied Westelijk Utrecht

In dit AVP gebied worden onderscheiden De Venen en de Groene Driehoek.

De Venen

Dit gebied heeft zich voor de uitvoering van het gebiedsprogramma georganiseerd in een rechtspersoon (Stichting ontwikkeling de Venen). De stichting wordt voor de uitvoering van dat programma ondersteund door een Programmteam, gehuisvest in het Provinciehuis. In het Algemeen Bestuur van de Stichting zijn naast overheidspartijen ook maatschappelijke organisaties vertegenwoordigd. Het Dagelijks Bestuur is samengesteld uit de 'betalers': provincies, gemeenten, waterschappen.

Bestuurlijk en organisatorisch is dit gebied in AVP termen 'op orde'.

De Groene Driehoek

Dit gebied is opgebouwd uit verschillende programma's:

- uitvoeringsprogramma voortvloeiend uit Landschapsonwikkelingsplan van de gemeenten Oudewater, Montfoort en Lopik
- project Linschoterwaard
- ontwikkelingsperspectief Hollandsche IJssel
- Leader +

Onlangs is al een voorstel gemaakt voor gebiedsafspraken door de Gebiedscommissie Linschoter- en Lopikerwaard i.o. Dit voorstel richt zich met name op de uitvoering van het Landschapsonwikkelingsplan en maakt geen melding van de andere programma's.

De wil is in het gebied aanwezig om (zij het nog niet integraal) uitvoering op te pakken. De gemeenten in dit gebied maken ambtelijke capaciteit vrij om ondersteuning te bieden.

Koers

Voor het AVP gebied Westelijk Utrecht wordt ingezet op twee deelgebieden: De Venen en Groene Driehoek.

Met de Venen maakt de provincie afspraken voor de periode tot 2013.

De Groene Driehoek werkt naar een gebiedscommissie met daarin de gemeenten en waterschap, die ook afspraken met de provincie maakt. Het gebiedsprogramma wordt opgebouwd uit eerdergenoemde deelprogramma's.

De provincie spant zich voor de Groene Driehoek in om het proces naar het opstellen van de integrale gebiedsafspraken met bijbehorend bestuurlijk gremium (het eerdergenoemde streefbeeld) vorm te geven.

De energie die er bij de gebiedsbestuurders is om samen te werken wordt beloond met een werkbudget voor planvorming en uitvoering van de eerste projecten waarmee het gebied zich 'op de kaart' kan zetten.

Vooralsnog maken beide gebieden separaat afspraken met de provincie. De voorzitters van de Venen en de Groene Driehoek zorgen met de gedeputeerde voor afstemming en coördinatie van dit AVP gebied (AVP platform).

De interactie met het uitvoeringsprogramma van het Groene Hart moet duidelijk worden voor de gebiedspartijen.

Voor de uitvoering van gebiedsprogramma maakt de Groene Driehoek gebruik van het Programmteam de Venen. Hierdoor ontstaat ook de basis voor het vestigen van een programmabureau voor AVP gebied Westelijk Utrecht in het gebied. Dit bureau bedient zowel de Venen als de Groene Driehoek.

AGENDA VITAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

Bijlage 3
GO-AVP

Wijzigingen tabel 4.1 bestuursovereenkomst t.o.v.

Wijzigingen in vergelijking met BO in GO-AVP:

1. Programmabeheer opgenomen (60,37 mln)
2. Cijfers RVZ opgenomen in EHS, en rijksbijdrage verhoogd
3. Voor verdrogingsbestrijding en milieukwaliteit 5,23 meer rijksbijdrage, hierdoor is extra 5,23 mln cofinanciering verplicht, 50% hiervan voor provincie
4. Rijksbijdrage voor knelpunten RVZ was 0,06 en is nu 4,5mln
5. Nieuw: Ondersteuning Natuurlijk Platteland (0,03 mln)
6. Nieuw: Wandelen over boerenland (indicatief 0,0225mln)
7. Rijksbijdrage voor landelijke routenetwerken is verlaagd, was (opgeteld) 2,45 en is nu (opgeteld, excl boerenland) 2,14 mln
8. Rijksbijdrage RodS was 4,1mln en is nu 3,3mln. De prov bijdrage van 3.3mln is een garantstelling voor bijdragen van derden

AGENDA VITAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

AGENDA VITAAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

Bijlage 4 Provinciale ambities en Bestuursvereenkomst

PROVINCIALE AMBITIES (geïnkld met bestuursvereenkomst en gebiedstabellen)

eenheid	PROVINCIALE AMBITIES		deel van productenbegroting voor cofinancier BO	reeds verplicht		BESTUURSVEREENKOMST		HONORERING	ambitie voor post 'overig provinciebreed'	PROVINCIEBREED	NOG TOE TE DELEN NAAR GEBIEDEN 14-nov-06	REEDS NAAR GEBIEDEN TOEGEDEELD
	prestatie in periode 2007-2013	TOTAAL (MLN)		producten begroting	gebieds plannen	prestatie in periode 2007-2013	TOTAAL (MLN)					
NATUUR												
natuur												
ehs			9,35	9,73								
verwerven	ha	2275	91,0		1494	59,78	alleen BO				1)	59,78
inrichten	ha	4225	40,6		1932	19,57	alleen BO				-13,87	19,57
ruilen	ha				672	nvt					X	
beheer in nieuwe en bestaande ehs (incl lopende verplicht) SN / SNF / SAN						60,37	alleen BO			60,37		
agricarisch natuurbeheer	ha	5250		0,045	9977							
foerageer	ha	1343			2181							
particulier natuurbeheer	ha	2376			4451							
robuuste verbindingzone (ha bij ehs opgeteld)	ha											
knelpunten opheffen	pm				pm 1	4,5	andere dekking in gebiedsplan					4,5
ecologische verbindingzone	km	175 ***)	14,11	0,15			in gebiedsplan en andere dekking in gebiedsplan	pm				14,09
faunapassage en ecopassage	stuks	30 en 6	25,99		10,55			pm				25,25
Nationaal Park (ZIE PROCESKOSTEN)		zie gebiedsambities				1,88						1,88
soortenbescherming	%					0,69	alleen BO					0,7
HUL			check	5,169				pm				
LBU			check	2,944				pm				
subsidie ned. Jeugbon nat. Stu			check	0,002				pm				
stimuleren witte gebieden			check	0,086				pm				
voortzetting coördinatie weidevogels			check	0,065				pm				
stimuleren bosvorming			check	0,07				pm				
geïntegreerd bosbeheer			check	0,025				pm				
partijagr bosbeheer			check	0,045				pm				
natuur/ milieukwaliteit												
nieuw verdroging en overig milieu	ha					7,46	alleen BO					7,46
verdrogingsbestrijding (voorlopig)	ha		1,26	1,26		15,7	alleen BO					16,79
reserve verdrogingsbestrijding			1	1								
overige milieudoelen (voorlopig)	ha					0	alleen BO					0
brongerichte maatregelen tegen vermessing						6,42						
water												
sanering waterbodems	BPE					2,44	alleen BO				2,44	
bodem												
pilots gebruik bodeminformatie	pilots					3	alleen BO				0,9	
inschatting GA beschikbaar vanuit PMP			0,48	check								
provinciale bodemvisie	visie programma					1						
meerjarenprogramma bodemsanering						1						
bodemsanering (2010-2013)	BPE					160.000	alleen BO				3,2	
LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE												
landschap en cultuurhistorie												
nationaal landschap	uitv prog	zie gebiedsambities			4	14,8	zie gebiedsplan					14,88
NHW						6,763						
Groene hart						0,06						
matte van uitvoering plan	%											
Grebeline (procurentbegrotingcijfer matcht niet met cijfer uit gebied)		90		1	1,5							x
landschap groene driehoek (inschoterwrd)					0,04							x
Marickerland		9,1			6,6							x
Prov. Stichting Landschapsbeheer		2,02				1,92	alleen BO	0,1		1,92		
beheer landschap incl lopende verplichtingen	ha					309	beheer natuur					
Groen blauwe diensten	ha	1000						pm				
Kleine landschapsaspecten	ha							pm				
overig cultuurhistorie	uitv. Regaling					1,88		7,25			x	
Stichtse lustwarande		7,25				3,695	deel via post overig prov breed					
SEV												
landbouw												
verbeterde ruimtelijke structuur	ha			0,75	0,75		alleen BO					5,82
landbouw groene driehoek (linschoterwrd)						0,5						x
duurzaam ondernemen	pilots		3,16			10		1,5	2/3	1/3		
diverse projecten agr sector			check	0,063								
vorming agr. Vrouwen			check	0,063								
biologische landbouw tlv PMP			check	0,1								
Overig (biologische + PMP)			0,05	check	0,052							
St. proefcentrum rundveehouderij			check	0,145								
reseve aark Agr bedr de Venen			check	0,525								
groene diensten LBW			check	0,054								
sociaal economische vitalisering												
platteland in ontwikkeling (PIO)		14,3					deel via post overig prov breed	14,3	2/3	1/3		
over van landbouw (schatting GA)	check		0,34	0,34								
subsidie plattelandszaken	check		0,4	0,4								
recreatie												
recreatie om de stad												
verwerven	ha	567	41,15			367	alleen BO					26,7
inrichten	ha	608	13,22			152	alleen BO					3,3
ruilen	ha					174						
beheer	ha	8997				zie beheer natuur						
inrichting Riots (stm fonds, Gerard ag)				1,86	1,86							
recreatie om stad Amersfoort			30		2,1							x
De Schammer					0,2							
recreatie Groene Driehoek (linschoterwrd)					0,15							x
landelijke routenetwerken												
wandelen	knelpunten					2	alleen BO			0,24		
fietsen	knelpunten					8	alleen BO			0,74		
varen	km					100	alleen BO			16,5		
wandelen over boerenland	km					pm		pm		pm		
provinciale routenetwerken	geen beleid, wel ambitie uit gebieden						zie gebiedsplan					x
wandeling in utrecht				0,06	0,325							
op de fiets				0,144	4,234							
recreatieve routenetwerken (info bij lissel)				pm								
recreatief medegebruik (PIO)			8,9		0,931		deel via post overig prov breed	pm			x	
recreatie overig												
RECONSTRUCTIE												
totaal (prov en rijk) (excl verdrogingsbestrijding)			2,335	2,335		44,09	zie gebiedsplan					0
flankerend beleid 3,58 rijksbijdrage												
duurzaam waterbeheer 4,62 rijksbijdrage												
duurzame landbouw 7,64 rijksbijdrage												
overige rijksdoelen 1,90 rijksbijdrage												
PROCESKOSTEN												
programma groene hart bureau						0,7						
NHW uitvoeringskosten						0,38						
stuurgroep Kr Rijn Landschap						0,049						
St vernieuwing geld vallei						0,18	zie gebiedsplan					x
programmabureau De Venen						0,32						
overige kosten PCLG						0,042						
proceskosten uitv BNLU						0,21						
bodemkaart (no BW)						0,4						
utgaven ILG						0,885						
TOTAAL		390,8	18,029	49,532	21,44	301,98		32,05	86,31	2,8	182,24	
****)												
uitfinanciering lopende verplichtingen												
						31,86				31,86		
TOTAAL												
						333,84		32,1			21,28	
**)												

AGENDA VITAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

AGENDA VITAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

Bijlage 5 Bestuursvereenkomst per gebied

eenheid	BO	geld val /eemland		heuvelrug		kromme rij		utrecht midden		utrecht west		de venen	groene driet
		prestatie	geld	prestatie	geld	prestatie	geld	prestatie	geld	prestatie	geld	prestatie	geld
natuur													
ehs													
verwerven	ha	59,78	191 7,66	31 1,24	139 5,55	336,9 13,48	1143 45,72	41,84	3,9				
inrichten	ha	19,57	331 1,2	78 0,80	461 4,45	388 3,72	1098 11,09	9,5	1,6				
ruilen													
particulier beheer													
beheer in nieuwe en bestaande ehs (incl lopende verplicht)		60,37											
SN in nieuwe en gereal													
SNf													
SAN													
robuuste verbindingzone (ha bij knelpunten opheffen)	ha	4,5		pm		pm							
Nationaal Park (ZIE PROCESKOSTEN!)		1,88			1,88								
soortenbescherming	%	0,69	pm	pm		pm		pm		pm			
natuur/ milieukwaliteit													
nieuw verdroging en overig milieu	ha	7,46											
verdrogingsbestrijding (voorlopig)	ha	15,7	0 8,62	0 0,3	0 0,82	0 6,57	0 0,48	0,48	0				
overige milieudoelen (voorlopig)	ha	0	pm	pm	pm	pm	pm						
brongerichte maatregelen tegen vermesting		6,42											
water													
sanering waterbodems		2,44											
bodem													
pilots gebruik bodeminformatie	pilots	0,9											
provinciale bodemvisie	visie												
meerjarenprogramma bodemsanering (2010-2013)	programma	3,2											
landschap en cultuurhistorie													
nationaal landschap	uitv programm	14,8	0 1,83	0 0	0 4,7	0 2,8	0 5,55	4,75	0,8				
mate van uitvoering plan	%												
Prov. Stichting Landschapsbeheer		1,92											
beheer landschap incl lopende verplichting													
landbouw													
verbeterde ruimtelijke structuur	ha	5,82	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
duurzaam ondernemen	pilots	1,66	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
sociaal economische vitalisering													
recreatie													
recreatie om de stad													
verwerven	ha	26,7					367 26,7						
inrichten	ha	6,6					152 6,6						
ruilen	ha												
landelijke routenetwerken													
wandelen	knelp	0,24											
fietsen	knelp	0,74											
varen	knelp	16,5											
wandelen over boerenland	km	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
beheer recreatie incl lopende verp	ha												
reconstructie													
totaal (excl verdrogingsbestrijding)		44,09	0 44,09										
flankerend beleid 3,58 rijksbijdrage													
duurzaam waterbeheer 4,62 rijksbijdrage													
duurzame landbouw 7,64 rijksbijdrage													
overige rijksdoelen 1,90 rijksbijdrage													
		301,98											
uitfinanciering lopende verplichtingen		31,86											
		333,84	63,4	4,22	15,52	59,87	62,84	56,57	6,3				

tabel 2: bestuursvereenkomst per gebied

AGENDA VITAAL PLATTELAND 2007 – 2013
KADERDOCUMENT

Bijlage 6 Uitgewerkte versie tabel 4.5

	Ambitie	Dekking vanuit Bestuurs Overeenkomsten Structuur fonds	overige dekking	PROVINCIAAL BELEID.....			cofinanciering gebied	TOTAAL
				Verdeling 140	Verdeling 10	Subtotaal PB		
Eemland / Gelders Vallei	320,27	63,4	3,6	50		50	44	160,81
Utrechtse heuvelrug	65,72	4,22	9,29	10		10	8	31,35
Kromme Rijn gebied	162,84	15,52	0,00	24	5	29	15	59,36
Utrecht Midden <i>Vechtstreek</i>	116,18	59,87	1,03	14	2 2	16	26	102,53
Utrecht West <i>De Venen</i>	166,38	62,87	7,53	30	3	33	34	137,86
<i>Groene Driehoek</i>	147,11	56,57	6,84	27				
	19,27	6,3	0,69	3	3			
Overig provincie breed overig prov breed minus programmabeh		112,87		12		12	10	134,87
		52,5						74,50
Overig uitl. Financiering	31,86	31,86	0					31,86
Correctie vanwege cijfers natuur		-15,68						-15,68
EU subsidie		19						19,00
totaal	863,25	353,94	21,44	140	10	150	137	661,96
totaal minus programmabeheer		293,57	21,44	140	10	150	137	601,59

disclaimer

- * ambities zijn nog niet aangepast aan laatste gegevens uit de gebieden, behalve van Utrecht West
- * cijfers evz en faunapassages zijn ws deel van de werkelijke kosten.
- * correctie cijfers natuur (negatief 15,68 mln) vanwege dubbeling in toedeling naar gebied omdat deel van ha onbegrensd is of verworven en nog niet toebedeeld
- hierdoor kan in de uitvoering gedekt beleid ehs per gebied wijzigen.
- * cijfers cofinanciering gebied nog niet aangepast aan gegevens uit de gebieden
- * verdeling 30 mln binnen Utrecht West is indicatief
- * cijfers ambitie provinciaal beleid nog niet volledig verwerkt
- *cofinanciering gebied geschat op 25 %, in Gelderse Vallei/Eemland 33%
- * cofinanciering overig provinciebreed is een stelpost

**wijzigen ivg met cijfers Go-
AVP**

Vechtstreek (incl enveloppe) naar Utrecht Midden

NHW proceskosten nu bij enveloppen opgeteld en niet meer als provinciebreed. En de ambitie is niet meer netto, maar incl cofinanciering

cijfers natuur geactualiseerd, nu incl. evz en faunapassages

cijfers voor dekking nu alleen uit de bestuursovereenkomst

Bijlage 7

TOPgebieden en ILG lijst

Naam	TOP_ILG
Armenland Ruwiel	TOP-lijstgebied
Binnenveld	ILG-lijstgebied
Botshol	TOP-lijstgebied
Bovenlanden Wilnis	ILG-lijstgebied
De Bijleveld	TOP-lijstgebied
De Meije	TOP-lijstgebied
Geerestein	ILG-lijstgebied
Gentianenven / Pluismeer	ILG-lijstgebied
Groeneveld	ILG-lijstgebied
Groeper Bos	ILG-lijstgebied
Groot Zandbrink	TOP-lijstgebied
Hel / Blauwe Hel	TOP-lijstgebied
Ingeborg	ILG-lijstgebied
Kamerikse Nessen	TOP-lijstgebied
Kolland	TOP-lijstgebied
Landgoed De Boom	ILG-lijstgebied
Landgoederen Groenraven Oost	ILG-lijstgebied
Landgoederenzone Maarn-Veenendaal	ILG-lijstgebied
Langbroekerweteringgebied	ILG-lijstgebied
Marickenland deelproject 1	ILG-lijstgebied
Meeuwenkampje	TOP-lijstgebied
Moorsterbeek	ILG-lijstgebied
Noorderpark	TOP-lijstgebied
Overlangbroek	TOP-lijstgebied
Prins Hendriksoord & Ewijkshoeve	ILG-lijstgebied
Schoolsteegse Bosjes	TOP-lijstgebied
Soesterveen	ILG-lijstgebied
Stoutenburg	ILG-lijstgebied
Uiterwaarden Hollandse IJssel	ILG-lijstgebied
Valse Bosjes	ILG-lijstgebied
Hazenwater / Heetveld Noord	ILG-lijstgebied